ولادت باسعادت امام حسن عسکری(ع) را تبریک می‌گوییم

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

یکشنبه ۲۳ آبان ۱۴۰۰ | ۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۰۷۹ | ۸ صفحه | قیمت: ۵۰۰۰ تومان | Vol. 8 | No. 2079 | Sun. Nov 14. 2021

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام سکه	شاخص بورس
--	--	۱۲۶۷۷۰۰۰	۱۴۳۹۲۴۴

حجم بالای عرضه ارز حاصل از صادرات قیمت ارز در بازار متشکل را کاهش داد

افزایش قیمت دلار و سکه با وجود اخبار آزادسازی پول‌های ایران

صفحه ۳

وقتی تورم گریبان دولت و مردم را می‌گیرد

پشت پرده حوادث جاده‌ای آخر هفته

صفحه ۵

پویا ناظران، اقتصاددان با بررسی ۴ دهه مداخله در اقتصاد، پیشنهاد کرد

گذر از مداخلات قیمتی با «صندوق منابع ملی»

۱- قیمت واقعی به رشد اقتصادی رشد دستمزدها و افزایش رفاه خانوار منجر می‌شود. واقعی شدن قیمت‌ها حتی به کاهش تورم بلندمدت کشور هم منجر می‌شود.

۲- قیمت واقعی با استفاده از فرمول قیمت‌های جهانی نیست بلکه قیمت واقعی در یک بازار با رقابت سالم عرضه و تقاضا را به تعادل می‌رساند. اگر دولت بخواهد صرفا قیمت‌های اسمی جدیدی در سطح بالاتری تعیین کند مشکلی حل نکرده فقط عجالتا محصولات را گران کرده و مشکل اصلی را صرفا به آینده موکول کرده. اگر هم بخواهد برای ورود خریداران و فروشندگان به بازار محدودیت ایجاد کند یا نوسان قیمت محدود کند و... باز جلوی کشف قیمت واقعی را از بازار گرفته است.

۳- تغییرات قیمت واقعی، اطلاعات خیلی مهمی در مورد نیاز اقتصاد به سرمایه‌گذاری به ما می‌دهد نه تنها در مورد سرمایه‌گذاری اطلاع می‌دهد که انگیزه برای سرمایه‌گذاری را هم ایجاد می‌کند؛ لذا دولت نباید در قیمت‌های واقعی اختلال ایجاد کند.

۴- به رغم همه اینها سپردن قیمت‌ها به تعادل بازار بدون سازوکار تراز برای نقدی کردن یارانه‌ها اکیدا غلط است. کلا هر اقتصادی نیاز به سازوکارهای حمایتی از نیازمندان جامعه دارد. در کشور ما به خاطر نیم قرن سیاست‌گذاری اقتصادی غلط و یک حکمرانی اقتصادی ناکارا سیاست‌های حمایتی به مراتب مهم‌تر است. امروز کم‌خطاترین و موثرترین سازوکار حمایتی که می‌توانیم برقرار بکنیم توزیع یکسان و نقدی عواید ریالی فروش نفت و گاز است. نفت و گازی که در یک بازاری با رقابت سالم در قیمت تعادلی به فروش رفتند البته همه آنچه از حیث قیمت‌های تعادلی و سازوکار حمایتی امروز ترسیم شد تصویر هدفی بود که باید به سمتش حرکت کنیم اما برای رسیدن به این مقصد یک برنامه‌گذاری لازم است تا اقتصاد را با کمترین هزینه از وضع امروز به وضع مقصود برساند.

تعادل | به باور پویا ناظران، اقتصاددان ایرانی مقیم امریکا، یکی از تصمیم‌های شاخص طی ۴ دهه گذشته، تصمیم به مداخله در اقتصاد برای تحقق آرمان عدالت بوده است. این مداخله البته در جهت داشتن بازارهای با رقابت سالم نبوده بلکه مداخله‌ای به معنی مصادره کردن، ملی کردن، انحصار دولتی در برخی فعالیت‌های بنگاه‌داران تجاری و از همه مخرب‌تر مداخله در قیمت‌ها تا سیاست حمایت از معیشت خانوار از طریق یارانه پنهان در قیمت بوده است؛ مساله‌ای که نتیجه عکس داشته و دارد. از همین رو، این اقتصاددان جوان با برشمردن پیامدهای مداخلات قیمتی طی ۵ دهه گذشته در اقتصاد ایران و همچنین طرح سئوال‌ها و دغدغه‌هایی پیرامون کم و کیف آزادسازی قیمت‌ها، مدلی را پیشنهاد کرده است که بر اساس آن «صندوق منابع ملی» شکل می‌گیرد و همزمان با آزادسازی قیمت‌ها، کلیه عواید ریالی این صندوق به صورت هفتگی میان تمام آحاد کشور تقسیم می‌شود. به باور او، تخصیص سهمیه بنزین یا انرژی به هر فرد نیز به دلیل اینکه در نهایت دولت در قیمت‌گذاری حامل‌های انرژی مداخله می‌کند، روش و مدلی بهینه نیست. بخش‌هایی از نظرات مفصل دکتر ناظران را می‌خوانید.

اهمیت قیمت‌ها در اقتصاد چیست؟

رمز رفاه بشر امروزی تخصصی شدن تولید و رمز تخصصی شدن تولید، بازارهایی برای مبادله است. هر چقدر عده بیشتری با هم مبادله کنیم تولیدمان می‌تواند تخصصی‌تر بشود و متعاقبا رفاهمان بیشتر. اهمیت تعابیری مثل دهکده جهانی، تجارت جهانی در همین بود که نوید تخصصی‌تر شدن تولید و افزایش بیشتر رفاه بشر را می‌داد در واقع ورود جدی چین به تجارت جهانی در ۲۰ سال گذشته و افزایش نقشش در اقتصاد دنیا فقط به کاهش فقر در چین منجر نشده بلکه از طریق تخصصی‌تر کردن تولید دنیا میانگین رفاه مصرف کنندگان دنیا را هم افزایش داده از اروپا و امریکا گرفته تا آسیا و آفریقا. چطور چند میلیارد نفر آدم‌های دنیا با هم هماهنگ می‌شوند که تولید چه چیزی به‌طور تخصصی متمرکز بشود چه کسی برنامه‌ریزی می‌کند چه دست‌هایی پشت پرده این میلیاردها نفر را با هم هماهنگ می‌کنند پاسخ این است که هیچ کس. کسی نیست آنچه این نظام هماهنگ را محقق می‌کند یک کلمه است؛ قیمت. قیمتی که یک بازار را به تعادل رسانده تغییرات در قیمتی که عرضه و تقاضا را در بازار به تعادل می‌رساند لحظه به لحظه به ما می‌گوید چه چیزی در بازار کم است و چه چیزی زیاد است. کم و زیاد شدن آن قیمت انگیزه کاهش و افزایش سرمایه‌گذاری را در تولید کالا و خدمات مختلف ایجاد می‌کند یعنی در پس هر هیاهوی یک بازار شلوغ یک نظم بی‌نظیری از تولید تخصصی در جریان است که این نظم بی‌همتا فقط به مدد قیمت محقق شده. قیمت چنین کارکردی دارد و همین قدر مهم و حساس. همین که یک دولت آن قیمت‌ها را به دلخواه خودش ابلاغ و به زور اعمال کند تا اقتصاد را بزک کند، تعادل بازار را به هم می‌زده و تخصصی شدن تولید را مختل کرده است. نتیجه مداخله در قیمت کالا و خدمات هم رکود اقتصادی و هم کاهش رفاه مردم است. کاهش رفاهی که اول در قالب کاهش قدرت خرید دستمزد می‌بینند و بعد هم در کیفیت زندگی‌اش تجربه می‌کند. وقتی عرضه و تقاضا جابه‌جا می‌شود قیمت یک چیز نسبت به قیمت چیز دیگر افزایش پیدا می‌کند و این افزایش به بازار سیگنال نیاز به سرمایه‌گذاری بیشتر را می‌دهد اما تا این سرمایه‌گذاری صورت بگیرد و عرضه افزایش پیدا کند زمان می‌برد. در این مدت آن افزایش قیمت به سبد خانوار فشار می‌آورد و طبعا مردم از کاهش رفاه‌شان ناراضی می‌شوند در واکنش به این نارضایتی یک دولتی که نمی‌خواهد مقبولیت عمومی‌اش را از دست بدهد و قدرتش تضعیف بشود در نقش سوپرمن منجی خانوار ظاهر می‌شود دستور می‌دهد که قیمت‌ها باید در سطح قیمت قبلی ثابت بماند خیلی که جوگیر می‌شوند حکم می‌دهند هر شب قیمت همه کالاهای اساسی از تلویزیون اعلام خواهد شد تا نظارت مردمی بر بازار حاکم بشود و متخلفان فلان بشوند و بهمان بشوند.

پیامدهای مداخلات قیمتی دولت

اولین اتفاقی که می‌افتد این است که سرمایه‌گذاری که برای افزایش عرضه لازم بود دیگر صورت نمی‌گیرد. اتفاق دوم این است که بازار سیاه شکل می‌گیرد و قیمت در بازار سیاه حتی بیش از پیش افزایش پیدا می‌کند. اتفاق سوم این است که در بازار رسمی در تهیه جنس به قیمت مصوب دولتی صفی از تقاضا تشکیل می‌شود. دولت باید این تقاضا را جواب بدهد. وقتی درآمد نفتی دارد به وزارت صنعت، معدن و تجارت دستور می‌دهد تا از طریق سازمان بازرگانی جنس مذکور را وارد کنند و اسم این کار را هم می‌گذارند تنظیم بازار ولی دیدیم که در واقع دولت تیشه به ریشه سرمایه‌گذاری می‌زند. دارد تولید داخل را تضعیف می‌کند. طبعا کاهش تولید هم به کاهش دستمزد منجر می‌شود پس هر وقت شنیدید دولت در مورد تنظیم بازار گفت در ذهن‌تان ترجمه کنید به کاهش سرمایه‌گذاری، نابود کردن تولید و کاهش دستمزد. ولی تا اینجا که دولت با واردات به پشتوانه درآمد نفتی کمبود را جبران کرده. خانوار هنوز اثرات کاهش واقعی دستمزد را چندان احساس نمی‌کند بعد که درآمد نفتی کم شد چه به خاطر تحریم چه به خاطر کاهش ذخایر زیرزمینی چه به خاطر کاهش قیمت جهانی به هر دلیلی، وقتی درآمد نفتی کم شد دیگر به پشتوانه درآمد نفتی نمی‌شود تنظیم بازار کرد حالا دولت چه کار می‌کند مجبور است پول چاپ کند و به پشتوانه پول چاپی آن کالا را بخرد تا به قیمت دولتی مصوب توزیع کند. پول چاپی چه کار می‌کند، تورم ایجاد می‌کند، تورم در واقع مالیاتی است که به زور از قشر حقوق‌بگیر اخذ می‌شود. کسانی که بخش عمده‌ای از ثروتشان در ملک، طلا و ارز و سهام است مالیات تورمی را نمی‌پردازند چون با چاپ پول و متورم شدن قیمت‌ها ثروت آنها هم به همان اندازه زیاد می‌شود مالیات تورمی را آن حقوق‌بگیر اجاره‌نشین می‌پردازد که ماشین ندارد، یا نهایتا یک هوندا ۱۲۵ دارد. دولت دست در جیب آن می‌کند تا بتواند به قیمت مصوب خود کالا توزیع کند. طبعا هر چقدر قیمت‌ها واقعی متورم‌تر بشود دولت مجبور می‌شود پول بیشتری چاپ کند تا به اندازه تقاضای بازار جنس به قیمت‌های دولتی توزیع کند اینجاست که خانوار متوجه می‌شود قدرت خرید دستمزدش آب می‌رود، معترض می‌شود. از طرف دیگر به خاطر مداخله قیمتی دولت صرفه اقتصادی تولید کمتر شده است، یک نمونه این اتفاق را در قضیه مرغداری‌ها و دامداری‌ها دیدیم. اول دیدیم که کشتن جوجه‌ها به صرفه‌تر بود تا تبدیلشان به مرغ، از چند هفته بعدتر دیدیم که کشتن دام بارور به صرفه‌تر بود و بعدا تبعات آن را در بازار گوشت دیدیم. اینها نتیجه مستقیم مداخله دولت در قیمت است همان چیز مهم و حساس. اما دولت که هرگز حاضر نیست زیر بار خطای خودش برود شروع می‌کند شبکه توزیع را متهم کردن و دلال دستگیر کردن و تولید برنامه‌های تلویزیونی از بگیر و ببند اخلاگران اقتصادی در حالی که بزرگ‌ترین اخلالگر اقتصادی همان دولت است. نشانه اینکه تیم اقتصادی یک دولت به‌طور مستاصل کننده درک صحیحی ندارد این است که گرانی را به گردن شبکه توزیع کالا و خدمات بیندازد و نقش خودش را و بانک مرکزی‌اش را در گرانی منکر بشود حیرت‌انگیز است که هنوز عده قابل توجهی از مردم کشورمان هم به دنبال دولتی هستند که بتواند نظارت بهتر و موثرتری بر توزیع کالا و خدمات اعمال بکند.

چه کار باید کرد؟

باید تعیین قیمت‌ها را به یک بازار با رقابت سالم بسپریم و به پشتوانه پول نفت و گاز حمایت نقدی از خانوار بکنیم. به‌طور مشخص در نفت و گاز در یک بورس داخلی از طریق اوراق آتیه ارزی و ریالی با سررسیدهای مختلف به نیروگاه‌ها، پالایشگاه‌ها، پتروشیمی‌ها، فولادی‌ها و صادرکنندگان به قیمت تعادلی بفروشیم. وقتی می‌گوییم بورس یعنی اولا ملاک کشف قیمت فرمولی بر مبنای قیمت جهانی و چیزهای دیگری نباشد و زیر هم حق قیمت‌گذاری نداشته باشد. ملاک کشف قیمت تعادل عرضه و تقاضا در بازار باشد. ثانیا محدودیتی هم بر نوسان قیمت اعمال نشود. یعنی ویروس دامنه نوسان این بازار را نباید آلوده کند. ثالثا هر کس پول یا محصول کافی داشت مجاز به شرکت در این بازار باشد. یعنی هر کس پول داشت خواست یا گاز را بخرد انبار کند صادر کند یا فرآوری کند مجاز به خرید در بورس باشد و از آن طرف هم علاوه بر شرکت ملی نفت و شرکت ملی گاز اگر شخصی از خارج خواست نفت وارد کند و در این بازار عرضه کند مجاز به فروش در این بازار باشد. آزادی حضور در بازار آزادی قیمت برای نوسان و وجود اوراق آتیه ریالی و ارزی مجموعا باعث می‌شود بدون استفاده از فرمول‌های که اخیرا رایج شده قیمت واقعی و بدون آربیتراژ برای اقتصاد کشور کشف بشود. بعد از اینکه پتروشیمی‌ها و نیروگاه‌ها و پالایشگاه‌ها نفت و گاز را به قیمت تعادلی خریدند. دیگر دولت برای محصولشان قیمت تعیین نمی‌کند بنزین و گازوییل و برق و غیره در بازار عمده‌فروشی فروخته می‌شود قیمت تعادلی آنها توسط بازاری با رقابت سالم کشف می‌شود. انجا مثلا نیروگاه‌های بادی و خورشیدی هم در عرضه برق با نیروگاه‌های گازی رقابت می‌کنند، وارد کننده بنزین با تولید کننده بنزین رقابت می‌کند بعد هم در سطح خرده‌فروشی دولت مداخله در قیمت ندارد با دامدار و کشاورز و کارمند ماست‌بندی هم کاری ندارد فک آزادند در بازار خودشان رقابت کنند. از این سمت بعد از کسر سهم شرکت ملی نفت و شرکت ملی گاز برای هزینه استخراج، سرمایه‌گذاری که باید بکنند برای تولید آینده، عواید عرضه و نفت گاز در این بازار بورس وارد صندوقی می‌شود به نام صندوق منابع ملی. کل عواید ریالی صندوق هر هفته به‌طور یکسان نقدا بین خانوارهای کشور توزیع می‌شود. این دیگر یارانه نیست، بلکه سهم خانوار از منابع ملی است. عواید ارزی از طریق بازار سرمایه، صرف سرمایه‌گذاری در رشد و توسعه اقتصادی کشور می‌شود بخشی با خرید اوراق بدهی ارزی پروژه‌های عمرانی بخشی با فروش ارز به واردکننده و خرید اوراق بدهی ریالی یا خرید اوراق خزانه در نهایت هر خانوار مالک یک واحد از صندوق منابع ملی است. صندوق که عواید ریالی‌اش را هفتگی به تمام توزیع می‌کند آنچه در صندوق تجمیع می‌شود اوراق سرمایه‌گذاری ناشی از عواید ارزی که آن هم عملا متعلق به خانوارهای کشور است در نتیجه از یک سو در قیمت کالا و خدمات اختلالی از سوی دولت صورت نمی‌گیرد تا سرمایه‌گذاری دستمزد صدمه نبیند. از طرف دیگر منابع ملی به‌طور نامتناسب گیر ثروتمندان نمی‌آید، بلکه فقرا هم بهره‌مند می‌شوند تا اختلاف طبقاتی در کشور کم بشود، سهم همه ایرانی‌ها از منابع ملی کشور یکسان است. علاوه بر آن سرمایه‌گذاری توسعه کشور هم شفاف و غیررانتی می‌شود. در سال‌های گذشته منابع صندوق توسعه ملی خیلی حیف و میل شد چون در فرایندهای غیرشفاف وام‌دهی می‌شد و بعضا وام‌گیرنده‌ها راه‌هایی پیدا می‌کردند پول صندوق را پس ندهند. وقتی صندوق از طریق بازار سرمایه و اوراق بدهی را بخرد، اوراق بدهی که بخشی هم توسط بخش خصوصی خریداری شده هم سرمایه‌گذاری‌های توسعه کشور شفاف می‌شود هم رانت‌جویی از منابع صندوق از طریق نکول بر وام‌های دولتی غیرممکن می‌شود در واقع نکول سرمایه‌گذاری‌های صندوق نمی‌تواند از میانگین بازار بیشتر بشود و این امکان رانت‌جویی از منابع صندوق توسعه را خیلی کاهش می‌دهد که متعاقبا تجمیع ثروت‌های نامشروع را کاهش می‌دهد. شاید از همه مهم‌تر این باشد که دولت دیگر برای تنظیم بازار مجبور به چاپ پول نمی‌شود و لذا تورم که از عوامل اصلی ایجاد اختلاف طبقاتی در جامعه ما است کم می‌شود پس هم به رشد و توسعه بیشتر می‌رسیم هم اختلاف طبقاتی را کاهش می‌دهیم و هم قدرت خرید خانوار را افزایش می‌دهیم. البته این سازوکار که تصویر کردم یک شبه قابل تحقق نیست برای رفتن از وضع موجود به وضع مطلوب یک برنامه گذار چند ساله لازم داریم. فعلا سر مقصد به توافق برسیم بعد اسر نحوه گذار از وضع کنونی اقتصاد به وضع مطلوب صحبت می‌کنیم.

تورم؛ گرانی کالاها یا کاهش ارزش پول؟

یک سوال: با این تورم بالا الان زمان بدی برای آزادسازی قیمت مثلا بنزین و گازوییل نیست چنین کاری باعث یک شوک تورمی در کشور می‌شود جواب این است که ابدا این‌طور نیست. تورم یعنی کاهش ارزش پول ملی نه گران شدن برخی کالاها. اما چون کاهش ارزش پول ملی مستقیما قابل مشاهده نیست با میانگین گرفتن از رشد قیمت‌ها سعی می‌کنیم کاهش ارزش پول ملی را تخمین بزنیم افزایش قیمت بنزین و گازوییل قیمت‌های نسبی‌شان را نسبت به کالاهای دیگر افزایش می‌دهد. هدف این است که قیمت کالا نسبت به هم واقعی و منعکس کننده تقاضای واقعی بازار باشد البته از تبعاتش این است که قیمت بنزین و گازوییل افزایش جدی پیدا می‌کند که باعث کاهش مصرف هم می‌شود ولی اتفاقا این هم خوب است.

مداخله در دستمزدها هم ممنوع است

مردم دیگر نان نمی‌توانند بخورند نصف کشور زیر فقر است، چون دستمزد مردم خیلی پایین است. دولت اول دستمزدها را بیاورد بالا بعد برق و بنزین و نان و ماست و... گران کند. اشکال این استدلال دو چیز است اولا به همان دلیلی که دولت نباید در قیمت کالا و خدمات مداخله کند دولت نباید در نرخ دستمزدها هم مداخله کند که حالا بخواهد بالا ببرد یا پایین بکشد، ثانیا دولت اگر هم بخواهد روی دستمزدها یارانه بدهد تا مثلا دستمزدها را به ظاهر ببرد بالا این کار را با پول چاپی می‌کند و تورمی که از آن پول چاپی حاصل می‌شود قدرت خرید افزایش دستمزد را به کل از بین می‌برد. از دولت هیچ کاری برای افزایش دستمزد برنمی‌آید. افزایش دستمزد فقط و فقط یک راه دارد و آن هم افزایش سرمایه‌گذاری است. ولی تا دولت در قیمت کالا و خدمات دستکاری کند بخش خصوصی انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری نخواهد داشت دولت پولی برای سرمایه‌گذاری ندارد می‌ماند حیف و میل خصولتی‌ها. پس اول باید مداخله قیمتی حذف بشود تا بعد سرمایه‌گذاری صورت بگیرد تا بعد دستمزد برود بالا. اینکه زمان می‌برد مردم چه جوری از عهده افزایش قیمت‌ها بربیایند؟ راه‌حلش هم سازوکار صندوق منابع ملی است و توزیع یارانه نقدی که عرض کردم. عواید ریالی حاصل از فروش نفت و گاز یکسان بین مردم توزیع بشود. بدین ترتیب مردم می‌توانند آزادسازی قیمت‌ها را تحمل کنند تا رشد و توسعه واقعی به افزایش واقعی دستمزدها هم منجر بشود...

ادامه در صفحه ۲

واکنش فرشاد مومنی به لایحه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی:

دولت در باتلاق بدهی فرو می‌رود

«در شرایط نامناسب و پرفساد و شرایطی که بخش قابل اعتنایی از ساختار قدرت به تسخیر گروه‌های غیر مولد درآمده است، دولت آقای رییسی بیاید مصوبه‌های هیات وزیران درباره نرخ مبنای کسب حقوق گمرکی و سود بازرگانی را ببیند. چطور می‌شود در مورد معیشت مردم می‌گویند این رانت است که...

صفحه ۲ را بخوانید

روزهای سخت تالار شیشه‌ای با عرضه اوراق و صحبت‌های ضد و نقیض

متولی بورس کجاست؟

سرمایه‌گذاری این روزها در بازار سرمایه با اما و اگر مواجه است و اغلب سهامداران به دنبال راه فرار برای کم کردن زیان خود هستند، در این بین مسوولان با تصمیم‌گیری‌های گوناگون خود باعث شده‌اند که میزان اعتماد و انگیزه برای سرمایه‌گذاری در بازار کاهش پیدا کند. تناقض در صحبت‌های مسوولان در خصوص...

صفحه ۴ را بخوانید

یادداشت-۲

قیمت‌گذاری دستوری و خطر ابر تورم

محسن عباسی

روند مشکلات سهامداران خرد و حقیقی‌ها در بازار سرمایه (و البته سایر بخش‌های اقتصادی) ادامه دارد و تغییر دولت نیز نتوانست، تغییری در این روند مخرب بر علیه فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران ایجاد کند. در روزهای اخیر، چهره‌های سیاسی رسما اعلام کرده‌اند که دولت در حال فروش گسترده اوراق است، روندی که با این شکل و شمایل باعث بروز مشکلات عدیده در بورس خواهد شد و شاخص‌ها را در وضعیت نزولی قرار می‌دهد. همان‌طور که دولت قبل برای جبران کسری بودجه از بورس استفاده کرد، دولت فعلی نیز بر خلاف وعده‌هایی که پیش از انتخابات در خصوص بهبود شاخص‌ها در بورس داده بود در حال اتخاذ تصمیماتی است که به ضرر بازار سرمایه کشور است. واقع آن است که دولت‌ها اغلب عریض و طویل می‌شوند، منابع را هدر می‌دهند، کسری بودجه ایجاد می‌کنند و با چاپ پول قصد دارند کسری بودجه را جبران کنند. این روندی است که طی برهه‌های مختلف در گذشته رخ داده است و باعث بروز مشکلات عدیده‌ای در اقتصاد شده است. اما واقع آن است که با چاپ پول بیشتر تورم ایجاد می‌شود و پول داخلی ارزش خود را از دست می‌دهد. با کاهش قدرت خرید پول، دولت برای جبران کسری‌ها باید پول بیشتری چاپ کند. انقدر این رویه ادامه پیدا می‌کند تا شاهد یک ابر تورم باشیم. فرآیندی که پیش‌زمینه‌های آن در اقتصاد کشور ایجاد شده و آرام آرام در مسیر نزدیک شدن به آن قرار گرفته‌ایم. این در حالی است که شکاف طبقاتی در اقتصاد ایران به اندازه‌ای گسترده شده که ایرانیان امکان تحمل فشار افزون‌تر معیشتی را ندارند. بخش قابل توجهی از درآمد ایرانیان در شرایط فعلی صرف اجاره مسکن و تامین سایر نیازمندی‌های آنان می‌شود و دیگر توانی برای تحمل فشار بیشتر باقی نمانده است. وقتی تورم بالا می‌رود و به سمت نوسانات افزایشی افزون‌تر حرکت می‌کند، بگیر و ببند و تلاش برای سرکوب قیمت از طریق بخشنامه‌های دستوری نیز در عرصه‌های اقتصادی بیشتر می‌شود. این در حالی است که دولت‌ها مسوولیت تورم را قبول نمی‌کنند و خود را در این بخش بی‌گناه معرفی می‌کنند. در اغلب موارد در یک چنین زمان‌هایی، طرح‌های سطحی تثبیت قیمت‌ها و برخورد با گرانفروشی و... ایجاد می‌شوند از طرفی مالیات بر دارایی‌ها که در واقع مالیات بر تورمی است که دولت خودش با کسری بودجه و چاپ پولش پدید آورده نیز اخذ می‌شود. اینها نشانه‌هایی است که اقتصاد ایران در شرایط فعلی با آن دست به گریبان است، موقعیتی که چشم‌انداز نه چندان روشنی از آینده را تصویرسازی می‌کند و بر التهابات اقتصادی می‌افزاید. اما نتیجه این رویکردها در پهنه اقتصادی چیست و چه خروجی از این شرایط می‌توان متصور شد؟ به‌طور کلی نتیجه این نوع سیاست‌ها ۳ گزاره است که...

ادامه در صفحه ۶

یادداشت-۱

اظهارنظر سیاسی بایدن درباره نفت ایران

نرسی قربان

طی روزهای اخیر خبری به نقل از جو بایدن رییس جمهوری ایالات متحده امریکا در خصوص ضرورت کاهش خرید نفت ایران توسط سایر کشورها روی ویترین رسانه‌های گروهی قرار گرفته که باعث بروز برخی نگرانی‌ها در فضای داخلی کشور شده است. این نگرانی‌ها با توجه به نوساناتی که اخیرا در نرخ ارز رخ داده است، باعث شده تا برخی نسبت به تبعات روند کاهشی نرخ ارز اظهار نگرانی کنند. در این میان افکار عمومی به دنبال یافتن پاسخی برای این پرسش کلیدی است که این اظهارنظر بایدن آیا مبتنی بر گزاره‌های عینی و اقتصادی مطرح شده یا اینکه مبتنی بر انگاره‌های سیاسی است؟ در واقع رییس جمهوری ایالات متحده در شرایطی از ضرورت کاهش صادرات نفت ایران در بازار نفت سخن می‌گوید که مدتی قبل نسبت به عدم افزایش تولید نفت اوپک و تداوم قیمت افزایشی در بازار نفت هشدار داده بود. بایدن با اشاره به اینکه روند افزایشی قیمت نفت ممکن است رشد اقتصاد جهانی که بعد از کرونا در دوره‌ای از رکود قرار داشت را دچار مشکلات عدیده‌ای کند، طبیعی است در یک چنین شرایطی هرگونه کاهش تولید و عرضه نفت توسط کشورهای اوپک (از جمله ایران) می‌تواند باعث افزایش قیمت نفت شود و اقتصاد امریکا و سایر کشورها را با مشکلات جدیدی مواجه سازد. بنابراین معتقدم اظهارنظر اخیر بایدن در خصوص کاهش خرید نفت ایران، قبل از اینکه مبتنی بر گزاره‌های عینی و اقتصادی مطرح شده باشد بر اساس گزاره‌های سیاسی است. در واقع با نزدیک‌تر شدن به موعد رسمی مذاکرات برجامی، طرف‌های مختلف تلاش می‌کنند فشارهای خود را افزایش دهند تا روند کلی مذاکرات را بر اساس خواسته‌های خود پیش ببرند. بایدن هم تلاش می‌کند با یک چنین خبرسازی‌هایی، ایران را مجاب به تسریع روند گفت‌وگوها کند. البته در شرایط فعلی آن دسته از...

ادامه در صفحه ۸

یادداشت-۳

بازار سهام همیشه فرصت سرمایه‌گذاری دارد

همایون دارابی

بازار سهام پس از تجربه افت مقطعی، روند صعودی جدیدی را در یک هفته اخیر آغاز کرده و به نظر می‌رسد بازگشتی در روند شاخص کل رقم خورده و می‌تواند حرکتی صعودی را در هفته آینده شاهد باشیم. از طرفی جلسه روز سه‌شنبه مجلس شورای اسلامی و همچنین توضیحات سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی در خصوص بازار سرمایه موجب شد تا مسوولان و نهادهای اجرایی توجه بیشتری به این بخش از اقتصاد داشته باشند و این موضوع می‌تواند به برطرف کردن موانع و چالش‌های بازار سهام کمک شایانی کند. بازار سرمایه با چند اتفاق از جمله حذف قیمت‌گذاری دستوری خودرو که منجر به بسته شدن نمادهای خودرویی در روز چهارشنبه شد و همچنین حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی رو به راست که همین امر سبب شده تا نمادهای غذایی و دارویی پیش‌روی خوبی را در معاملات روزهای گذشته داشته باشند. گروه‌های بازار سرمایه به دو دسته کلی ریالی و دلاری تقسیم‌بندی می‌شوند. در مورد گروه‌های ریالی که...

ادامه در صفحه ۳

یادداشت-۴

زلزله تهران و قبرهای آماده

مریم شاهسمندی

ما هنوز از زیر بار غمی که کرونا بر گرده‌مان گذاشته کمر راست نکرده‌ایم و حالا کسی می‌آید و خبر از زلزله احتمالی تهران می‌دهد و قبرهایی که برای دفن اجساد این زلزله آماده شده است. با خودتان چه فکری می‌کنید، چنین افرادی که مسوولیت اداره یک بخش، یک دستگاه یا یک نهاد را دارند، چرا باید اینچنین با احساسات مردم بازی کنند. به این فکر کرده‌اند که بازگو کردن چنین اخباری آن هم برای درصد بالایی از مردم که در طول این دو سال عزیزانشان را به واسطه کرونا از دست داده‌اند، دیگر توان تامین هزینه‌های زندگی شان را ندارند، کانون گرم خانواده شان از هم پاشیده شده، کسب و کارشان تعطیل شده، ورشکست شده‌اند، هر چه را داشته و نداشته‌اند از دست داده‌اند، چه اهمیتی می‌تواند داشته باشد. یک فرد با پشت سر گذاشتن تمام این مصیبت‌ها دیگر چه چیزی برای از دست دادن دارد که حالا بخواهد به زلزله احتمالی تهران و قبری که برای دفن جنازه‌اش آماده شده است، فکر کند. برخی خبرها واقعا به درد زباله دانی اخبار می‌خورند نه اینکه سرتیتر خبرگزاری‌ها باشند.

ادامه در صفحه ۳

واکنش فرشاد مومنی به لایحه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی:

دولت در باتلاق بدهی فرو می‌رود

«در شرایط نامناسب و پرفساد و شرایطی که بخش قابل اعتنایی از ســاختار قدرت به تسخیر گروه‌های غیر مولد درآمده است، دولت آقای رییسی بیاید مصوبه‌های هیات وزیران درباره نرخ مبنای کســب حقوق گمرکی و ســود بازرگانی را ببیند. چطور می‌شود در مورد معیشت مردم می‌گویند این رانت است که مردم نان بخورند تا زنده بمانند، اما رانت وحشتناکی که به وارد کننده‌ها داده می‌شود آزارتان نمی‌دهد و همچنان برای آنها حقوق بازرگانی را با پایه دلار ۴۲۰۰ تومانی محاسبه می‌کنید؟» نشست مجازی موسسه مطالعاتی دین و اقتصاد با موضوع «نیاز به پیوست عدالت در سیاست گذاری عمومی» برگزار شــد. لایحه دوفوریتی دولت در روزهای اخیر مبنی بر حذف ارز ترجیحی کالاهای اساســی به موضوع اصلی این نشست تبدیل شد. فرشاد مومنی اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه تهران در ابتدای این نشســت با بیان اینکه علائم و شــواهد بسیار پرشماری وجود دارد که نشان می‌دهد هنوز هم در نظام تصمیم گذاری اساســی ما به بدیهیات اولیه عقلی توجه بایسته نمی‌شــود، گفت: در ۳۰ سال گذشــته به کرات سیاست‌های تورم‌زا اجرا می‌شود و وقتی از آنها می‌پرسید چرا اینکارها را انجام می‌دهید؟ می‌گویند ما با هدف برقراری عدالت و صیانت از معیشت فقرا می‌خواهیم اینکار را انجام دهیم. مومنی با اشاره به نقل قولی از جان کنت گالبرایت کی از متفکران توسعه مبنی بر شکست حکومت و مردم در صورت عدم وجود استنباط واحد از مفاهیم کلیدی، گفت: من خاطرم هست که در نشست معروف اقتصاددانانی که اولین نامه را به احمدی نژاد نوشتند، در حضور مسوولان دولت وقت زمانی نوبت به من رسید گفتم نزدیک به ۲۰ سال است که راجع به توسعه عادلانه کار می‌کنم بنابراین وقتی شما از عدالت دم زدید من خیلی خوشحال شدم اما وقتی ســر کار آمدید دیــدم نه درکی از عدالــت دارید نه برنامه‌ای برای آن دارید و وقتی رفتارهای عملی شما را دیدم، تیر خــلاص بر من اصابت کرد چــون ظالمانه‌ترین، غیر شفاف‌ترین، غیر کاراترین و فسادزاترین کارها را می‌کردند و می‌گفتند نیت ما این است که عدالت را رعایت کنیم. گام نخست در پیوست عدالت این است که عزیزان بیایند بگویند چه مفهومی از عدالت در ذهن خود دارند؟ و سپس درباره آن گفت‌وگو کنیم. مومنی در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع این روزهای اقتصاد کشور مبنی بر تصمیم گیری درباره نرخ ارز اشاره کرد و گفت: مرکز پژوهش‌های مجلس اخیرا گزارشــی راجع به نرخ ارز منتشــر کرده اســت و بی‌سابقه‌ترین روابط تابعی بین نرخ ارز و سایر متغیرها مطرح کرده است که واقعا در کیسه هیچ عطاری پیدا نمی‌شود و نمی‌توان جز این تصور کرد که اینها از پیش تعیین کرده‌اند که راه نجات ایران از طریق شوک درمانی می‌گذرد و حال برای این نظر آسمان و ریسمان را به هم می‌بافند. وی افزود: در هیچ جای دنیا خدمات سلامت را به بازار نمی‌سپارند اما در ایران با همه دقت‌هایی که در گذشته انجام شده و الآن در حال نابودی آن هستند، می‌بینیم بار هزینه‌های سلامت (اســتاندارد ایده‌آل در دنیا این است که ۵ درصد آن سهم خانوار باشد) طی سال‌هایی در ایران از ۶۰ درصد نیز عبور کرده اســت و شما وقتی اجزای cpi را هم نگاه می‌کنید، متوجه می‌شوید سیاست‌های تورم‌زا از لحاظ بی‌عدالتی در آموزش و سلامت نسبت به همه گروه‌های دیگر کالاها و خدمات وحشتناک‌تر عمل می‌کند بنابراین اگر دقت‌های نظری وجود نداشته باشد می‌تواند فجایع بزرگ به همراه داشته باشــد. وی افزود: همین الان مسوولان اقتصادی کشور سخنانی مطرح می‌کنند که انسان متاثر می‌شود. مثلا می‌گویند متفقیم که با شوک قیمتی کسری مالی‌مان را تامین و اسم آن را صیانت از فقرا می‌گذارند. آنچه خیلی غم‌انگیز است این است که عزیزان مدام شعار می‌دهند در بودجــه ۱۴۰۱ هزینه‌ها را کاهش خواهیم داد اما از طرف دیگر این همه تمایل به دستکاری قیمت‌های کلیدی از خود نشان می‌دهد. مومنی خاطرنشان کرد: ما بر اساس استناد به گزارش مرکــز آمار ایران نشــان داده بودیــم در دوره احمدی‌نژاد کسری مالی خانوارها در یک دوره هشت ساله بیش از ۴۵ برابر افزایش یافته بود اما اندازه بدهی‌های دولت چند ده برابر شده بود. بنابراین وقتی که به این امر بدیهی مدیران فعلی اقتصاد ایران توجه نمی‌کنند که بزرگ‌ترین مصرف کننده اقتصاد کشور، دولت است. سی سال است این مستندات در حال انتشار است اما باز همین حرف‌ها زده می‌شود. اگر ما می‌خواهیم واقعا به این جامعه خدمت کنیم چه از موضع کارشناســی چه از موضع مقام‌های مسوول اجرایی باید بــه این بدیهی اولیه عقلــی توجه کنیم که شــوک‌های قیمتــی نیــروی محرکه بی‌ثبات‌ســازی، ناامن‌سازی و بسترساز تعرض به حقوق مالکیت فقیرترین گروه‌های جامعه می‌شود. این استاد دانشگاه در ادامه افزود: تمام متفکران اقتصادی از تمام نهله‌های اقتصادی در این زمینه اتفاق نظر دارند که اگر یک شوک قیمتی به جامعه وارد شود، حقوق بگیران به فساد کشانده می‌شوند. مومنی با بیان اینکه امسال سال تدوین برنامه میان‌مدت توسعه است، گفت: این یک طنز تلخی است که علی‌رغم آن فجایع انســانی و اجتماعی که در تجربه‌های قبلی در اثر شوک درمانی رخ داده اســت در آستانه تدوین این برنامه شوک قیمتی را دســتور کار قــرار می‌دهند. خب شــما با این بسترسازی در حال یک نقض غرض بزرگ هستید چرا که پیش‌بینی‌پذیر بودن اقتصــاد در یک برنامه اصل بدیهی است. من شنیده‌ام دوســتانی که در جلسه با موضوع ارز ترجیحی در روز ۱۸ آبان شــرکت کردند می‌گویند هیچ استدلال رد کننده استدلال‌های مخالفان شوک درمانی از سوی رییس جمهور و مســوولان اقتصادی دولت مطرح نشده است و نه تنها یک استدلال نقضی بیان نشده است بلکه حتی پذیرفته‌اند که این موضوع امر خطیری است و می‌تواند پیامدهای پرشــماری داشته باشد. یعنی شب هجدهم آبان به این جمع‌بندی رسیده‌اند و صبح نوزدهم لایحه دوفوریتی حذف ارز ترجیحی ارایه می‌شود که در نوع خود پدیده‌ای است. وی افزود: یکی از شیوه‌هایی هم درباره نقدهای عالمانه به سیاست‌های مسوولان در پیش گرفته‌اند این است که می‌گویند چرا راه‌حل ارایه نمی‌کنید؟ وقتی شــما به صورت شــفاف نمی‌گویید اصل مبانی مساله را پذیرفته‌اید یا نه راه‌حل ارایه کردن در این زمینه چه گره‌ای باز می‌کند؟ جز این اســت که این شیوه اداره کشور هیچ نسبتی با پیش‌بینی‌پذیری و عمل مبتنی بر برنامه ندارد و می‌تواند تالی فاســدهای دیگری هم داشته باشد اما اگر عزیزان می‌خواهند خیالشان در قبال راه‌حل‌ها راحت شود باید بگوییم شما بیایید اول کشور را با یک برنامه ضد فساد واکسینه کنید زیرا نمی‌شود ما همه‌چیز را به نیت خوب ارجاع دهیم. من خواهشــم از دولت این است که گزارش دیوان محاسبات درباره میزان دلارهای گمشده در سال ۱۳۹۸ مرور کنید و بعد ببینید اگر شما برنامه نظارت‌پذیر و مبتنی بر پایش نخبگان دانشگاهی تدوین کرده بودید چندین میلیــارد دلار را از دســت نمی‌دادیــد. پس اگر می‌گویند ما درآمد کم داریم عقل ســلیم می‌گوید شما همین درآمدهای فعلــی خودت را حفظ کــن آن وقت صلاحیت کسب درآمد سالم نیز پیدا می‌کنید و آنجا درباره شیوه‌های سالم کسب درآمد صحبت می‌کنیم. مومنی افزود: در شرایط نامناسب و پرفساد و شرایطی که بخش قابل اعتنایی از ساختار قدرت به تسخیر گروه‌های غیر مولد درآمده‌اند، دولت آقای رییســی بیاید مصوبه‌های هیات وزیران درباره نرخ مبنای کســب حقوق گمرکی و ســود بازرگانی را ببیند. چطور می‌شود در مورد معیشت مردم می‌گویند این رانت است که مردم نان بخورند تا زنده بمانند، اما رانت وحشتناکی که به وارد کننده‌ها داده می‌شود آزارتان نمی‌دهد و همچنان برای آنها حقوق بازرگانی را با پایه دلار ۴۲۰۰ تومانی محاســبه می‌کنید؟ ایــن اتفاقات در یک ســاخت توســعه یافته ســالم که با برنامه می‌خواهد بر مشکلاتش غلبه کند، راه‌های شرافتمندانه کسب درآمد وجود دارد اما همفکران ما از ارایه این پیشنهادات خودداری می‌کنند زیرا تا زمانی که علائم جدی تسخیر شدگی در تصمیمات شما وجود دارد، هر ایده کسب درآمد توسعه‌گرا خنثی می‌شود. مومنی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: چند سال است که روند انتشار آمار تحولات بسیاری از داده‌های کلیدی در سایت بانک مرکزی حذف شده است. من ســومین بار اســت که با تغییر رییس بانک مرکزی می‌گویم اگر شما صادقانه با فســاد مشکل دارید بیایید تخصیص‌های دلاری ارز ترجیحی تومانی در سال‌های ۹۴ تا ۹۶ را منتشر کنید ولی هنوز حاضر نیستند آن را شفاف کنند در حالی که در آن دوره مســوولیتی هم نداشته‌اند. نزدیــک بــه ده ســال اســت که رونــد تحولات ســهم واسطه‌گری‌های مالی توسط بانک مرکزی منتشر نمی‌شود. شما اگر واقعا می‌خواهید وضعیت بهبود پیدا کند، ۱۰ درصد راه‌حل‌های بدیهی را اجرا کنید، من تضمین می‌دهم همان اقتصاددان‌هایی که ۲ بار به آقای روحانی نامه نوشتند، به آقای رییسی نامه بنویسند و شیوه‌های کسب درآمد عادلانه را ارایه دهند. وی افزود: ســال ۷۵ سازمان برنامه و بودجه یک گزارش منتشر کرد و در آن گزارش گفته بود در سراسر کشور ۱۱ هزار تخت بیمارستانی کم داریم بعد می‌وید در سال‌های ۶۸ تا ۷۵ بیست و دو هزار تخت احداث شده ولی کماکان کمبود ۱۱ هزار تخت احساس می‌شود. این چه چیزی جز فساد و اصراف منابع است؟ اگر شما به شیوه‌های عالمانه فرآیندهای تخصیص منابع را شفاف کنید تمام تخصیص‌هایی که منابع انســانی و مالی کشور را اتلاف می‌کند منتفی می‌شــود. وزارت راه و شهرسازی گزارش منتشر کرده است که از کل فرودگاه‌های کشور ۳ درصد دارای توجیه اقتصادی هستند. اگر شما به علم به عنوان فصل الخطاب تن بدهید، این اتلاف‌های وحشــتناک را منتفی خواهید کرد و این همه نیاز افزاطی به شیوه‌های غیرعادی از بین می‌رود. عضو هیات علمی دانشگاه علامه افزود: تمام کوشش‌های معطوف به عدالت اجتماعی که قبل از تحریک تولید به تحریک مصرف انجامیده است با شکست مواجه می‌شود. وقتی با فساد مبارزه می‌کنید و از بی‌ثبات‌سازی اجتناب می‌کنید، حفظ خودارایی‌ها یک ثروت غیرقابل تصور برای شما ایجاد می‌کند. گزارشی اخیرا منتشر شده است که می‌گوید ۱۷۱ میلیارد دلار سرمایه به صورت رسمی از کشــور خارج شده است. شما اگر شوک درمانی اجرا نمی‌کردید این ســرمایه‌ها از کشــور خارج نمی‌شود. دانشگاه شریف می‌گوید در پی شوک‌های قیمتی تمایل دانشجویان برای خروج از کشور در سال‌های ۹۷ تا ۹۹ دو برابر شده است. شما سرمایه‌های انسانی و دلاری خود را از دســت می‌دهی آن وقت ۱۸ ماه است می‌دوید که ۵ میلیارد دلار از بانک جهانی وام بگیرید و ده‌ها جور تحقیر ناشی از فشارهای امریکا را نیز متحمل می‌شوید. وی افزود: ما خجالت می‌کشیم در مورد این مسائل صحبت کنیم چون فکر می‌کنیم این مسائل خیلی بدیهی است که از طریق ناامن‌سازی هیچ کشوری نجات پیدا نکرده است. شما با توهم اینکه اگر اینکار را بکنیم دولت توان ریالی بیشتری کسب می‌کند دست به چنین اقداماتی می‌زنید در حالی که اگر گزارش سازمان برنامه را بخوانید که می‌گوید به ازای هر یک واحد کســب درآمــد راز طریق شــوک قیمتی، هزینه‌های دولت ۳،۵ برابر افزایش پیدا می‌کند. واقعا این شیوه حکومتداری اســت که دفتر اقتصاد کلان گزارش می‌دهد که اگر این مسیر را ادامه دهید در سال‌های آینده با سقوط اقتصادی مواجه خواهید شد آن وقت به جای نقد این گزارش می‌گویند این را یک فرد نوشته است! آیا سایر گزارش‌ها از مریخ آمده است؟ آن فرد نوشته تمام فرآیندها را طی کرده است و به جای این حرف‌ها بیایید بگویید برآورد شــما چیســت؟ ما به اعتبــار ســاخت تک‌محصولی و خام‌فروشانه‌ای که داریم به اندازه کافی در معرض نوسانات اقتصادی ناشی از قیمت نفت هستیم و علی‌رغم این نکته می‌آیند قیمت‌های کلیدی را هم دستکاری می‌کنند و وقتی این مسائل را مطرح می‌کنیم مساله این نیست که راه‌حل وجود ندارد! دولت اگر می‌گوید می‌خواهد انضباط مالی در بودجه برقرار کنند یک برنامه ارایه کنند که می‌خواهند کدام هزینه‌ها را حذف کنند. در ۳۰ ســال گذشته شعار همه دولت‌ها همین بود و هر وقت نوبت به حذف هزینه‌های زائد رسید، هزینه‌های سلامت، آموزش و مسائل ضروری مردم را حذف کردند. آن چیزی که می‌بینیم این است که مرتبا آدرس‌های غلط داده می‌شود. یک مدتی است که درست مانند دولت قبلی می‌گویند ما چون می‌خواهیم از بانک مرکزی قرض نگیریم، اوراق منتشر می‌کنیم. کدام عقل سلیمی می‌گوید تو از بانک مرکزی پول بدون سود و کارمزد نگیر اما اوراق با ســود سی درصد بگیر؟ دولت را در باتلاق بدهی هل می‌دهید و به آن افتخار هم می‌کنید؟ می‌گویند همه ماجرای نقدینگی به کسری مالی دولت مربوط است در حالی که خودشــان گــزارش منتشــر کرده‌اند که در سال‌های اخیر به ازای هر یک واحد پول پرقدرتی که بانک مرکزی خلق می‌کند، بانک‌های خصوصی نزدیک به هفت برابر آن را خلق می‌کنند. ما اینکه مافیای رسانه‌ای در قبال این اتفاقات ســکوت می‌کنند را درک می‌کنیم اما اینکه مقامات مسوول اقتصادی کشور نیز در این بازی مشارکت می‌کنند مایه شگفتی است. اگر کارهایی که دارید می‌کنید قابل دفاع است تن به مناظره دهید و اگر قابل دفاع نیست آن را متوقف کنید.

مومنی در پایان ســخنان خود گفت: مهدس بحرینیان یک سری داده در یک پروژه کارشناسی پرزحمت تدوین کرده اســت کــه در آن می‌گوید یکی از تالی فاســدهای مقررات‌زدایی در زمینه اعطای مجوز به واحدهای تولیدی باعث شده است با بحران صرفه مقیاس و منازعه رانت‌جویانه بین این واحدها مواجه شویم.

در داده‌هایــی که این عزیزان منتشــر کرده‌اند ما چیزی حدود ۲۹۸ واحد دارای پروانه بهره‌برداری فعال برای تولید رب گوجه فرنگی داریم و ۳۰۰ واحد در دست اجرا نیز پروانه گرفته است. ما سرانگشتی حساب کردیم با این ظرفیت می‌توان یک سوم نیاز دنیا به رب گوجه را تامین کرد.

وقتی این کار در پتروشیمی، خودرو، سیمان، موتورسیکلت و... نیز صورت می‌گیرد باعث غیرشفاف شدن تخصیص‌های ارزی و ناعادلانه شدن آن خواهد شد تا جایی که ارزی برای داروهای حیاتی مورد نیاز جامعه باقــی نمی‌ماند. از این دریچه گفته بودند باید مساله عدالت و پیوست عدالت را برجسته کنیم تا معلوم شود اگر تصمیمی در ساخت قدرت از اعتبار علمی برخوردار باشد، یک متر و معیاری از عدالت بر فراز آن قابل مشاهده باشد.

ادامه از صفحه اول

گذر از مداخلات قیمتی با «صندوق منابع ملی»

آبان ۹۸ اصلاحی صورت نگرفت

ما تجربه اصلاح قیمت‌های حامل‌های انرژی در آبان ۹۸ داشتیم. کشــور ظرفیت تکرار آن تجربه را ندارد. این ادعا سه تا اشکال دارد؛ اولا در آبان ۹۸ اصلاحی صورت نگرفت چون قیمتی تعادلی نشد. یک قیمت دستوری با یک قیمت دیگر جایگزین شد؛ آن هم فقط در مورد یک کالا، بنزین. این اصلاحی نیست که بخواهد مشکل مداخله قیمتی را حل کند. ثانیا قیمت حامل‌های انرژی تغییر نکرد مثلا قیمت گازوییل عوض نشد فقط بنزین گران شد ثالثا پیش از این ما بارها تجربه افزایش قیمت بنزین را داشتیم. فقط در تیر ۱۳۸۶ اعتراضاتی شــکل گرفت که به آتش گرفتن چند جایگاه منجر شــد و از قضا از آن تجربه درس‌های مهمی گرفته شد که در جریان طرح هدفمندسازی سال‌های ۸۹ و ۹۰ به کار گرفته شد و دیدیم افزایش قیمتی که آن موقع در چارچوب هدفمندسازی صورت گرفت به هیچ آشوب و اعتراضی منجر نشد. غیر از تیر ۸۶ و آبان ۹۸ ما بیش از ۱۰ مورد افزایش قیمت‌های حامل‌های انرژی داشتیم که همه بدون تنش اجتماعی صورت گرفتند. اشکال اساسی آبان ۹۸ این بود که سازوکار نقدی‌سازی یارانه در آن دیده نشده بود. من هم با صرف آزادسازی قیمت‌ها مخالفم. آزادسازی قیمتی و نقدی‌سازی یارانه باید توامان صورت بگیرند و به شکل تراز و متناسب. به تعبیر دیگر اشکال آبان ۹۸ این بود که یک اقدام اقتصادی که چند سال کار کارشناسی شده بود و راه‌حل‌های جامعی برای آن طراحی شده بود که همه جوانب مساله را می‌دید ناگهان از نهادهای اقتصادی دولت گرفته شد و به وزارت کشور سپرده شد. سیاست‌گذاری اقتصادی و برنامه‌ریزی تامینــی دو امر تخصصی‌اند که باید در حیطه خودشــان با کارشناسان خودشان صورت بگیرد خلاصه اینکه فاجعه آبان ۹۸ به خاطر امنیتی کردن سیاست‌گذاری اقتصادی رقم خورد.

در سازوکاری که من پیشــنهاد می‌کنم صندوق منابع ملی به وکالت از سوی مردم معادن نفت و گاز را در اختیار شــرکت ملی نفت و شرکت ملی گاز قرار می‌دهد و بهره مالکانه می‌گیرد. سود شرکت نفت و گاز به تمامی باید از آن فعالیت عملیاتی اکتشاف و استخراج و اینها به دست بیاید که حیطه تخصصی آنهاست. تفکیک کردن منابع زیرزمینی و نگه داشــتن آنهــا در صندوقی که فعالیت عملیات خاصی ندارد برای جلوگیــری از افت بهینگی و جلوگیری از افزایش فســاد در شرکت ملی نفت و گاز لازم است.

تــداوم مداخله قیمتی با تخصیص ســهمیه انرژی به افراد

اما بهتر نیست ما به مردم ســهمیه بنزین بدهیم؟ مردم خودشان بین هم بنزین را معامله کنند که قیمتش کشف بشود، قیمت واقعی. اولا نفت و گاز خیلی بیشتر از بنزین و گازوییل است. وقتی بنزین و گازوییل هم بدهیم یعنی نفتا و مازوت و سوخت کوره و نفت سفید و خیلی چیزهای دیگر را ندادیم و این یعنی کماکان در صنایع با مشــکل مداخله قیمتی مواجه خواهیم شد. مشکل را باید از همان بالادست از سر چاه نفت و گاز حل کرد و دیگر پایین‌دست را به بازار سپرد. اتفاقا در این دولت صحبت از این هست که به مردم مثلا سهمیه قابل معامله بنزین بدهند. این مشکل را حل نمی‌کند. ده‌ها مشتقات نفت و گاز داریم. اگر قیمت آنها را کماکان دولت تعیین کند به رغم دادن سهمیه قابل معامله بنزین مشکل اصلی کماکان برقرار است. تازه علاوه بر آن مشتقات نفتی کل محصولات غیرنفتی هم هست که بعد کماکان آنها هم مشمول مداخلات قیمتی خواهند بود و رویه‌های ســابق در مورد آنها اجرا می‌شود. ثانیا کل منابع نفت و گاز ملی است همه‌اش مال مردم است، یعنی پرداخت باید متناسب با کل عواید اینها باشد، نه فقط سهم بنزین اگر سهم بنزین به مردم پرداخت بشود و قیمت‌های سایر مشتقات آزاد بشود ولی عواید در اختیار دولت بماند کیفیت حکمرانی کشــور افت می‌کند. عواید منابع ملی باید به مردم پرداخت بشود. دولت باید با مالیات مصارفش را تامین کند. دولتی که به مالیات متکی باشد حکمرانی منظم‌تر پاسخگوتر و موثرتری خواهد داشت. حکمرانی که از نفت و گاز ارتزاق می‌کند به رشد و توسعه منجر نمی‌شود و به همین دلیل من دادن سهمیه قابل معامله بنزین را به مردم برای اقتصاد کشور مضر می‌دانم.

می‌توانیم یک واحد انرژی تعریف کنیم مالک واحد انرژی با آن بتواند هــر نوع واحد انرژی را بخــرد؛ چه بنزین چه گازوییل؛ چه برق و گاز و بعد بتوانند واحدهای انرژی را بین مردم معامله کنند. این جوری وقتی به مردم واحد انرژی قابل معامله می‌دهیم انگار از کل منابع نفت و گاز دادیم این جوری بهتر نیست؟ اشکال داشتن یک واحد انرژی که بشود با آن انواع این حامل‌ها را خرید این است که باز یک کارمند دولتی یک جایی باید بنشیند و قیمت‌های نسبی بنزین و گازوییل را تعیین و ابلاغ کند یعنی مثلا باید بگوید هر لیتر بنزین ۱۰ واحد انرژی، هر لیتر گازوییل مثلا ۸ واحد انرژی، هر مترمکعب گاز ۳ واحد انرژی. این یعنی قیمت‌های نسبی را او تعیین می‌کند و در ابتدای بحث وقتی صحبت از اهمیت قیمت و تعادلی بودن قیمت کردیم و اطلاعات مهمی که می‌دهد دقیقا صحبت از این بود که باید به بازار اتکا کرد. برای کشف قیمت تعادلی اگر دولت مداخله‌ای بکند تمام ســازوکار سرمایه‌گذاری و تخصصی شــدن تولید به هم می‌زند. این واحد انرژی باز می‌شود سازوکاری که مداخله قیمتی را ایجاد می‌کند. یک ســازوکاری برای حمایت از خانوار ایجاد می‌کند اما مشکل مداخله دولت در قیمت‌ها را که امروز مانع اصلی بر ســر رشد و توسعه کشور است و نابودکننده تولید دستمزد است حل نمی‌کند.

تجربه آلاسکا در مدل صندوق منابع ملی

بهتر نیست از تمام این ایده‌ها خلاقانه برویم سراغ یک مدلی که تجربه مشابهی یک جایی در دنیا داشته باشد؟ بله، اتفاقا فکر خوبی است. ایالت آلاسکا در امریکا زمین‌های ایالتی دارد که منابع نفتــی دارد و از محل بهره مالکانه آن منابع نفتی، دولت آلاســکا درآمد نفتی دارد. کل این درآمد در صندوقی قرار می‌گیرد و عوایدش به‌طور منظم نقدا بین اهالی آلاســکا توزیع می‌شود. خود دولت آلاسکا با درآمد مالیاتی اداره می‌شود یعنی مدل صندوق منابع ملی تجربه مشابه دارد اما مدل‌های مبتنی بر واحد انرژی ندارد دلیلش هم ساده است اختلال در قیمت‌های نسبی ایجاد می‌کند. ولی مدل صندوق منابع ملی و توزیع نقدی هم اشــکال دارد. چون ثروت نفت یک سرمایه بین‌نسلی است، بهتر نیست دولت سرمایه‌گذاری کند؟ دولت کی و کجا نسبت به سرمایه‌های مردم امین بوده که حالا بخواهد باشد؟ اتفاقا مردم نســبت به آینده فرزندان و نوادگان و ندیدگان‌شان دلسوزتر هستند تا دولت. تحقیقات متعددی هم در دنیا این را نشــان داده اســت که وقتی پرداخت‌های نقدی به خانواده‌های کم‌درآمد صورت می‌گیرد تا هر جور خواستند خرج کنند یکــی از مصارف اصلی‌شــان بــرای آن پول تحصیل فرزندان‌شان است. این یک سرمایه‌گذاری بین نسلی است چون درآمد آن فرزند بیشتر بشود فرصت‌های تحصیلــی و کاری نوه‌ها هم بهتر می‌شــود. اگر خانواری بــا درآمد این صندوق قســطی تراکتور بخــرد یا آبیاری باغ‌شان را بهبود بدهند تا برداشت محصولشان بیشتر بشود سرمایه‌گذاری‌ای کرده که دقیقا تبدیل به ثروت خانوادگی می‌شود و فرزندان و نسل‌های بعدی‌شان هم از آن بهره‌مند می‌شوند. فکر می‌کنید آن پول در دستان دولت چه بلایی سرش می‌آید؟ صندوق توسعه ملی را نگاه کنید. صندوق بازنشستگی را نگاه کنید. این چه تصوری است که بگوییم مردم بلد نیستند سرمایه‌گذاری کنند فقط دولت بلد است. چه جوری به این نتیجه می‌رسیم که پول نفت اگر دست دولت باشد می‌شود، سرمایه‌گذاری بین نسلی اگر دست مردم باشد حیف و میل می‌شود؟

چرا به همه یکسان بدهیم؟ بهتر نیست دهک ثروتمند را حذف کنیم مثلا به فقرا بدهیم؟ اولا نفت و گاز ملی است یعنی مال همه ملت اســت فقیر و غنی اینجا واقعا بحث یارانه نیست بحث این است که این منابع ملی است و سهم هر کســی از این ملت را باید داد اما به این هم توجه داشته باشیم که به رغم همه تلاش‌های وزارت رفاه هنوز شناخت دقیقی هم از وضعیت درآمد و ثروت تک‌تک خانوارهای کشور نداریم که بتوانیم دقیقا فقیر را از ثروتمند تشخیص بدهیم. از نظر آمــاری درک خوبی از دهک‌های درآمدی داریم. داده خوبی هم از ثروت و درآمد خانوارها داریم اما با این وجود این داده اینقدر خطا و کاستی دارد که برای امر حساسی مثل سیاست حمایتی قابل اتکا نیست و توزیع یکسان خیلی بهتر است. راه درستش این است که سازوکار مالیات بر کل درآمد یعنی آن چیزی که اصطلاحا پی‌آی‌تی می‌گویند برقرار کنیم در آن حالت هر کس متناســب با درآمدش مالیات می‌دهد. افــراد بدون درآمد و کم‌درآمد مالیات نمی‌دهند. آنهایی که درآمد متوســط دارند مثلا ۱۰، ۲۰ درصد مالیات می‌دهند درآمد متوسط به بالا ۲۰، ۳۰ درصد مالیات می‌دهند. درآمدهای بالا ۳۰، ۴۰ درصد مالیات می‌دهند. بعد پرداخت صندوق منابع مالی باید جزو درآمد مشمول مالیات به حساب بیاید در این صورت ۳۰، ۴۰ درصد از پرداختی به افراد با درآمد بالا از طریق مالیات عملا پس گرفته می‌شود. در حالی که کل عوایدی که خانوارهای بی‌درآمد و کم‌درآمد از صندوق می‌گیرند برای خودشان می‌ماند یعنی می‌شود بین عواید فقرا و اغنیا تفاوت قائل شد ولی این تفاوت باید از طریق سازوکار مالیات بر کل درآمد اعمال بشود نه در مرحله توزیع اتکا به مالیات برای انضباط مالیه دولت خیلی بهتر است.

خطای اصلاح مالیاتی قبل از اصلاح قیمتی

در این صورت بهتر نیست ما اول نظام مالیاتی‌مان را اصلاح کنیم بعد قیمت‌ها را آزاد و یارانه‌هــا را نقدی کنیم؟ این درست است که نظام مالیاتی کنونی ما خیلی ناکارآ است عمده مالیات کشــور از حقوق‌بگیران می‌آید در حالی که خیلی از سرمایه‌داران و ثروتمندان کشور سهم خودشان را از مالیات نمی‌پردازند. سال‌های اخیر دولت کمتر از ۱۰ درصد جی‌دی‌پی مالیات می‌گرفته در حالی که ما تجربه ۲۰۰ کشور دیگر را که نگاه می‌کنیم اداره درست و منظم امور یک کشور حدودا ۳۰ تا ۴۰ درصد جی‌دی‌پی را لازم دارد. پس هر جور حساب بکنیم نظام مالیاتی کشور نیاز به اصلاح دارد ولی اگر نظام مالیاتی را اصلاح بکنیم و عواید مالیاتی به عنوان درصدی از جی‌دی‌پی برود بالا عواید دولت بیشتر می‌شود و همه این عواید را دولت می‌ریزد در چاه‌ویل یارانه پنهان در قیمت. و این نظام مخرب سرمایه‌گذاری و مضر برای دســتمزدها مدت طولانی‌تری ادامه خواهد داشــت. به رغم اینکه اصلاح مالیاتی لازم اســت اما اتفاقا اصلاح مالیاتی قبل از اصلاح قیمتی غلط اســت. اول باید مداخله قیمتی را حذف کنیم. کشف قیمت را به بازار آزاد و رقابت سالم بسپاریم و نظام حمایتی را مبتنی بر پرداخت نقدی بکنیم. بعد نوبت به اصلاح مالیاتی می‌رسد تا همه بار مالیاتی به دوش حقوق‌بگیران نباشد و بقیه جامعه هم سهم خودشان را از مالیات بپردازند.

بهتر نیست اول طرح‌های توسعه صنعتی را پیش ببریم، یک مدتی در مسیر رشد توسعه گام برداریم بعد قیمت‌ها را آزاد و یارانه‌ها را نقدی کنیم؟ منابع برای سرمایه‌گذاری محدود است، تقاضا برای سرمایه‌گذاری بی‌نهایت. سازوکار لازم داریم تا بتوانیم بهترین عرصه سرمایه‌گذاری را انتخاب کنیم و منابع محدود را صرف آن عرصه کنیم. تا به ثمر برسد کارمند دولتی که فکر می‌کند از بازارها و هزاران کارآفرین و سرمایه‌گذار بهتر می‌فهمد نیاز سرمایه‌گذاری کشور را، دچار توهم است. برای شناسایی عرصه‌های سرمایه‌گذاری نیازمند سیگنال‌های قیمتی واقعی هستیم.

برداشتن تحریم‌ها شرایط را بدتر می‌کند

بهتر نیســت اول مذاکرات وین را به جایی برســانیم بعد قیمت‌هــا را آزاد کنیــم و یارانه‌ها را نقــدی کنیم؟ رفع تحریم‌های نفتــی در حضور یارانه پنهان در قیمت باعث می‌شود همین اندک تولید کشور هم نابود شود چرا؟ رفع تحریم زمانی خوب است که ما بتوانیم وارد بازارهای جهانی بشویم، مزیت تولیدی‌مان را پیدا کنیم و با دنیا تجارت کنیم. این خوب اســت. مداخله دولت در قیمت به همان دلیلی که سرمایه‌گذاری را تخریب می‌کند و کارمند و کارگر را تضعیف می‌کند. قدرت اقتصادی کشور در برابر دنیا را هم تضعیف می‌کند. در چنین وضعی رفع تحریم باعث می‌شود باز بشویم یک کشور با اقتصاد نفتی کشوری که فقط نفت و گاز را مشتقاتش را می‌فروشد و خوراک و پوشاک و غیره را از دنیا وارد می‌کند تا به خیال مسوولان تنظیم بازار کرده باشد. رفع تحریم در حالی که یارانه پنهان در قیمت داریم رشد و توسعه کشور را بیشتر عقب می‌اندازد برای همین سپردن قیمت به تعادل بازار و نقدی کردن یارانه‌ها حتی بر رفع تحریم‌ها هم مقدم است در حالی که رفع تحریم از نیازهای اضطراری کشور است.

جمع‌بندی

۱- قیمت واقعی به رشد اقتصادی رشد دستمزدها و افزایش رفاه خانوار منجر می‌شود. واقعی شدن قیمت‌ها حتی به کاهش تورم بلندمدت کشور هم منجر می‌شود.

۲- قیمت واقعی با اســتفاده از فرمول قیمت‌های جهانی نیست بلکه قیمت واقعی در یک بازار با رقابت سالم عرضه و تقاضا را به تعادل می‌رســاند. اگــر دولت بخواهد صرفا قیمت‌های اسمی جدیدی در سطح بالاتری تعیین کند مشکلی حل نکرده فقط عجالتا محصولات را گران کرده و مشکل اصلی را صرفا به آینده موکول کرده. اگر هم بخواهد برای ورود خریداران و فروشندگان به بازار محدودیت ایجاد کند یا نوسان قیمت محدود کند و... باز جلوی کشف قیمت واقعی را از بازار گرفته است.

۳- تغییرات قیمت واقعی، اطلاعات خیلی مهمی در مورد نیاز اقتصاد به سرمایه‌گذاری به ما می‌دهد نه تنها در مورد سرمایه‌گذاری اطلاع می‌دهد که انگیزه برای سرمایه‌گذاری را هم ایجاد می‌کند؛ لذا دولت نباید در قیمت‌های واقعی اختلال ایجاد کند.

۴- به رغم همه اینها سپردن قیمت‌ها به تعادل بازار بدون ســازوکار تراز برای نقدی کردن یارانه‌ها اکیدا غلط است. کلاهر اقتصادی نیاز به سازوکارهای حمایتی از نیازمندان جامعه دارد. در کشور ما به خاطر نیم قرن سیاست‌گذاری اقتصادی غلط و یک حکمرانی اقتصادی ناکارآ سیاست‌های حمایتی به مراتب مهم‌تر اســت. امــروز کم‌خطاترین و موثرترین سازوکار حمایتی که می‌توانیم برقرار بکنیم توزیع یکسان و نقدی عواید ریالی فروش نفت و گاز است. نفت و گازی که در یک بازاری با رقابت سالم در قیمت تعادلی به فروش رفتند البته همه آنچه از حیث قیمت‌های تعادلی و سازوکار حمایتی امروز ترسیم شد تصویر هدفی بود که باید به سمتش حرکت کنیم اما برای رسیدن به این مقصد یک برنامه‌گذاری لازم است تا اقتصاد را با کمترین هزینه از وضع امروز به وضع مقصود برساند.

خبر

از نصب همراه بانک‌های جعلی در گوگل پلی خودداری کنید

معاون اجتماعی پلیس فتا ناجا از ایجاد همراه بانک‌های جعلی بانکی در گوگل پلی خبر داد و توصیه کرد که از دریافت و نصب اپلیکیشن‌های آلوده که از طریق ارسال پیامک‌ها برای مردم ارسال می‌شود، جدا خودداری کنند. در اهدافی جدید مجرمان سایبری با طراحی و ارسال اپلیکیشن‌های جعلی بانک‌های صادرات، کشاورزی و سپه به گوگل پلی و تشویق کاربران مبنی بر به روزرسانی یا نصب اپلیکیشن‌های جعلی و مخرب زمینه دسترسی غیرمجاز با مقاصد شوم کلاهبرداری، اخاذی و آلوده‌سازی گوشی تلفن همراه کاربران، هدایت آنان به صفحات جعلی مرسوم به فیشینگ و برداشت غیرمجاز از حساب بانکی آنان را فراهم می‌سازند. در صورت نیاز به نصب اپلیکیشن‌های بانکی حتما بر دریافت از مارکت‌های داخلی یا سایت‌های رسمی بانک‌های عامل اقدام کنند و سایر اپلیکیشن‌های فعال مورد نیاز خود را نیز به همین طریق دریافت کنند.

ادامه از صفحه اول

زلزله تهران و قبرهای آماده

مردم این دو سال کم با مرگ دست و پنجه نرم نکرده‌اند، کم به مرگ نباخته‌اند، چه عزیزانی که نقاب در خاک کشیدند، چه جوانانی که رویاهایشان دود شد و به هوا رفت، چه خانواده‌هایی که تا ابد داغدار باقی می‌مانند. اما هیچ کس نیست تا کمی امید به این مردم خسته هدیه کند. راستی حرف زدن از امید و رسیدن روزهای بهتر چرا برای مسوولان ما اینقدر سخت است؟

البته حرف زدن از امید معنای دادن وعده‌های توخالی نیست، حرف زدن از امید شانه خالی از کردن از بار مسوولیتی که بر عهده دارند و البته در انجام آن چندان موفق هم نبوده‌اند، نیست. این روزها که هر روز قیمت یک کالای اساسی بالا می‌رود، کشاورزان اصفهانی در بستر زاینده رود چشم انتظار آب مانده‌اند و فرهنگیان برای گرفتن حق خود در خیابان‌های شهر فریاد می‌زنند، حرف زدن از قبرهایی که برای مردم آماده کرده‌اید بی‌انصافی بزرگی به نظر می‌رسد. وقتی کسانی که هیچ تخصصی ندارند بر مسندهایی می‌نشینند که در اندازه‌شان نیست، وقتی حتی اصول اولیه ارتباط برقرار کردن با مردم و تنظیم اخباری که می‌خواهند به آنها بدهند را نمی‌دانند واقعا نباید انتظاری هم از این دست افراد داشت. بارها و بارها در دوران کرونا حرف از تکمیل ظرفیت بهشت زهرا (س) به میان آمد. مردم دیگر این اخبار را حفظ کرده‌اند، یادشان نمی‌رود، مگر می‌شود یادمان برود که کرونا چه بر سر ما آورد وقتی تعداد قابل توجهی از کشورها جشن پایان کرونا را بر پا کرده بودند. مگر می‌شود یادمان برود که چه داستان‌هایی با واکسن‌های داخلی و خارجی داشتیم. اصلا اینکه چند نفر در همان بازه زمانی که مسوولان ما در حال تسویه حساب‌های حزبی و گروهی بودند جان شیرین‌شان را از دست دادند. این اتفاق‌ها را هیچ‌وقت فراموش نمی‌کنیم اما شما هم با انتشار این اخبار نمک بر زخم مردم نپاشید. چرا از تلاشی که برای زنده ماندن مردم می‌خواهید انجام دهید اینقدر پیروزمندانه حرف نمی‌زنید، شاید چون برنامه‌ای ندارید و همه چیز را به زمان واگذار کرده‌اید، تا ببینید در هنگام بحران چه پیش می‌آید و چه باید کرد؟!

بازار سهام همیشه فرصت سرمایه‌گذاری دارد

اغلب محصولاتشان در داخل عرضه می‌شود به نوعی تحت تاثیر ارز ترجیحی و قیمت‌گذاری دستوری هستند و گروه‌های دلاری‌محور نیز به‌طور کلی از دلار بازار آزاد تاثیر می‌گیرد. هرچند که سازوکارهای بورس با دلار نیمایی تعریف شده است اما افزایش نرخ در بازار آزاد می‌تواند دورنمایی از افزایش دلار نیمایی را هم در پی داشته باشد. به همین خاطر این خبر بر کلیت بازار سرمایه تاثیر مستقیمی می‌گذارد.

حذف قیمت‌گذاری دستوری می‌تواند منجر به از بین رفتن رانت و دلالی‌های زائد باشد و در نهایت به نفع مصرف‌کننده تمام شود و همچنین این امر سبب بهبود شرایط خودروسازها و زیان انباشته آنها نیز می‌شود اما با واکنش رییس جمهور به مجاز نبودن خودروسازها به افزایش نرخ محصولات، انتظار تداوم شرایط نامطلوب گذشته وجود دارد. همیشه فرصت‌هایی برای سرمایه‌گذاری در بازار سهام وجود داشته و هر سهامداری با توجه به سلایق خود و دیدی کلان‌نگر می‌تواند از منافع بلندمدت بازار بهره‌مند شود. در بازار سرمایه نیز شرایط همین گونه است؛ زمانی که سهامداران پولی را بابت سهام پرداخت می‌کنند، لازم است آنها برای کسب سود قابل توجهی در آینده و در بازه زمانی میان یا بلندمدت منتظر بمانند. ماهیت بازار سرمایه اینگونه است؛ متأسفانه دوره‌های صعود یا نزول این بازار، در عمل توده‌ای و گروهی است. به بیانی دیگر، زمانی که بازار بالا می‌رود، همه نمادها افزایش می‌یابند و همه خریدار می‌شوند و زمانی که بازار کاهشی می‌شود، همه نمادها نزولی می‌شوند و همه فروشنده می‌شوند. ماهیت بازار سرمایه به دلیل کمبود نقدینگی، نبود بازارگردانان حرفه‌ای و همچنین نبود آموزش‌های کافی میان سهامداران چه حقیقی‌ها و چه حقوقی‌ها به گونه‌ای است که رفتارهای گروهی در آن در ابعاد بالایی مشاهده می‌شود و کمتر دیده شده که سهامداری خلاف مسیر بازار حرکت کند. در حالی که باید از رفتارهای گروهی و تقلیدی در این بازار به‌شدت پرهیز شود.

حجم بالای عرضه ارز حاصل از صادرات قیمت ارز در بازار متشکل را کاهش داد

افزایش قیمت دلار و سکه با وجود اخبار آزادسازی پول‌های ایران

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

با وجود اعلام خبر آزادسازی احتمالی ۳،۵ میلیارد دلار از پول‌های بلوکه شده ایران و پیش‌بینی خبرگزاری‌ها از خبرهای خوش بازار ارز و افزایش فروش ارزهای خانگی به خاطر احتمال شروع مذاکرات در وین، روز شنبه ۲۲ آبان ۱۴۰۰، بازهم دلار روند صعودی خود را ادامه داد، و به قیمت ۲۸۷۴۰، دلار کانادا ۲۳۱۷۰، یورو ۳۲۸۹۰، درهم ۷۸۲۰ تومان معامله شد. همچنین با اعلام اونس طلا به قیمت ۱۸۶۴ دلار، قیمت طلا افزایش یافت و سکه طلا به ۱۲ میلیون و ۷۲۰ هزار تومان، گرم ۱۸ به ۱ میلیون و ۲۷۵ هزار تومان رسیده است. برخی کارشناسان بازار می‌گویند بازار در صورتی واکنش مثبت نشان می‌دهد که اخبار مثبت از مذاکرات حاصل شود و آزادسازی پول‌های بلوکه شده عملا امکان عرضه ارز را ممکن سازد.

حرکت آرام دلار در کانال ۲۸ هزار تومانی

هر دلار در صرافی‌های بانکی (شنبه، ۲۲ آبان‌ماه) با رشد ۱۲۹ تومانی به قیمت ۲۷ هزار و ۹۵۵ تومان داد و ستد شد. قیمت فروش یورو با ۱۳۱ تومان افزایش برابر ۳۲ هزار و ۲۸ تومان بود. همچنین قیمت خرید هر دلار ۲۷ هزار و ۴۰۱ تومان و نرخ خرید هر یورو نیز ۳۱ هزار و ۳۹۳ تومان اعلام شد. علاوه بر این، نرخ خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۷ هزار و ۴۷۶ تومان و نرخ فروش آن ۲۷ هزار ۷۲۶ تومان بود. این در حالی است که نرخ خرید یورو در این بازار ۳۱ هزار و ۴۴۴ تومان و نرخ فروش آن نیز ۳۱ هزار و ۷۲۹ تومان اعلام شد. همچنین در سامانه نیما در معاملات روز شنبه، حواله یورو به نرخ ۲۶ هزار و ۸۹۷ تومان فروخته و حواله دلار به بهای ۲۳ هزار و ۵۰۳ تومان معامله شد. قیمت دلار از خرداد ماه وارد کانال ۲۶ هزار تومان شد و در این محدوده نوسان داشت و در مقطعی به سمت رقم ۲۷ هزار تومان نیز حرکت کرد. در شهریور ماه نرخ دلار نزولی یا ثابت بود، البته برای چند روزی نیز در محدوده قیمتی ۲۸ هزار تومان معامله می‌شد اما این شرایط دوامی نداشت.

احتمال آزادسازی پول‌های بلوکه شده

به تازگی اعلام شد که بیش از ۳،۵ میلیارد دلار از منابع مسدودی کشور آزاد شده و در حال ورود به چرخه تجاری کشور است، اکنون نیز گزارش بانک مرکزی حاکی از آن است که جریان ارزی در سامانه نیما و بازار متشکل ارزی بهبود یافته است. چندی پیش رییس دولت به دستگاه‌ها دستور داد زمینه آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران در سایر کشورها را فراهم کنند که در این بین، اعداد و ارقامی که از میزان بدهی کشورها مطرح می‌شود که با وجود پیگیری از بانک مرکزی، پاسخی درباره میزان دقیق این ارقام و صحت آنها داده نشد. کشورهای بدهکار به ایران و میزان بدهی آنها شامل انگلیس معادل ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیون پوند، کره جنوبی معادل هشت میلیارد دلار، ژاپن به میزان سه میلیارد دلار، امریکا سه میلیارد دلار، عراق معادل شش میلیارد دلار و لوگزامبورگ دو میلیارد دلار است که علت بدهی آنها عمدتا ناشی از صادرات نفت، گاز و برق است که تحریم‌ها مانع از رسیدن پول آنها به کشور شده است.

برآوردها نیز حاکی از آن است که تقریبا پول‌های بلوکه شده ایران در سایر کشورها به ۵۰ میلیارد دلار می‌رسد که آزادسازی و تزریق آنها به بازار ارز نقش مهمی در ساماندهی بازار ارز خواهد داشت اما طبق نظر کارشناسان، تاکنون هر بار که قیمت‌ها در بازار ارز روند صعودی به خود گرفت، دولت‌ها با آگاهی از تاثیر روانی مثبت انتشار اخبار درباره آزادسازی منابع ارزی بلوکه شده، از این موضوع برای کاهش قیمت‌ها در بازار ارز استفاده می‌کنند، در حالی که این کاهش موقتی بوده و حتی ممکن است با گذشت زمان و مشخص شدن گفتار درمانی این اخبار، اثر منفی نیز داشته است.

به گونه‌ای که علی سعدوندی، یک کارشناس اقتصادی پیش از این در گفت‌وگویی با ایسنا، درباره پیشنهادهای ارزی به دولت تاکید کرد که دولت در زمینه بازار ارز از گفتار درمانی پرهیز کند، زیرا مهم‌ترین ابزار بانک مرکزی برای سیاست‌گذاری، اعتبار آن است و اگر واقعا به منابع ارزی دسترسی ندارد، گفتار درمانی نکند و اعتبار خود را از بین نبرد تا منابع ارز شمندارزی هدر نروند. در رابطه با وضعیت درآمدهای ارزی کشور، رییس کل بانک مرکزی در گفت‌وگویی خبر از سه برابر شدن درآمدهای ارزی دولت در هفت ماهه امسال داد و گفت: دسترسی دولت به منابع ارزی بیشتر و بهتر شده است و حجم معاملات در بازار متشکل ارزی ۵۰ میلیون دلار، در سال گذشته به میزان ۷۰۰ میلیون دلار و در هفت ماهه امسال نیز ۱.۱ میلیارد دلار بوده است که نشان از بهبود عمق معاملات در بازار متشکل ارزی دارد.

علاوه بر این، حسین راغفر از حاضرین در نشست رییس جمهوری با اقتصاددانان نیز گفت که رییس کل بانک مرکزی خبر از گشایش‌های ارزی در ماه‌های آینده داده است. اکنون، در شرایطی که قیمت‌ها در بازار ارز صعودی و اعلام فعالان بازار حاکی از آن است که تقاضای زیادی برای ارز وجود دارد اما ارز برای پاسخ به این تقاضا کم است و پیش‌بینی آنها نیز خبر از تداوم افزایش قیمت ارز داشت، خبر رسید که به تازگی بیش از ۳.۵ میلیارد دلار مسدود شده ایران در یکی از کشورها آزاد و در حال ورود به چرخه تجاری کشور است. پس از این خبر، بانک مرکزی در گزارشی اعلام کرد که جریان ارزی در سامانه نیما و بازار متشکل ارزی بهبود یافته است و میزان معاملات ارز در سامانه نیما یا همان سامانه‌ای که در آن، نیاز ارزی واردکنندگان تامین می‌شود در دوره منتهی به هفته سوم آبان ماه به سه میلیارد و ۷۱۵ میلیون دلار رسید. این روند، نشان‌دهنده افزایش ۷۰ درصدی در این مدت و حاکی از بهبود تامین ارز مورد نیاز واردکنندگان است، به‌طوری که میزان معاملات از ۴۱۸ میلیون دلار در هفته دوم مهر، به ۷۲۷ میلیون دلار در هفته سوم آبان افزایش یافته است. در بازار متشکل ارزی یا همان بازار صرافی‌ها نیز که به عنوان مرجع معاملات ارز به صورت اسکناس در کشور شناخته می‌شود، در یک ماه گذشته، حدود ۲۸۲ میلیون و ۴۹۳ هزار دلار اسکناس با میانگین هر دلار، ۲۶ هزار و ۸۱۰ تومان معامله شد. حجم ارز اسکناس عرضه شده در این بازار هم، روند افزایشی داشته و از ۲۵ میلیون و ۲۱۰ هزار دلار، به ۵۶ میلیون و ۶۶۷ هزار دلار رسیده که نشان‌دهنده بهبود روند تامین ارز و عرضه اسکناس مورد نیاز متقاضیان در این بازار است.

در شرایطی که خبر از آزادسازی بخشی از منابع ارزی کشور می‌شود و گزارش بانک مرکزی نیز این موضوع را تایید می‌کند، تاثیر این آزادسازی بر بازار ارز و قیمت‌ها حائز اهمیت است که کارشناسان اقتصادی معتقدند، تزریق تمام منابع ارزی کشور به بازار می‌تواند نرخ دلار را به ۱۵ هزار تومان یا کمتر از این برساند اما در خوش‌بینانه‌ترین حالت این قیمت حداکثر دو تا سه ماه می‌تواند حفظ شود و بعد از آن جهش پیدا می‌کند. البته، اقتصاددانان برای مدیریت نوسانات در بازار ارز پیشنهاد می‌کنند تا محدوده معینی از سوی دولت برای نرخ ارز تعیین شود که به اعتقاد برخی از آنها، محدوده مناسب برای نرخ ارز ۱۵ تا ۲۰ هزار تومان می‌دانند، زیرا به استناد ادعای تحلیلگران، پایین‌تر از این محدوده مشکلاتی را برای تولیدکنندگان ایجاد می‌کند.

مدیرعامل بازار متشکل ارزی حجم بالای عرضه ارز حاصل از صادرات و انتظار صرافان برای عدم افزایش قیمت دلار در روزهای آتی را عامل کاهش قیمت دلار در این بازار عنوان کرد. امیر عباس میرزایی افزود: بنابر آمار منتشر شده در خصوص میزان معامله و روند قیمتی ارز تجاری (ارز نیما) از سوی بانک مرکزی طی یک ماه و نیم اخیر در دوره منتهی به هفته سوم آبان ماه سال جاری، مجموعا ۳ میلیارد و ۷۱۵ میلیون دلار ارز در سامانه نیما معامله شده و میانگین قیمت ارز معامله شده در سامانه نیما نیز ۲۳ هزار ۳۴۶ تومان بوده است. نکته قابل توجه در این گزارش این است که روند هفتگی میزان معاملات ارز تجاری در سامانه نیما، به صورت کلی یک روند افزایشی بوده که حاکی از بهبود تأمین ارز موردنیاز واردکنندگان از سوی بانک مرکزی است، به این معنا که میزان معامله ارز تجاری در سامانه نیما از مبلغ ۴۱۸ میلیون دلار در هفته دوم مهر ماه به میزان ۷۲۷ میلیون دلار در هفته سوم آبان ماه رسیده است که در حدود ۷۰ درصد رشد نشان می‌دهد اما در خصوص میزان و میانگین قیمت ارز اسکناس که در بازار متشکل ارزی به عنوان مرجع معاملات ارز به صورت اسکناس در کشور، طی یک ماه اخیر معامله شده است نیز آمار، جالب توجه است. طی یک ماه و نیم اخیر، مجموعا حدود ۲۸۲ میلیون و ۴۹۳ هزار دلار ارز اسکناس در بازار متشکل ارزی معامله شده است و میانگین قیمتی ارز معامله شده در این سامانه نیز برای هر دلار، ۲۶ هزار و ۸۱۰ تومان بوده است. بنابر آمار منتشر شده از سوی بانک مرکزی، حجم ارز اسکناس عرضه شده و معامله شده در بازار متشکل ارزی طی یک ماه اخیر، روندی افزایشی را نشان می‌دهد، به نحوی که از ۲۵ میلیون و ۲۱۰ هزار دلار در هفته دوم مهر به حدود ۵۶ میلیون و ۶۶۷ هزار دلار در هفته سوم آبان رسیده است. این موضوع، نشان‌دهنده بهبود روند تأمین و عرضه ارز اسکناس موردنیاز متقاضیان از طریق بازار متشکل ارزی است. در همین حال و همزمان با روند افزایشی عرضه و معامله ارز اسکناس در بازار متشکل ارزی، قیمت ارز در این بازار نیز روندی با ثبات داشته و در برخی دوره‌ها، روند کاهشی بوده است. به نحوی که میانگین قیمت هر دلار اسکناس معامله شده در این بازار از ۲۷ هزار و ۳۴۶ تومان در هفته دوم مهر ماه به ۲۷ دلار و ۱۹۰ تومان در هفته سوم آبان ماه کاهش یافته است. از مجموع حدود ۴ میلیارد دلار ارز معامله شده در طی یک ماه و نیم اخیر، بالغ بر ۹۲ درصد به ارز تجاری با اصلاحا همان ارز معامله شده در سامانه نیما اختصاص دارد و کمتر از ۸ درصد، مربوط به معامله اسکناس ارز تعلق دارد

ترمز دلار کشیده شد

پس از دو صعود تند و تیز، روند افزایشی قیمت دلار مقابل سایر ارزها متوقف شد. شاخص دلار که نرخ برابری آن در مقابل سبدی از ارزهای جهانی را اندازه می‌گیرد، در معاملات با ۰.۱۷ درصد کاهش نسبت به روز گذشته، در سطح ۹۵.۱۱۲ واحد بسته شد.

دلارهای خانگی در صف فروش

بررسی میدانی وضعیت خرید و فروش ارز در سطح شهر حاکی از این است که فشار فروش بیشتر شده و افراد در واکنش به آزادسازی ۳.۵ میلیارد دلار منابع مسدود کشور و احتمال کاهش قیمت‌ها، نه تنها تمایلی به خرید دلار ندارند بلکه صف‌های فروش نیز تشکیل داده‌اند. بعد از آنکه خبر آزادسازی ۳.۵ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران در یکی از کشورها مطرح شد، این بازار خالی از خریدار بود. در حالی که دلارهای خانگی برای فروش راهی بازار شده بودند. یکی از کارکنان صرافی به ایرنا گفت: قیمت دلار از صبح، روند نزولی داشت و بعید می‌دانم با توجه به خبرهایی که در روزهای گذشته منتشر شده حداقل در دو هفته آینده نرخ دلار افزایش یابد.

دلارهای خانگی در صف فروش

یکی دیگر از کارمندان صرافی می‌گوید: خریداران ما بیشتر متقاضیان ارزهای دولتی هستند که پس از خرید سهمیه خود اقدام به فروش می‌کنند. وی تاکید دارد که با اهتمام دولت سیزدهم به کنترل نرخ ارز، قیمت دلار افزایش نخواهد داشت بلکه کاهش می‌یابد. به گزارش ایرنا، طی چند روز گذشته خبرهای خوشی از بازار ارز منتشر شد. بر این اساس «علی نادری» مدیرعامل ایرنا در توییتی اعلام کرد که اخیرا بیش از سه و نیم میلیارد دلار از منابع مسدود ایران در یکی از کشورها در دسترس قرار گرفته است و بخش قابل توجهی از این منابع در حال ورود به چرخه تجاری کشور است.

چالش‌های حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از مجلس تا دولت

حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از اقتصاد ایران همچون تولدش، بی‌دردسر نیست و مخالفان و موافقان زیادی دارد که باعث می‌شود هر بار به نتیجه مشخصی نرسد، اما این بار شواهد حاکی از آن است که مجلسی‌ها عزم خود را در این رابطه جزم کرده‌اند اما دولت احتیاط بیشتری برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی دارد.

به گزارش ایسنا، ارز ۴۲۰۰ تومانی با هدف رساندن کالاها به قیمتی ارزان به دست مردم وارد اقتصاد ایران شد اما شواهد و گزارش‌ها حاکی از آن است که نه تنها این ارز نتوانست نقشی در ایفای هدف اولیه خود ایفا کند بلکه رانت و فسادهای گسترده‌ای نیز ایجاد کرد.

این موضوع باعث شد که دولت به تدریج به فکر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بیفتد و اختصاص این ارز از کل واردات را تنها به پنج قلم کالای اساسی به همراه بخشی از دارو و تجهیزات پزشکی محدود کند. علاوه بر این هر بار موضوع حذف کامل ارز ترجیحی مطرح شده که تاکنون به نتیجه مشخصی نرسیده است، زیرا دولت به هر دلیلی از جمله ملاحظاتی در مورد تبعات ناشی از این حذف و آثار منفی آن، تصمیم‌گیری در این مورد را به بررسی و اقدام مجلس واگذار کرده است.

اما این بار، اهالی مجلس با وجود اینکه برخی از نمایندگان، خطر حذف ارز ترجیحی بر افزایش قیمت‌ها و تورم را گوشزد می‌کنند، تاکید زیادی بر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی دارند و می‌خواهند فساد و رانت شکل گرفته از طریق آن را هر چه سریع‌تر از بین ببرند.

در حالی که دولت، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را منوط به بررسی و اقدام مجلس می‌داند، طبق اعلام عضو کمیسیون برنامه و بودجه، حذف ارز ترجیحی نیاز به مصوبه مجلس ندارد و بر اساس جزو ۳ بند ب تبصره ۱ قانون بودجه سال جاری، دولت می‌تواند هر زمان بخواهد نسبت به حذف ارز ترجیحی اقدام کند.

در این زمینه، دولت لایحه اصلاح ارز ۴۲۰۰ تومانی را به مجلس ارسال کرد که طبق آن، سقف ارز ترجیحی از ۸ به ۱۲.۶ میلیارد دلار افزایش یافت و ۲۷ هزار میلیارد تومان از محل منابع حاصل از حذف احتمالی ارز ۴۲۰۰ تومانی به خانوارها به صورت یارانه نقدی نیز پرداخت می‌شود که این لایحه، شائبه حذف ارز ترجیحی را مطرح کرد؛ در حالی که این لایحه تنها سقف تخصیص ارز ۴۲۰۰ را افزایش داده و در صورت احتمالی حذف این ارز، یارانه نقدی را جایگزین آن دانسته که هنوز تصمیم دولت برای حذف یا تداوم ارز ترجیحی و اینکه در صورت حذف این ارز، مبلغ مورد نظر دولت برای یارانه جدید نقدی در ازای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی چیست و به چه اقشاری تعلق می‌گیرد، اعلام نشده است.

از آنجا که دولت در هفت ماهه امسال معادل ۹.۵ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی تخصیص داده است، در نتیجه در سقف جدید دولت تنها ۳.۱ میلیارد دلار باقی می‌ماند که دولت باید از مابه‌التفاوت این ۳ میلیارد دلار، ۲۷ هزار میلیارد دلار یارانه نقدی بدهد که برای هر دلار، ۹۰۰۰ تومان نصیب دولت می‌شود. اگر دولت این ۳ میلیارد دلار را به نرخ میانگین موزون بفروشد، ۷۰ هزار میلیارد تومان مابه‌التفاوت به دست می‌آورد که تنها ۲۷ هزار میلیارد تومان آن را یارانه می‌دهد و بدین ترتیب، دولت به منابع جدید ریالی دست پیدا می‌کند که این پرسش را مطرح می‌کند آیا قصد تغییر در نرخ ارز واردات کالاهای اساسی دارد؟ در این بین، تعیین جایگزین برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و مدیریت تبعات تورمی و منفی حذف آن برای قیمت‌ها و بازارهای مختلف بسیار مهم است که کارشناسان اقتصادی معتقدند، دولت باید ابتدا موج افزایش شدید قیمت‌ها را کنترل کند و سپس به سمت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی برود، زیرا مردم به خاطر افزایش مداوم قیمت‌ها نسبت به دولت بی‌اعتماد شده‌اند که اجرای این برنامه ممکن است با شکست مواجه شود و اثرات غیرقابل کنترلی را در جامعه ایجاد کند. از سوی دیگر، عبدالناصر همتی ـ رییس کل سابق بانک مرکزی نیز در یادداشتی به بررسی چگونگی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی پرداخت که در بخشی از آن گفته، «آنگونه که اعلام شده است ارز ترجیحی دارو، تجهیزات پزشکی و گندم، قطعا به خاطر اهمیت دارو و درمان و نیز ضرورت کنترل قیمت نان، در برنامه حذف قرار ندارد؛ بنابراین در این صورت سیستم ارز دو نرخی، با همه ایراداتش همچنان ادامه خواهد یافت.» علاوه بر این، او در یادداشت خود به بیان ابهامات و پرسش‌هایی درباره حذف ارز ترجیحی پرداخته و گفته لازم است تا دولت به این موارد پاسخ دهد که یکی از آنها مبنی بر این است که در صورت حذف ارز ترجیحی نهاده‌های ذرت، کنجاله، جو و روغن، مبنای محاسبه قیمت آنها و خصوصا محصولات نهایی این نهاده‌ها یعنی مرغ، تخم مرغ، شیر و لبنیات با چه نرخ ارزی خواهد بود؟ همچنین، بخش دیگری از یادداشت همتی به جایگزین حذف ارز ترجیحی پرداخته که می‌گوید در صورتی که مابه‌تفاوت حاصل از حذف این ارز، اگر نقدی پرداخت شود، آیا در موارد هزینه کرد آن انحراف ایجاد نمی‌شود؟ آیا بر اساس آنچه گفته می‌شود با پرداخت به ۴۰ میلیون نفر مقصود حاصل می‌شود؟ آیا اطلاعات و آمار دقیق از جامعه هدف مورد حمایت وجود دارد؟

موارد ذکر شده در این گزارش تنها بخشی از ابعاد مهم حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی است که دولت باید به آنها توجه کند و قبل از حذف ارز ترجیحی و پرداخت یارانه نقدی در قبال آن، ابتدا تورم را مهار کند و سپس برای مدیریت تبعات منفی احتمالی این حذف برنامه‌ریزی کند تا منجر به تورم نشود. اما آن‌طور که مجلسی‌ها می‌گویند دولت تاکنون برنامه‌ای برای مدیریت ارز ۴۲۰۰ تا پایان سال جاری ارایه نکرده است و در دومین نشست هم‌اندیشی رییس جمهور با اقتصاددانان برای بررسی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نیز به استناد صحبت‌های حسین راغفر از حاضرین در این جلسه، دولت به دلیل خط قرمزهای خود همچون تورم، معیشت مردم و ارزش پول ملی، تمایلی برای حذف این ارز ندارد و صرفا مجلسی‌ها بر حذف ارز ترجیحی اصرار دارند.

نگاه

طرح تشکیل کمیته هماهنگی به تعادل اقتصادی منجر می‌شود

شاهین شایان آرانی

طرح تشکیل کمیته هماهنگی سیاست‌گذاری‌ها در بازار پول یک مصوبه استراتژیک است که در صورت اجرای درست و علمی قطعا یک تعادل نسبی در وضعیت اقتصادی کشور ایجاد خواهد بود. هماهنگی رییس کل بانک مرکزی و وزرای اقتصاد در قالب سیاست‌گذاری حرکت خوب و مثبتی به حساب می‌آید. به این معنا که نفس این کار درست است، اما تاثیر آن در اقتصاد بسیار اهمیت دارد و باید منتظر اتفاقات بعدی ماند. اکنون باید در قالب یکسری دستورالعمل‌ها یا سیاست‌گذاری‌های شفاف و روشن برای کل جامعه تمام کنشگران بازارهای مالی آگاه شوند که این سیاست شامل چه سرفصل‌ها و کارهایی است و شروع آن در چه زمانی صورت خواهد گرفت؟ علاوه بر این موارد باید حرکت فوق به چالش کشیده شود و از نظرات متخصصین بازار مالی حتما آگاهی به دست آید تا کار هماهنگ شده‌ای به تحقق برسد، وگرنه صرف آنکه رییس کل بانک مرکزی و وزیر درباره چند سرفصل با هم به تفاهم برسند، به معنای تاثیرگذاری قابل انتظار نخواهد بود. به عبارتی دیگر، چنین حرکتی نیاز به یک بار علمی و تخصصی دارد و وقتی این بار علمی با متخصصان کشور هماهنگ شود، وزن سنگینی پیدا خواهد کرد و قابلیت اجرایی بیشتر هم به دست می‌آورد. مرحله بعد از این کار اجرای آن است که مهم‌ترین بخش به حساب می‌آید زیرا بحث فوق در فاز اجرا مورد سنجش قرار می‌گیرد، البته وزیر و رییس کل بانک مرکزی هم پیگیر قضیه باید باشند و مرتب درباره آن به جامعه توضیح و آگاهی دهند. دو تن از مسوولان اول اقتصاد کشور با هم در صدد ایجاد یک هماهنگی برآمده‌اند که معنای آن سیاست هماهنگی از بالا است. مانند طرح یک مصوبه استراتژیک که در صورت اجرای درست و علمی قطعا در ایجاد یک تعادل نسبی در وضعیت اقتصادی کشور تاثیرگذار خواهد بود، ولی فراموش نکنیم که تا به اینجا کار کلان است، این مصوبه فی‌مابین قطعا سرفصل‌های خود را دارد که به چگونگی تصویب، نحوه اجرا و میزان تاثیرگذاری آن برمی‌گردد که می‌تواند موثر واقع شود، اما از آنجا که درباره مفاد آن اطلاعی در دست نیست، دقیق نمی‌توان اظهارنظر کرد، ولی پتانسیل کسب موفقیت را دارد. در مورد کسری بودجه بر این اعتقاد هستم که اوراق چاپ کردن یک بخشی از مساله را برطرف می‌کند و مانند دوپینگ می‌ماند، اما اصل مشکل را برطرف نخواهد ساخت. عامل اصلی کسری بودجه این است که هزینه دولت بیشتر از درآمدهایش است و این مساله اصلا پیچیده نیست، یعنی دخل و خرج دولت به هم نمی‌خواند، مانند خانواده‌ای که درآمدش هزینه زندگی آنها را کفاف نمی‌دهد و از سر اجبار باید از دیگران قرض بگیرند. انتشار اوراق هم به همین شکل است، از جامعه پول قرض گرفته می‌شود، اما راه‌حل نیست. دولت باید هزینه‌های مازاد را کاهش دهد، بسیاری از شرکت‌های دولتی که گریبانگیر دولت شدند را به فروش برساند و بخش خصوصی را فعال سازد و چنانچه از این سمت استقبال صورت نگیرد از خارجی‌های دوست کمک گرفته شود. کار دولت مانند فردی چاقی می‌ماند که برای کنترل قند و فشار خون بالا به جای کاهش وزن، دارو مصرف می‌کند. هزینه دولت بی‌جهت بالا است و باید به سراغ درآمدهای مالیاتی برود که تقریبا فقط طبقه کارمند آن را پرداخت می‌کند. انتشار اوراق به تنهایی مشکل کسری بودجه را حل نخواهد کرد، انتشار اوراق بدهی دولت را بالا می‌برد، بدهی دولت هم که بالا رود، معضلات دیگر ایجاد می‌کند و با این کار مشکل به آینده محول می‌شود.

خبر

هر دلار به ۱۰ لیر رسید

ارزش لیر ترکیه بار دیگر یک دره قیمتی جدید را ثبت کرد. رسیدن نرخ تورم ترکیه به بالاترین سطح سه سال اخیر بیش از پیش تمایل شهروندان این کشور را برای نگهداری دلار به منظور حفظ ارزش پول خود افزایش داده است. پول ملی ترکیه در ادامه روند نزولی خود حالا محدوده برابری ۹ لیری به ازای هر دلار را نیز از دست داده است و از دست رفتن این مقاومت روانی مهم در صورتی که روند بازار در روزهای اخیر تغییری نکند می‌تواند روزهای سخت‌تری را برای این ارز رقم بزند. نگرانی از وضعیت تورم، نرخ بهره، کسری بودجه و تنش‌های سیاسی با کشورهای غربی کماکان فشار فروش بالایی را روی لیر رقم‌زده که در نتیجه این وضعیت لیر جذابیت خود را برای معامله‌گران نسبت به ارزهای خارجی از دست داده است. از ابتدای امسال تاکنون لیر حدود یک سوم ارزش خود مقابل دلار را از دست داده است و هنوز مشخص نیست این روند تا کجا ادامه پیدا کند به ویژه اینکه تورم حدود ۲۰ درصدی این کشور کاملا با آنچه هدفگذاری مقامات است فاصله دارد. تصمیم بانک مرکزی ترکیه در کاهش مجدد نرخ بهره با واکنش شدید بازار ارز در این کشور مواجه شد. این بانک در آخرین جلسه خود تصمیم گرفت نرخ بهره را با کاهش دو درصدی به ۱۶ درصد برساند. بسیاری از اقتصاددانان و نهادهای بین‌المللی از جمله صندوق بین‌المللی پول بارها و بارها نسبت به تبعات تورمی سنگین چنین تصمیمی به مقامات ترک هشدار داده‌اند. لیر که هفته پیش به پایین‌ترین سطح چند سال اخیر خود رسیده بود، بار دیگر روندی نزولی را تجربه کرد و به پایین‌ترین نرخ برابری خود مقابل دلار در طول تاریخ معاصر خود رسید؛ تا جایی که نرخ برابری دلار در کانال ۱۰ تثبیت شد. در آخرین دور از معاملات ارزی استانبول، هر دلار با ۲.۶۵ درصد افزایش به ۱۰.۰۴ لیر رسید. در برابر دیگر ارزهای مهم، نرخ برابری هر یورو معادل ۱۱.۴۲۷ لیر و هر پوند معادل ۱۳.۳۹۶ لیر اعلام شد.

بازارسهام

استارتاپ‌ها وارد بورس می‌شوند؟

حجت اسماعیل‌زاده، معاون پذیرش فرابورس ایران گفت: برای شرکت‌های کسب‌وکار نوپا (استارتاپ‌ها) ضوابط خاص پذیرش تعیین شده و هیچ مانعی برای ورود آنها به بازار سرمایه وجود ندارد.

اسماعیل‌زاده درباره ورود استارتاپ‌ها به بازار سرمایه گفت: سال گذشته ۵ تا ۶ شرکت برای ورود به بازار سرمایه درخواست دادند که از این تعداد فقط یک شرکت در دی ماه سال گذشته پذیرش شد و باقی شرکت‌ها بعد از درخواست اولیه نسبت به روزرسانی اطلاعاتشان اقدام نکردند.

وی ادامه داد: در حال حاضر علاوه بر یک شرکت که در دی ماه سال گذشته پذیرش شد و در حال درج نماد است، درخواست ۲ شرکت دیگر به روز رسانی شده و اطلاعاتشان طبق سامانه تکمیل و پرونده آنها در حال بررسی است و ظرف هفته‌های اینده برای تصمیم‌گیری در اختیار هیئت پذیرش فرابورس قرار می‌گیرد.

معاون پذیرش فرابورس ایران درباره دلایل تاخیر ورود شرکت‌های کسب و کار نوپا (استارتاپ ها) به بازار سرمایه بیان کرد: در سال گذشته ضوابط ورود استارتاپ‌ها به بازار سرمایه نهایی نشده بود، اما اکنون ضوابط ورود شرکت‌های استارتاپی به بازار سرمایه مشخص شد و برای ورود شرکت‌های استارتاپی به بازار سرمایه هیچ مانعی وجود ندارد.

اسماعیل‌زاده ادامه داد: در حال حاضر ۳ استارتاپ درخواست فعال به فرابورس دارند که هر سه مسیر ورد به بازار سرمایه در حال انجام است.

وی گفت: با توجه به گذر مالی، برخی از استارتاپ‌های که سال گذشته درخواست ورود به بازار سرمایه دادند، حتما باید اطلاعاتشان را بروز رسانی کنند. این مسوول افزود: از زمانی که شرکت‌ها برای ورود به بازار سرمایه درخواست می‌دهند و پرونده کامل باشد ۲ ماه زمان می‌برد تا در هیئت پذیرش فرابورس تصمیم‌گیری و تعیین تکلیف شود برخی شرکت‌ها پیگیر می‌شوند و برخی دیگر پیگیر ادامه کار نمی‌شوند و کار را رها می‌کنند.

معاون پذیرش فرابورس ایران گفت: پذیرش، یک مرحله از ورود شرکت به بازار سرمایه است بعد از آن شرکت‌ها باید فرایندهای زیادی را که در اختیار فرابورس نیست و بین چند نهاد است را طی کنند. اسماعیل‌زاده ادامه داد: بازار سرمایه بستر مناسب برای توسعه کسب و کار شرکت‌های استارتاپی است و با توجه به اینکه این ضوابط نهایی شده استارتاپ‌ها با چشم‌انداز نهایی‌تر برای توسعه نیاز به بازار سرمایه دارند.

وی با بیان اینکه در پاییز و زمستان خبرهای خوبی برای ورود استارتاپ‌ها به بازار سرمایه اعلام خواهیم کرد گفت: احتمالا ظرف چند هفته آینده یکی از شرکت‌های استارتاپی در فرابورس درج می‌شود. معاون پذیرش فرابورس ایران بیان کرد: شرکت‌های استارتاپی می‌توانند از طریق مشاوران پذیرش درخواست خود را ارسال کنند.

تولید بدون دغدغه صنایع پایین دست

با تدبیر وزارت صمت و در راستای استفاده این وزارتخانه از ابزارهای نوین مالی بازار سرمایه در تامین مالی، پوشش ریسک تولید و همینطور مدیریت هوشمند بازارهای کالایی، از هفته آینده شاهد آغاز طرح ویژه وزارت صمت از طریق قراردادهای کشف پریمیوم محصولاتی همچون مس کاتد، شمش فولاد، تختال و در ادامه آلومینیوم و آهن اسفنجی در بورس کالا هستیم؛ با این رویداد ضمن اینکه خریداران از رسیدن به کالا و تامین به موقع خوراک مورد نیازشان اطمینان حاصل می‌کنند، فروشندگان نیز از فروش محصولات خود در تاریخ سررسید مطمئن می‌شوند.

علی بخشنده کارشناس بازار سرمایه در خصوص طرح وزارت صمت برای استفاده از قراردادهای کشف پریمیوم گفت: این طرح، طرح تازه‌ای نیست و استفاده از قرارداد کشف پریمیوم در سال ۱۳۹۸ در بورس کالا برای اولین بار بر روی کالای وکیوم باتوم اجرایی شده و در بورس انرژی نیز انجام شده است از این رو مزایای این قرارداد برای صنایع اثبات شده است.

وی افزود: کشف پریمیوم قراردادی است که به موجب آن، طرفین متعهد می‌شوند که در زمان مشخصی در آینده (تحویل، حمل یا بارگیری) کالا را بر اساس قیمت نهایی (قیمت مبنا به علاوه مابه‌التفاوت توافق شده) معامله کنند بنابراین قرارداد پرمیوم به زبان ساده، موافقت بر روی خرید با قیمت مشخص نسبت به یک قیمت مبنا در آینده است.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه تولیدکنندگان بزرگ و صنایع پایین دستی همواره دارای قراردادهای بلندمدت با مشتریان خود هستند، قراردادهای پرمیوم تضمینی برای تامین مواد اولیه صنایع پایین دست خواهد بود و دیگر ریسک رقابت قیمتی و عدم تامین مواد اولیه در رینگ‌ها و معاملات نقدی از بین خواهد رفت. موضوع مهم این است که در این قراردادها، همچنان قیمت نهایی در هنگام تحویل با توجه به قیمت‌های جهانی و طبق کشف عدد پرمیوم روز معامله تعیین خواهد شد.

به گفته این کارشناس کالایی، از مزایای استفاده از قرارداد کشف پریمیوم این است که این طرح بازارها را با توجه به سایز و میزان تقاضا تفکیک کرده و رقابت‌های بازار نقدی را منطقی خواهد کرد. ضمن اینکه با اجرای این طرح، تولیدکنندگان صنایع پایین دست قادر به برنامه‌ریزی جهت تولید بدون دغدغه و همچنین عقد قراردادهای بلندمدت جهت فروش و صادرات محصولات خود خواهند بود.

روزهای سخت تالار شیشه‌ای با عرضه اوراق و صحبت‌های ضد و نقیض

متولی بورس کجاست؟

گروه بازار سرمایه |

سرمایه‌گذاری این روزها در بازار سرمایه با اما و اگر مواجه است و اغلب سهامداران به دنبال راه فرار برای کم کردن زیان خود هستند، در این بین مسوولان با تصمیم‌گیری‌های گوناگون خود باعث شده‌اند که میزان اعتماد و انگیزه برای سرمایه‌گذاری در بازار کاهش پیدا کند.

تناقض در صحبت‌های مسوولان درخصوص سیاست‌های اقتصادی دولت و راه و روش تامین کسری بودجه در سال جاری، تردیدها برای سرمایه‌گذاری در بورس را بیش از پیش کرده است. براساس ادعای وزیر اقتصاد دولت کسری بودجه خود را از محل اوراق در بازار سهام تامین نکرده اما بررسی اعداد و ارقام موجود چیز دیگری می‌گویند. حتی نمایندگان مجلس در این موضوع وزیر اقتصاد را متهم به دروغگویی می‌کنند و اظهارات خاندوزی را مطابق با واقعیت نمی‌دانند.

در این بین و با وجود مشکلات پیش آمده علی آقامحمدی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام که طی یکسال اخیر صحبت‌های زیادی درخصوص بورس داشته، این‌بار و طی روزهای اخیر گفته است که دولت مجبور است برای جبران کسری بودجه اوراق بفروشد حتی اگر این اقدام به قیمت ریزش بورس تمام شود.

فعالین بازار سرمایه این نوع اظهارات را یک تهدید جدی و علنی برای سرمایه‌گذاری به حساب می‌آورند و این موضوع را یک عامل قوی برای ریزش تالار شیشه‌ای طی روز شنبه می‌دانند.

اغلب سهامداران طی یکسال اخیر به واسطه و پشتوانه اظهارات مسوولان وارد بورس شده‌اند و پس از آن اظهارات رییس دولت دوازدهم و رییس دولت سیزدهم و برخی دیگر از مسوولان باعث شد روند سرمایه‌گذاری در این بازار کمی تغییر کند.

در این میان و براساس برخی گفته‌ها، ۱۰ همت اوراقی که قرار بود سه شنبه گذشته عرضه شود، این هفته به حراج گذاشته می‌شود که اگر این موضوع عملی مشابه تا تیر آخر برای سقوط بازار است.

در اینجا یک سوال مطرح می‌شود که متولی بورس کیست؟ چرا اندازه این فروش و دخالت‌ها در وضعیت بد بازار داده می‌شود؟ چرا مسوولان به‌طور واقعی رسیدگی نمی‌کنند و تنها صحبت‌هایی در این خصوص انجام می‌دهند؟

طی روز شنبه به واسطه اظهارنظرهای مسوولان حقیقی‌ها سرمایه خود را از بورس خارج کردند، حتی در این روز شاهد خروج نقدینگی از درآمد ثابت‌ها بودیم و برهمین اساس نقدینگی وارد بازارهای موازی همانند سکه، طلا، دلار و ارزهای دیجیتال می‌شود.

نرخ دلار افزایشی شد

از سوی دیگر نرخ دلار طی سه ماه گذشته روند نسبتا باثباتی را طی کرده و تنها در هفته گذشته صعودی بوده است که البته همین روند نیز به‌طور طبیعی باید صنایع صادرات‌محور را سبزپوش کند. این درحالی است که دلار درحال شکست سقف قیمتی خود در یک سال اخیر است و درصورت عبور از مرحله اول پتانسیل رشد تا محدوده ۳۲ هزار تومان سقف تاریخی خود را خواهد داشت.

آمارها نشان می‌دهد که بازار از نظر تکنیکالی پتانسیل خوبی برای رشد دارد. بسیاری از کارشناسان بیش از این گفته بودند که با آغاز فصل پاییز بورس در مسیر افزایشی متعادلی قرار خواهد گرفت که با وجود نوسانات کوتاه‌مدت تا پایان سال رشد خواهد کرد. تقریبا می‌توان گفت از تابستان سال گذشته تاکنون بورس روند معقولی نداشته و به جز در مقاطعی محدود، نتوانسته است مطابق ظرفیت‌های بنیادین خود، رشد کند. طی هفته گذشته نیز به نظر می‌رسید شاخص کل به عنوان نماگر شناخته شده بازار سرمایه نزد عموم، به صورت تصنعی در مسیر صعود قرار گرفته بود، به نحوی که سهام اغلب صنایع بازار در زیان بود اما شاخص‌های کل و هم‌وزن در مسیر افزایشی پیشروی می‌کردند.

تناقضات وزارت اقتصاد و سازمان بورس طی روزهای گذشته پس از افزایش اعتراضات اهالی بازار سرمایه درباره عدم توازن و تناسب میان روند نزولی سه ماهه بازار با سیگنال‌های قطعی رشد، صورت گرفت؛ توازنی که با فشار عرضه اوراق توسط دولت موجب کوچ اجباری و بعضا اختیاری نقدینگی موجود در بازار سرمایه به سمت خرید اوراق با نرخ بازدهی تضمینی شده بود.

اهالی بازار سرمایه سیاست عرضه اوراق توسط دولت را به عنوان اصلی‌ترین عامل ریزش بورس طی سه ماه گذشته ارزیابی کرده‌اند؛ سیاستی که به رغم تکذیب از سوی مسوولان دولتی، اثر آن بر روند معاملات بازار سرمایه و افزایش ریسک‌ها در این بازار کاملا مشهود است. قرار بود وزارت اقتصاد هفته گذشته هم ۱۰ هزار میلیارد تومان اوراق قرضه جدید در بازار سرمایه عرضه کند که البته ملغی شد. با این حال اما معاملات ثانویه اوراق در بازار سرمایه متوقف نشده است و در برخی روزها بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومان اوراق قرضه در بازار سرمایه عرضه می‌شود.

درنتیجه می‌توان گفت که با توجه به توییت‌های وزیر اقتصاد مبنی بر عدم استقراض از بانک مرکزی در شهریورماه و همچنین میزان عرضه اوراق در بازار سرمایه طی همان ماه به نظر می‌رسد دولت راه دوم را برای تامین کسری بودجه خود انتخاب کرده. اقدامی که اجرای نادرست آن نه‌تنها بازار سرمایه را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد بلکه هزینه‌های مضاعفی را طی ماه‌های آینده و در زمان سررسید اوراق بر دوش دولت خواهد گذاشت. در همین حال به دلیل دورنمای مبهم اقتصادی در ایران، مشخص نیست سال آینده قرار است دولت از کدام محل سررسید این اوراق را پرداخت کند و برهمین اساس انتظار می‌رود که دولت چرخه ناتمام عرضه اوراق گرفتار شود و وجوه سررسید را از محل انتشار و عرضه اوراق جدید تامین کند.

این موضوع درحالی است که اصولا اوراق قرضه برای تامین مالی پروژه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی منتشر می‌شوند و تنها بخش کوچکی از تامین کسری بودجه دولت‌ها را برعهده دارند اما با این حال روند نامطلوب اقتصاد ایران و رشد کسری بودجه طی سال‌های اخیر، تامین این کسری را به تنها هدف انتشار اوراق قرضه تبدیل کرده است. صحبت‌های آقامحمدی نیز بیانگر آن است که دولت برای عرضه اوراق همچنان مصمم است و بر همین اساس به نظر می‌رسد بازار سرمایه نیز همچنان در منگنه کسری بودجه دولت قرار داشته باشد.

بلاتکلیفی سرمایه‌گذاران

علی تیموری شندی، کارشناس بازار سرمایه گفت: چند وقتی است که در موضوعات مختلفی چون حذف قیمت‌گذاری خودرو، تصمیماتی اتخاذ و سپس تکذیب و یا تغییر داده می‌شود؛ این روند فضای نامساعدی را برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده، به‌طوری که تاثیر زیادی بر فعالیت‌های کلی اقتصادی گذاشته است.

علی تیموری شندی، افزود: همه سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی منتظرند تا ببینند دولت با چه مکانیزمی قصد مدیریت اقتصاد را دارد. به نظر من تا زمانی که این شفافیت به تاخیر بیفتد و ما مانند سال‌های گذشته با آزمون و خطاهای احتمالی پیش رویم، نتیجه‌ای جز ضرر برای مصرف‌کننده نهایی و تولیدکنندگان نخواهد داشت.

وی تصریح کرد: این شرایط در حالی است که در نهایت، سطح تعادلی اقتصاد با منطق بازار سنجیده می‌شود؛ بنابراین اگر دولت با دخالت‌های خاصی این روند را به تاخیر بیندازد، در واقع به فضای سردرگمی و ابهام آمیز موجود بیشتر دامن زده و همانطور که اشاره شد، نتایج زیان بارتری به مصرف کننده نهایی تحمیل خواهد شد.

این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: امیدوارم تصمیم‌گیری‌ها هرچه سریع‌تر منسجم شده و شفاف‌تر و پیش‌بینی‌پذیرتر شوند، در عین حال یک مدل مشخص اقتصادی به وجود بیاید. در این مدل باید در نظر داشت که آیا منطق بازار در نظر گرفته می‌شود یا به سمت قیمت گذاری‌های خاص پیش خواهد رفت.

این مسوول، بازار سرمایه را آینه تمام نمای رخدادهای اقتصادی دانست و افزود: نمی‌توانیم اقدام‌ها و تصمیم‌های نامتناسب با منطق اقتصادی انجام دهیم و توقع بازار سرمایه پویا، سرزنده و پررونقی داشته باشیم. هر میزان تصمیم‌گیری‌های ما در فضای قابل پیش‌بینی‌تری باشد به دنبال آن سرمایه‌گذاران در فضای سرمایه‌گذاری و بازار سرمایه نیز می‌توانند تصمیم‌گیری‌های دقیق‌تر و بهتری انجام دهند.

علی تیموری شندی، اضافه کرد: در غیر این صورت، کلیت زیرساخت‌ها و در نهایت تولید به‌شدت تضعیف شده و کارکرد مناسبی به خصوص برای مصرف‌کننده نهایی نخواهد داشت؛ چنین روش عملکردی، نه تنها این هدف را برآورده نمی‌کند، بلکه به بدنه و ساختار اقتصاد کشور آسیب‌های جدی می‌زند.

خروج نقدینگی از بورس شدت گرفت

شاخص کل بازار بورس در اولین روز کاری هفته شنبه، ۲۲ آبان‌ماه با ۱۷ هزار و ۳۰۱ واحد کاهش در جایگاه یک میلیون و ۴۳۹ هزار واحدی قرار گرفت. در معاملات این روز بیش از پنج میلیارد و ۷۴۸ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۵ هزار و ۵۲۱ میلیارد ریال داد و ستد شد. همچنین شاخص کل (هم‌وزن) با سه هزار و ۳۴۱ واحد کاهش به ۳۸۷ هزار و ۹۴۲ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با دو هزار و ۱۰۵ واحد افت به ۲۴۴ هزار و ۴۴۹ واحد رسید. شاخص بازار اول ۱۳ هزار و ۹۱۶ واحد و شاخص بازار دوم، ۳۰ هزار و ۹۵۰ واحد کاهش داشتند. ارزش کل معاملات خرد چهار هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان بود، اشخاص حقوقی ۲۰ درصد یعنی ۸۱۰ میلیارد تومان سهام خریدند و مازاد خریدشان ۹ درصد از کل معاملات شد.

بیشترین تزریق پول حقوقی به بورس و فرابورس در سه گروه «فرآورده‌های نفتی»، «بانک‌ها و موسسات اعتباری» و «فلزات اساسی» رقم خورد در حالی که برآیند معاملات گروه‌های «حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات» و «انبوه‌سازی، املاک و مستغلات» به نفع حقیقی‌ها تمام شد. سه نماد «شپنا»، «بپاس» و «شبندر» لقب بیشترین افزایش سهام حقوقی را به خود اختصاص دادند، توجه حقیقی‌ها نیز بیشتر به «نوری»، «شنفت» و «شپدیس» معطوف بود. همچنین افزایش سهام حقیقی‌ها در ۳۴ نماد و افزایش سهام حقوقی‌ها در ۱۰۰ نماد به بیش از یک میلیارد تومان رسید که جمع تغییر مالکیت دسته اول ۱۱۰ میلیارد تومان و تغییر مالکیت دسته دوم ۴۳۰ میلیارد تومان بود. علاوه بر این در بین همه نمادها، شرکت پتروشیمی شیراز با نماد «شیراز» با ۴۴۰ واحد، پتروشیمی پردیس با نماد «شپدیس» با ۳۷۹ واحد، پتروشیمی خراسان با نماد «خراسان» با ۲۳۱ واحد، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران با نماد «حکشتی» با ۲۲۱ واحد، فولاد خوزستان با نماد «فخوز» با ۱۸۰ واحد، نفت پارس با نماد «شنفت» با ۱۷۱ واحد، پتروشیمی جم با نماد «جم» با ۱۲۶ واحد، گروه صنعتی پاکشو با نماد «پاکشو» با ۹۶ واحد، شرکت سرمایه‌گذاری سهام عدالت استان کرمان با نماد «وسکرمان» با ۸۸ واحد، شرکت سرمایه‌گذاری استان آذربایجان غربی با نماد «وساغربی» با ۸۷ واحد، صنعت غذایی کورش با نماد «غکورش» با ۸۰ واحد، صنعتی زر ماکارون با نماد «غزر» با ۷۶ واحد و سپید ماکان با نماد «سپید» با ۷۵ واحد تاثیر مثبت بر شاخص بورس داشتند. در مقابل صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس با نماد «فارس» با سه هزار و ۳۷۵ واحد، فولاد مبارکه اصفهان با نماد «فولاد» با یک هزار و ۶۱۳ واحد، شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی با نماد «شستا» با یک هزار و ۳۱۴ واحد، پالایش نفت اصفهان با نماد «شپنا» با یک هزار و ۶۵ واحد، پالایش نفت تهران با نماد «شتران» با ۹۰۶ واحد، بانک ملت با نماد «وبملت» با ۸۸۰ واحد، معدنی و صنعتی گل گهر با نماد «کگل» با ۸۵۰ واحد، شرکت سرمایه‌گذاری غدیر با نماد «وغدیر» با ۶۸۴ واحد، پتروشیمی نوری با نماد «نوری» با ۶۳۵ واحد و بانک تجارت (وتجارت) با ۵۱۵ واحد با تاثیر منفی بر شاخص بورس همراه شدند.

بر پایه این گزارش، در اولین روز کاری هفته شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی با نماد «شستا»، پالایش نفت اصفهان با نماد «شپنا»، بانک ملت با نماد «وبملت»، ملی صنایع مس ایران با نماد «فملی»، پالایش نفت بندرعباس با نماد «شبندر»، گروه دارویی برکت با نماد «برکت» و فولاد مبارکه اصفهان با نماد «فولاد» در نمادهای پرتراکنش قرار داشتند. گروه فرآورده‌های نفتی هم در معاملات امروز صدرنشین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گروه ۴۵۸ میلیون و ۴۳ میلیون برگه سهم به ارزش سه هزار و ۵۸۷ میلیارد ریال داد و ستد شد.

فرابورس کاهشی شد

طی روز شنبه شاخص فرابورس بیش از ۱۶۹ واحد کاهش داشت و بر روی کانال ۲۰ هزار و ۴۷۸ واحد ثابت ماند. همچنین در این بازار ۲ میلیارد و ۲۸۷ میلیون برگه سهم به ارزش ۴۰ هزار و ۸۴۷ میلیارد ریال داد و ستد شد. در این روز شرکت صنعتی مینو با نماد «غصینو»، بیمه کوثر با نماد «کوثر»، پالایش نفت لاوان با نماد «شاوان»، گروه سرمایه‌گذاری میراث فرهنگی با نماد «سمگا»، صنایع پتروشیمی تخت‌جمشید با نماد «شجم»، سنگ آهن گهر زمین با نماد «کگهر»، تولید برق عسلویه مپنا با نماد «بمپنا»، نفت پاسارگاد با نماد «شپاس» و بیمه سامان با نماد «بساما» با تاثیر مثبت بر شاخص فرابورس همراه بودند. همچنین نمادهای پتروشیمی زاگرس با نماد «زاگرس»، پلیمر آریا ساسول با نماد «آریا»، سهامی ذوب آهن اصفهان با نماد «ذوب»، فرابورس ایران با نماد «فرابورس»، پتروشیمی تندگویان با نماد «شگویا»، مجتمع جهان فولاد سیرجان با نماد «فجهان»، فولاد هرمزگان جنوب با نماد «هرمز»، بهمن دیزل با نماد «خدیزل»، صنایع مادیران با نماد «مادیرا» و اعتباری ملل با نماد «وملل» تاثیر منفی بر شاخص فرابورس داشتند.

سهام عدالت کاهشی شد

در پایان معاملات اولین روز هفته بازار سهام، ارزش سهام عدالت در مقایسه با روز چهارشنبه (۱۹ آبان ماه)، ۴.۲ درصد کاهش یافت و ارزش سبد ۵۳۲ هزار تومانی، یک میلیون تومانی و ۴۹۲ هزار تومانی سهام عدالت به ترتیب به ۱۲ میلیون و ۸۵۰ هزار تومان، ۲۴ میلیون و ۲۰۵ هزار تومان و ۱۱ میلیون و ۹۱۴ هزار تومان رسید. با احتساب این موضوع، ارزش ۶۰ درصد قابل فروش سبد ۵۳۲ هزار تومانی سهام عدالت به ۷ میلیون و ۷۱۰ هزار تومان رسیده است.

رویداد

اقتصاد کشور را نمی‌توان دستوری اداره کرد

شهباز حسن پور، رییس مجمع نمایندگان استان کرمان و نماینده مردم سیرجان و بردسیر در مجلس شورای اسلامی اعتمادسازی بین مردم را از اصلی‌ترین راهکارها برای بحث اقتصادی کشور دانست و گفت: اعتمادسازی و مشارکت مردم در بحث‌های مختلف اقتصادی از مواردی است که دولت باید آن را سرلوحه کارهای خود قرار دهد.

شهباز حسن پور افزود: دولت نباید تصمیم‌های ناگهانی برای بخش‌های مهم اقتصادی کشور بگیرد. در حال حاضر شرایط کشور به گونه‌ای است که هیچ فردی نمی‌تواند مسائل اقتصادی را در کوتاه‌مدت حل کند یا به یک تصمیم ناگهانی و اجرای آن رسیده باشد.

نماینده مردم سیرجان و بردسیر در مجلس شورای اسلامی در ادامه به قیمت‌گذاری دستوری اشاره کرد و گفت: اقتصاد کشور را نمی‌توان دستوری اداره کرد و راهبردهای دولت باید به‌طور کامل مشخص و در جهت حمایت از همه مجموعه‌ها و فعالان اقتصادی باشد.

حسن پور عنوان کرد: برای جذب سرمایه و سرمایه‌گذاران در تمامی زمینه‌ها باید قوانین کشور محکم، پایدار و حداقل در یک برنامه ۵ ساله تدوین و تهیه شود. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: مدیرانی که در هر بخشی انتخاب می‌شوند نباید بابت دستور یک فرد، با سرمایه اصلی کشور که اعتماد مردم است، بازی کنند.

وی تاکید کرد: ما باید از سرمایه‌های معنوی و مادی مردم حفاظت و پاسداری کنیم و ارتباط تنگاتنگی بین تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان، مجلس، قوه قضاییه و مجریه ایجاد کنیم.

حسن پور اظهار کرد: در بحث مسائل اقتصادی و تیم اقتصادی فعال در کشور نباید چندصدایی وجود داشته باشد زیرا این نشانه خوبی به سرمایه‌گذاران و کارآفرینان نیست.

اقتصاد کشور نیاز به نسخه‌ای اصولی و منطقی دارد

غلامرضا مرحبا، سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه بازار سرمایه نیاز به شفافیت کامل دارد، گفت: جلوگیری از قیمت‌گذاری دستوری، تعیین تکلیف حقوقی‌ها، حفظ حقوق سرمایه‌گذاران خرد، مشخص شدن تکلیف دعاوی و ترازنامه‌های شرکت‌ها به منظور ایجاد شفافیت بیشتر، از جمله اقداماتی است که بازار سرمایه برای رونق و توسعه به آنها احتیاج دارد.

غلامرضا مرحبا تاکید کرد: این روزها باید بسترهای لازم برای بخش‌های مختلف اقتصادی که در گذشته به آنها توجه کافی نشده بود، فراهم شود.

نماینده مردم آستارا، عرضه‌های اولیه و ورود شرکت‌های دانش بنیان به بورس را اقدامی مثبت و موثر عنوان کرد و گفت: شرکت‌هایی که سودآوری خوبی دارند می‌توانند وارد بورس شده و کمک بزرگی برای توسعه بازار سرمایه باشند.

وی تاکید کرد: اگر بتوان ضمن ایجاد بسترهای مناسب، از برخی پیشنهادهای مخرب چون قیمت‌گذاری دستوری برای اقتصاد کشور دوری کرد، می‌توان اقتصاد کشور به ویژه بازار سرمایه را به سمت تولید و ایجاد اشتغال بیشتر هدایت کرد.

مرحبا افزود: قیمت‌گذاری دستوری در هر زمینه اقتصادی یک اشتباه است بنابراین، عرضه و تقاضا باید ملاک تعیین قیمت در کشور قرار گیرد و از پارامترهای منطقی حاکم بر بازار سرمایه استفاده شود زیرا تعیین قیمت دستوری برای پاسخ دادن به برخی انتظارها، اقتصاد را به بیراهه می‌کشاند.

این نماینده مجلس اعلام کرد: امیدواریم با روش‌های منطقی و اصولی که در دنیا امتحان خود را به درستی پس داده، بتوانیم بازار سرمایه را به روزهای رونق و اوج نزدیک کنیم.

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در ادامه با اشاره به کسری بودجه دولت، اظهار کرد: کاهش هزینه‌ها و ایجاد تعادل بین درآمد و مصارف کشور می‌تواند کسری بودجه را به حداقل رسانده تا دولت مجبور به تامین منابع مالی از بانک‌ها و بازار سرمایه نشود.

وی در پایان گفت: کسری بودجه موجب ایجاد تورم در کشور می‌شود و نمایندگان مجلس یازدهم تاکید دارند که با سیاست‌گذاری درست می‌توان مانع ایجاد کسری بودجه در کشور شد.

سرخابی‌ها بورسی می‌شوند؟

حسین قربان‌زاده، رییس سازمان خصوصی سازی در جمع خبرنگاران درمورد بورسی شدن استقلال و پرسپولیس توضیح داد: برای واگذاری این دو تیم حتما به تضمین موفقیت بعد از واگذاری نیاز داریم. تا این تضمین اتفاق نیفتد، واگذاری این دو بنگاه نیز ممکن است به سرنوشت بقیه بنگاه‌ها دچار شود. باید موارد مربوط به حق پخش این باشگاه‌ها، تبلیغات محیطی و... شفاف و سودآوری آنها نیز تضمین شود. وی ادامه داد: ارزش گذاری و قیمت گذاری برند و بررسی صورت‌های مالی انجام شده است و دو باشگاه آماده پذیرش هستند. اما باید اطمینان خاطر ایجاد شود، زیرا این دو باشگاه هواداران چند ۱۰ میلیونی دارند و اگر به سرنوشتی که برای برخی بنگاه‌ها در فرآیند خصوصی سازی به دلیل برخی از غفلت‌ها دچار شدند، دچار شوند، عواقب خطرناک‌تری دارد. طبق اعلام صدا و سیما، رییس سازمان خصوصی سازی در پایان تاکید کرد: در این فرآیند تعجیل نداریم و با آرامش اما حتما در مسیر خصوصی سازی پیش می‌رویم.

در شهر

یک سال حبس برای مخدوش‌کنندگان پلاک خودرو

سرهنگ سید ابوالفضل موسوی پور، جانشین رییس پلیس راهور تهران بزرگ از اجرای طرح تشدید برخورد با تخلفات پوشش و مخدوشی پلاک در تهران خبر داد. سرهنگ موسوی پور در گفت‌وگو با ایسنا، درباره برخورد پلیس با مخدوش کردن پلاک و همچنین پوشش آن اظهار کرد: برابر ماده ۷۲۰ قانون مجازات اسلامی هر فردی که در ارقام و مشخصات پلاک وسیله نقلیه موتوری تغییری ایجاد کرده یا پلاک وسیله دیگری را به آن الصاق کند به حبس از شش ماه تا یکسال محکوم خواهد شد. این موضوع نشان می‌دهد که مخدوش کردن پلاک نه تنها یک تخلف رانندگی است؛ بلکه جرم نیز محسوب شده و از این رو پلیس به جد با آن برخورد می‌کند. وی با بیان اینکه مرتکبان چنین جرایمی علاوه بر توقیف خودرو و جریمه به دادسرا نیز معرفی خواهند شد، گفت: این طرح همواره در حال اجرا بوده اما از روز شنبه هفته جاری با شدت بیشتری اجرای آن ادامه خواهد داشت و ماموران پلیس راهور با استقرار در مبادی ورودی طرح ترافیک و طرح کاهش آلودگی هوا و همچنین در هنگام شب و ترددهای شبانه نسبت به شناسایی و برخورد با خودروهای دارای پلاک مخدوش، دستکاری یا پوشانده شده اقدام خواهند کرد.

توسعه بهشت زهرا (س) ربطی به زلزله ندارد

جلال بهرامی، معاون خدمات شهری شهردار تهران با تأکید بر اینکه زمینی که هم‌اکنون در تهران تملک شده است برای توسعه بهشت زهرا است، گفت: این مساله در راستای توسعه بهشت زهرا و تسهیل در خدمت رسانی به مراجعه کنندگان خواهد بود. بهرامی در گفت‌وگو با تسنیم بار داظهار نظری مبنی بر آماده‌سازی زمینی ۱۳ هکتاری در بخش جنوبی پایتخت برای دفن اجساد در زمان‌های بحران مانند زلزله اظهار کرد: انتشار چنین اخباری در این روزها و همزمان با سالگرد زلزله سرپُل ذهاب بسیار تعجب آور است. بهرامی افزود: با توجه به اینکه ظرفیت بهشت زهرا در حال اتمام است و از طرفی روانه شدن خانواده‌ها از اقصی نقاط تهران به سمت این مکان در روزهای تعطیل ترافیک سنگینی را به مناطق جنوبی شهر تحمیل می‌کند، باید فکری برای توسعه آرامستان کنیم که البته جانمایی‌ها صورت گرفته و زمانی که قطعی شود اعلام خواهیم کرد. همچنین شهرداری تهران وظایفی برای مواقع بحرانی دارد و ما هم برنامه‌ریزی لازم را انجام می‌دهیم به عنوان مثال یکی از اقدامات قبل از بحران ایمن سازی ساختمان‌هاست تا در هنگام بروز حوادث کمترین خسارت شامل حال شهروندان شود. برای این منظور از ساختمان‌های ناایمن بازدید شده و البته تلاش‌ها همچنان هم ادامه دارد.

پیشنهاد احداث ۵ بیمارستان مقاوم برای زمان بحران

علی نصیری، سرپرست سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران از پیشنهاد شهرداری تهران برای احداث ۵ بیمارستان مقاوم برای زمان بحران با بخش‌های ویژه تروما به سازمان اورژانس خبر داد. به گزارش تسنیم، نصیری از نشست هماهنگی و بررسی زمینه‌های همکاری سازمان مدیریت بحران شهر تهران و سازمان اورژانس کشور خبر داد و گفت: در این نشست مقرر شد مباحثی از جمله اهداء زمین توسط شهرداری تهران به سازمان اورژانس برای احداث پایگاه‌های مناسب خدمات اورژانس (در حدود ۱۰۰ قطعه زمین ۲۰۰ متری) در سطح شهر تهران، تخصیص فضا و امکانات بیشتر در پارک ولایت به سازمان اورژانس برای برنامه‌ریزی پاسخ در زمان بحران، همچون فضای برپایی بیمارستان‌های صحرایی و امکانات پشتیبانی و عملیاتی امدادهوایی برای طرح و تصویب در شورای اسلامی شهر تهران مطرح شود. نصیری عنوان کرد: همچنین احداث ۵ بیمارستان مقاوم برای زمان بحران با بخش‌های ویژه تروما، احداث مخازن آب اضطراری در بیمارستان‌های سطح شهر تهران (به ویژه بیمارستان‌های نظامی)، راه‌اندازی مجدد طرح تیم‌های درمان اضطراری ویژه بلایا بر اساس الگوهای بین المللی در راستای اجرای طرح ملی ایسنا راگ از دیگر موضوعات مورد توافق برای طرح در شورای اسلامی شهر در این نشست مطرح شد. همچنین مقرر شد پیگیری طرح SOS (دیسپچینگ مشترک شهری) و اتصال تمام شماره‌ها به یک مرکز اصلی در دستور کار قرار گیرد.

پیشنهاد ورود اتوبوس‌های دست دوم به پایتخت

مجتبی شفیعی، معاون حمل و نقل شهرداری تهران از بررسی پیشنهاد خرید اتوبوس‌های دست دوم برای نوسازی ناوگان اتوبوسرانی خبر داد. شفیعی در گفت‌وگو با ایسنا، در خصوص جزئیات ورود اتوبوس‌های دست دوم به تهران در راستای نوسازی ناوگان اتوبوسرانی گفت: این یک پیشنهاد است و ما باید وضعیت موجود ناوگان را ببینیم که اتوبوس‌هایی با کارکرد ۱۳ ساله داریم و این اتوبوس‌ها بسیار فرسوده هستند؛ از این رو، هر پیشنهادی که بتواند عمر ناوگان را کاهش دهد قابل بررسی است. وی افزود: اگر بتوانیم مدلی که وزارت راه انجام داد و از محل منابع نفت، کشنده‌هایی با عمر ۳ تا ۴ سال با کارکرد پایین، جایگزین کامیون‌های ۴۰ تا ۵۰ ساله با ایمنی پایین و آلایندگی بالا کرد را در تهران پیاده کنیم، موفق می‌شویم. معاون حمل و نقل شهرداری تهران با تاکید بر اینکه ناوگان اتوبوسرانی فرسوده است، گفت: برای نوسازی همه روش‌ها را دنبال می‌کنیم و خرید اتوبوس‌های دست دوم با کارکرد پایین یک روش است و اصراری هم بر انجام آن نیست اما چون این موضوع پیشنهاد شده در حال بررسی آن هستیم و همزمان روش‌های دیگر را هم دنبال می‌کنیم.

وقتی تورم گریبان دولت و مردم را می‌گیرد

پشت پرده حوادث جاده‌ای آخر هفته

گروه راه و شهرسازی |

جهش‌های تورمی دهه ۱۳۹۰ نه تنها منجر به افزایش جمعیت افراد زیر خط فقر شده است که مجموعه دولت را نیز در تنگنای مالی قرار داده است. در پی تلاطم‌های تورمی سال‌های اخیر، اگر چه قیمت انواع کالاها و دارایی‌ها رشد یافت اما همزمان به دلیل افت توان خرید خانوارها، سازمان‌ها و حتی دولت، مدیریت امور جاری برای خانوارها، سازمان‌ها و دولت نیز به معضل تبدیل شد و به نوعی تعبیر «میلیاردرهای بی پول» تحقق یافت. در این شرایط، تعمیر و نگهداری لوازم منزل، خودروی شخصی و... برای افراد و خانوارها بسیار پرهزینه شده است. به همین نسبت، حفظ و نگهداری دارایی‌های سازمانی یا دارایی‌های عمومی که دولت یا شهرداری متولی حفظ و نگهداری آنها است، دچار آسیب شده‌اند. حفظ و نگهداری راه‌ها یکی از این موارد است که در صورت عدم انجام آن، اصطلاحا دودش به چشم مردم می‌رود. همانطور که شامگاه جمعه گذشته، در پی بارش باران و ریزش سنگ در جاده هراز، دو نفر از سرنشینان یک خودرو دچار حادثه شدند و جان به جان آفرین تسلیم کردند. شاید برخی بگویند که فوت آن دو هموطن، بر اثر یک حادثه بوده است و ارتباطی به توان مالی دولت در حفظ و نگهداری از جاده‌ها ندارد. اما واقعیت این است که با پیشرفت دانش بشری در مدیریت انواع حوادث، بشر توانسته دامنه آسیب حوادث را کاهش دهد. آنگونه که مسوولان راهداری گفته‌اند، بر اساس استاندارد جهانی، بودجه‌ای معادل ۴ تا ۶ درصد ارزش راه‌ها برای تعمیر و نگهداری آنها اختصاص پیدا کند، اما رقمی که برای نگهداری از راه‌های کشور در اختیار راهداری قرار می‌گیرد، بسیار کمتر از حد استاندارد آن و کمتر از ۱ درصد بودجه مورد نیاز است.

ماجرای فوت دو نفر در جاده هراز

روز جمعه در پی ریزش سنگ ناشی از بارش باران و سیلاب در محدوده «پیچ شیطان» جاده هراز، دو مسافر جان خود را از دست دادند که به گفته مسوولان سازمان راهداری، ایمن‌سازی مسیر به اعتبار نیاز دارد و وقوع چنین حوادثی را کمتر می‌کند. به گزارش ایسنا، عصر روز جمعه جاده هراز به دلیل وقوع سیلاب و ریزش سنگ مسدود و نهایتا پس از ساعاتی بازگشایی شد و تردد در آن به حالت قبل بازگشت. با این حال، برخورد سنگ با یک دستگاه خودروی سمند در این محور، سبب جان باختن یکی از مسافران و مصدوم شدن یکی دیگر از آنها شد که این فرد مصدوم نیز امروز در بیمارستان جان خود را از دست داد. اسماعیل فولادی، معاون راهداری اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان مازندران در این باره توضیح داد که روز گذشته برخورد سنگ با یک دستگاه خودروی سمند در جاده هراز در محدوده «پنجاب — پیچ شیطان» سبب شد تا یکی از مسافران جان خود را از دست دهد و دیگری مصدوم و روانه بیمارستان شود.

وی با اشاره به اینکه راهداران در این ساعات درگیر برف‌روبی بودند، اظهار کرد: امروز از بیمارستان اطلاع دادند که متاسفانه مسافر دوم نیز جان خود را از دست داده است. او با بیان اینکه محور هراز جزو جاده‌هایی است که از نظر توپوگرافی اتفاقاتی مشابه در آن مسبوق به سابقه است، ادامه داد: بارها به مردم اعلام کردیم که از سفرهای غیرضرور در زمانی که بارش سنگین و احتمال وقوع سیلاب وجود دارد به ویژه در محورهای کوهستانی اینچنینی خودداری کنند اما با توجه به مسدود بودن آزادراه تهران-شمال و محور قدیم چالوس-کرج (به دلیل وقوع سیلاب و ریزش سنگ و گل و لای) حجم ترافیکی در محور هراز و فیروزکوه مضاعف شده بود و با وجود تلاش پلیس برای اعمال محدودیت ترافیکی و کاهش حجم خودرو در جاده، این حادثه رخ داد. فولادی تصریح کرد: اگر در محورهایی مانند محور هراز که بروز این حوادث در آن سابقه دارد، ایمن‌سازی بیشتری انجام دهیم، می‌توانیم جلوی این اتفاقات را بگیریم اما با وجود اینکه ضرورت ایمن‌سازی این محورها را بارها اعلام کردیم تاکنون اعتباری بابت آن تخصیص داده نشده است. معاون راهداری استان مازندران اظهار کرد: اگر اعتبار مناسب برای ایمن‌سازی در اختیارمان قرار داده شود باید ابتدا کل محور را پایش کنیم و در نقاط حادثه‌خیزی که احتمال سیلاب و روان شدن سنگ و گل و لای وجود دارد عملیات ایمن‌سازی را انجام دهیم.

تخصیص یک دهم بودجه مورد نیاز به راهداری

در همین حال، حیدر نوروزی، مدیر کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان تهران درباره ترافیک و آبگرفتگی روزهای پنجشنبه و جمعه در محورهای مواصلاتی استان تهران به مازندران اظهار کرد: به مدت ۴۸ ساعت باران در مسیرهای مواصلاتی استان تهران ادامه داشت و شاهد بارش برف هم در بخش‌های شمالی استان یعنی محدود شمیرانات، تهران-شمال، هراز، فیروزکوه و دماوند بودیم و در محورهای جنوبی هم بارش باران ادامه داشت. وی با تاکید بر اینکه با وجود بارش برف و باران هیچ یک از محورهای مواصلاتی استان تهران مسدود نشد و با اخلالی در ترافیک مواجه نبودیم، ادامه داد: باید توجه داشته باشیم که ترافیک عصر جمعه تهران همیشگی است و هر جمعه شاهد ترافیک هستیم اما در ترافیک آخر هفته گذشته با مشکل و موضوع خاصی مواجه نشدیم. مدیر کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان تهران در گفت‌وگو با ایلنا، افزود: به دلیل اینکه ترافیک تهران در این دو روز برفی و بارانی مدیریت شده بود، ماشین آلات راهداری را به استان‌های مجاور انتقال دادیم. نوروزی در پاسخ به اینکه چرا با بارش جزیی قطعه یک تهران- شمال مسدود می‌شود و همواره با ریزش کوه در این مسیر مواجه می‌شویم، گفت: البته در هفته گذشته قطعه چهارم آزادراه تهران شمال حد فاصل مرزن‌آباد تا چالوس مسدود شده بود.

اما باید توجه داشته باشیم که ریزش کوه هر از گاهی ممکن است که اتفاق بیفتد به همین دلیل برای حفظ جان مردم مسیر را مسدود می‌کنیم که شاهد اتفاق تلخی نباشیم. وی ادامه داد: سرعت تردد در مسیرهای آزادراهی بالا است و در هر ریزش جزیی ممکن است حادثه‌ای رخ دهد از این رو با هر احتمال ریزش آزادراه تهران شمال را مسدود اعلام می‌کنیم و اتفاقا این اقدام خوبی است. نوروزی درباره بودجه مورد نیاز برای نگهداری و تعمیر راه‌های استان تهران تاکید کرد: استاندارد جهانی این است که بودجه‌ای معادل ۴ تا ۶ درصد ارزش راه‌ها برای نگهداری اختصاص پیدا کند اما رقمی که برای نگهداری از راه‌ها در اختیارمان قرار می‌گیرد بسیار کمتر از حد استاندارد آن است و در حال حاضر کمتر از ۱ درصد بودجه مورد نیاز را پرداخت می‌کنند.

۶۰ درصد ماشین آلات فرسوده هستند

داریوش امانی، رییس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای نیز درباره علت انسداد جاده هراز اظهار کرد: جمعه شب ۲۱ آبان محور هراز برای یکی دو ساعت بسته بود که به خاطر ریزش سنگ از کوه بود و تا پاک سازی انجام شد، دو ساعت به طول انجامید.

امانی یادآور شد: در حال حاضر غیر از آزادراه تهران-شمال و آزادراه قزوین-رشت و جاده چالوس، محور بسته‌ای نداریم؛ چند محور روستایی و جاده طالقان-هشتگرد به دلیل کولاک شدید بسته است؛ اما محورهای شریانی کشور همگی بازند. او در گفت‌وگو با مهر در خصوص نوسازی ماشین آلات راهداری گفت: با وجود مشکلات اعتباری، امسال ۱۵۰ دستگاه ناوگان نوساز به مجموعه ماشین آلات اضافه کردیم؛ قراردادی هم با خودروسازان داخلی امضا کرده‌ایم که امیدواریم هر چه سریع‌تر عملیاتی شوند و ۵۰ دستگاه گریدر سنگین را به استان‌ها بدهیم تا مشکلاتمان کمتر شود. امانی ادامه داد: امسال دنبال آن هستیم تا مجوزی اخذ کنیم که یک بار برای مدت طولانی، بتوانیم کل ماشین آلات راهداری را نوسازی کنیم که در حال مذاکره با کمیسیون عمران مجلس هستیم تا این مجوز را دریافت کنیم تا سال آینده همه ماشین آلات راهداری نوسازی شوند. وی خاطرنشان کرد: بیش از ۶۰ درصد ناوگان ماشین آلات راهداری بالای سن فرسودگی هستند؛ هم دنبال خارج کردن فرسوده‌ها هستیم و هم اینکه ماشین آلات جدید وارد ناوگان کنیم.

مهلت یک هفته‌ای دستگاه‌ها برای واگذاری زمین

نام ۲۰ استان از سامانه نهضت ملی مسکن حذف شد؟

به دلیل همکاری نکردن دستگاه‌ها در زمینه واگذاری زمین به وزارت راه و شهرسازی، امکان ثبت نام در طرح نهضت ملی مسکن برای متقاضیان در ۲۰ استان کشور متوقف شده است. به گزارش فارس، متقاضیان ثبت‌نام نهضت ملی مسکن در روزهای اخیر با مشکل قابل توجهی به منظور تکمیل فرآیند ثبت نام مواجه شده‌اند. این متقاضیان با مراجعه به سامانه معرفی شده از سوی وزارت راه و شهرسازی برای ثبت‌نام، نام استان خود را برای انتخاب منطقه مورد نظر تامین واحد مسکونی نمی‌یابند. بر این اساس، تعداد استان‌های قابل دسترسی به منظور ثبت نام در حال حاضر تنها ۱۱ استان است، این در حالی است که نام ۲۰ استان کشور در فهرست دسترسی استان‌های قابل ثبت‌نام در نهضت ملی مسکن دیده نمی‌شود.

استان‌های طرح نهضت ملی مسکن آب رفت

یک مخاطب خبرگزاری فارس از استان قم در واکنش به نبود نام این استان در فهرست استان‌های طرح نهضت ملی مسکن گفت: «در ابتدای فرآیند ثبت نام، نام ۳۰ استان برای ثبت‌نام وجود داشت اما در حال حاضر به دلایل نامعلوم این تعداد استان از ۳۰ به ۱۱ آب رفته است.» در واقع در حال حاضر فقط نام استان‌های آذربایجان شرقی، اصفهان، البرز، تهران، خراسان رضوی، خوزستان، قزوین، کردستان، گیلان، یزد و کرمان، دیده می‌شود. مخاطب دیگری نیز ضمن بی‌اطلاعی از دلیل باز نشدن استان‌ها اشاره کرد: «در حال حاضر تکلیف افرادی که در یک استان ثبت نام کردند اما نام استان آنها از فرآیند حذف شده است، چیست؟» بر اساس پیگیری‌های انجام شده پیرامون مساله باز نشدن دسترسی ثبت نام برای متقاضیان در ۲۰ استان کشور، مساله تامین زمین به منظور ساخت مسکن است. بر این اساس تامین مهم‌ترین نهاده به منظور ساخت سرپناه برای مردم در حال حاضر با مشکلات قابل توجهی مواجه شده است. این مساله در شرایطی اتفاق می‌افتد که حجم قابل توجهی از زمین‌های مرغوب بایر در مناطق شهری متعلق به سایر نهادهای دولت وجود دارد. به معنای دیگر استفاده از این ظرفیت می‌تواند زمینه حل مساله تامین زمین را به راحتی حل کرده و در نهایت یکی از بزرگ‌ترین موانع عملی شدن وعده رییس جمهور مهیا شود.

زمین‌های فراوان در اختیار دستگاه‌ها

در همین رابطه، محمد حمیدزاده، کارشناس حوزه مسکن در بیان میزان زمین در اختیار نهادهای دولتی کشور گفت: «بر اساس بررسی‌های که به منظور برآورد میزان زمین‌های دولتی بدون استفاده در مجلس انجام شد، تنها نیمی از زمین‌های دولتی واقع در حریم شهری می‌تواند زمینه ساخت بیش از ۶ میلیون مسکن با تراکم ۱ طبقه را در سراسر کشور مهیا کند.» مساله تامین زمین از مناطق بدون استفاده دولتی در این شرایط موضوعی است که قانون جهش تولید و تامین مسکن به روشنی تکلیف آن را مشخص کرده است. به استناد ماده ۱۰ قانون جهش تولید و تامین مسکن، کلیه وزارتخانه‌ها، موسسات و دستگاه‌های دولتی و همچنین شرکت‌هایی که صددرصد سرمایه و سهام آنها متعلق به دولت می‌باشد، مکلفند نسبت به واگذاری و تحویل رایگان اراضی در اختیار خود ظرف ۲ ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون بنا به درخواست وزارت راه و شهرسازی اقدام کنند. بر این اساس، قانون جهش تولید مسکن در تاریخ یک مهرماه سال ۱۴۰۰ توسط رییس جمهور ابلاغ شده و نهادهای دولتی تا ۱ آذرماه زمان دارند، نسبت به واگذاری اراضی بدون استفاده خود به وزارت راه و شهرسازی اقدام کنند. بنابر تبصره ۱ ماده ۱۰ قانون مذکور، چنانچه دستگاه‌های موضوع این ماده ظرف ۲ ماه از تاریخ درخواست وزارت راه و شهرسازی نسبت به واگذاری و تحویل زمین و تسلیم اسناد و مدارک آن اقدام نکنند، ادارات ثبت اسناد و املاک موظفند به درخواست وزارت راه و شهرسازی، ظرف یک ماه به ترتیب یادشده، اقدام و سند مالکیت جدید را به نام دولت با نمایندگی وزارت راه و شهرسازی صادر نمایند. با توجه به جزئیات قانون جهش تولید و تامین مسکن در شرایطی که دستگاه‌های دولتی تا هفته آینده نسبت به واگذاری زمین‌های خود برای ساخت مسکن به وزارت راه اقدام نکنند، سند جدید این املاک باید به نام وزارت راه و شهرسازی صادر شود. در شرایطی که قانون جهش تولید و تامین مسکن در دستور کار دستگاه‌های دولتی قرار گیرد، به نظر می‌رسد، مساله زمین به فوریت حل شده و شرایط برای تحقق ساخت ۴ میلیون مسکن در ۴ سال مهیا شود.

معطل خارجی‌ها نمی‌مانیم

در همین حال، محمود محمودزاده، معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: برای اجرای واحدهای جهش تولید و تامین مسکن، معطل مذاکره با شرکتهای خارجی نمی‌مانیم و هم‌اکنون ۱۶۵ هزار واحد به مرحله اجرا رسیده است. محمودزاده در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: در حال حاضر بیش از یک میلیون و ۱۰۰ هزار نفر در طرح جهش تولید و تامین مسکن ثبت نام کرده‌اند و عملیات اجرایی بسیاری از پروژه‌ها در حال آغاز است. وی افزود: وزارتخانه معطل مذاکرات با شرکتهای خارجی نمی‌ماند. اگر مذاکرات به نتیجه برسد فرصت ایجاد می‌شود؛ اگر هم نشود با توان داخلی کار را جلو می‌بریم. در همین مدت کوتاه ۱۶۵ هزار واحد طرح جهش تولید و تامین مسکن (نهضت ملی مسکن) آماده کلنگ‌زنی شده است. معاون وزیر راه و شهرسازی تصریح کرد: در سفرهایی که طی دو سه هفته گذشته رییس جمهوری و وزیر راه و شهرسازی به استان‌ها داشتند بیش از ۵۴۰۰ واحد کلنگ زنی شد. ۱۶۰ هزار واحد دیگر آماده است که روز به روز به این تعداد اضافه می‌شود و با سرعت زیاد مراحل پیشرفت را طی می‌کند. محمودزاده با بیان اینکه چهار گروه در پروژه جهش تولید مسکن حضور دارند گفت: یک بخش مربوط به شهرهای کوچک است که به چند خانوار زمین واگذار می‌کنیم و به صورت پیش فرما خودشان می‌سازند. گروه دوم تعاونی‌هایی هستند که توانایی ساخت دارند و عملکردشان مثبت بوده است. وی ادامه داد: گروه سوم انبوه‌سازان و پیمانکاران هستند که در این طرح امکان ورود دارند. کما اینکه در حال حاضر با چند هزار پروژه قرارداد بسته شده و در حال کار کردند. گروه چهارم شرکتهایی که در صنعتی سازی فعالیت می‌کنند. این گروه، محدود به خارج یا داخل نیست. هدف این است که سهم صنعتی‌سازی را در حوزه ساخت و ساز کشور افزایش دهیم.

ایرانشهر

تکذیب واگذاری پروژه مسکن دولتی به شرکت ترکیه‌ای

وزارت راه و شهرسازی واگذاری ساخت پروژه‌های نهضت ملی مسکن به سازندگان خارجی از جمله کوزو ترکیه را تکذیب کرد. پیش از این یک منبع آگاه به خبرگزاری فارس گفته بود که وزارت راه با شرکت ترکیه‌ای کوزو درباره مشارکت در ساخت و ساز مسکن دولتی در ازای دریافت «نفت» توافق کرده‌اند. به گزارش تسنیم، برنامه‌ریزی برای ساخت ۴ میلیون واحدی مسکونی طی چهار سال (تا سال ۱۴۰۴) از سوی دولت و اعلام آغاز ساخت ۲ میلیون واحد طی امسال و سال آینده باعث شده تا وزارت راه و شهرسازی به فکر ورود فناوری‌های نوین ساخت باشد و مذاکراتی را در این رابطه با برخی شرکت‌های خارجی انجام دهد. رستم قاسمی، وزیر راه و شهرسازی هفته گذشته با بیان اینکه ساخت‌وساز مسکن در ایران در سطح ۳ است، گفته بود: این در حالی است که ساخت‌وساز در دنیا در سطح ۸ انجام می‌شود. از سوی دیگر انتشار برخی شایعات در خصوص واگذاری پروژه‌های نهضت ملی مسکن به شرکت‌های خارجی از جمله شرکت ترکیه‌ای واکنش‌هایی را از سوی انبوه‌سازان و سازندگان مسکن به دنبال داشت. آنها این اقدام را بر خلاف منافع کشور ارزیابی کرده و نسبت به نادیده گرفتن توان سازندگان داخلی اعتراض کردند. اما وزارت راه و شهرسازی اعلام کرده است که تاکنون هیچ پروژه‌ای از نهضت ملی مسکن به سازندگان خارجی واگذار نشده است. اردیبهشت ماه امسال در قالب طرح ملی مسکن ساخت ۳۵۰۰ واحد در اصفهان به شرکت کوزو واگذار شد، این در حالی است که نیمه ماه جاری شرکت عمران بهارستان از آغاز عملیات بتن‌ریزی اولین پروژه نهضت ملی مسکن این شهر خبر داده و اعلام کرد: این پروژه مجموعا شامل احداث ۳۵۰۰ واحد مسکونی است که در فاز ۴ این شهر جدید در حال احداث است!

بازگشت آلودگی هوا و افزایش دما

کارشناس سازمان هواشناسی گفت: با خروج سامانه بارشی از شمال شرق کشور از روز شنبه تا روز دوشنبه، بازگشت آلودگی هوا به شهرهای صنعتی، همراه با افزایش دما در اغلب نقاط کشور پیش‌بینی می‌شود. کبری رفیعی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: سامانه پربارشی که سه روز در کشور فعال بود از کشور خارج می‌شود. رفیعی بیان کرد: برای روزهای یکشنبه و دوشنبه در بیشتر مناطق کشور، جوی آرام همراه با افزایش غلظت آلاینده‌های جوی را پیش‌بینی می‌کنیم. تهران دو روز آلودگی هوا را تجربه خواهد کرد، ضمن اینکه دمای هوا به تدریج در بیشتر مناطق کشور افزایش خواهد داشت. به گفته کارشناس سازمان هواشناسی از روز سه‌شنبه سامانه بارشی جدیدی از سمت شمال غرب و غرب وارد کشور می‌شود و در نتیجه در شمال غرب کشور و سواحل دریای خزر شاهد بارندگی خواهیم بود.

تداوم کاهش سفرهای جاده‌ای در هفته سوم آبان

سفرهای مردم در هفته گذشته هم نسبت به هفته قبل از آن روند کاهشی را تجربه کرد و در این میان مسافرت به استان‌های شمالی هم کمتر و به دیگر استان‌ها مانند بوشهر بیشتر شد. به گزارش ایسنا، در هفته گذشته و بر اساس تازه‌ترین آمارهای مرکز مدیریت راه‌های کشور درباره وضعیت تردد وسایل نقلیه مختلف در بازه زمانی ۱۴ تا ۲۰ آبان ماه، به صورت متوسط یک میلیون و ۸۳۱ هزار و ۸۹۰ وسیله نقلیه در هر روز در محورهای مواصلاتی کشور تردد کرده‌اند که نسبت به هفته قبل از آن سه درصد کاهش یافته است اما این اعداد و ارقام همچنان بیشتر از هفته مشابه در سال گذشته بوده و ۲۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد. از سوی دیگر بر اساس اطلاعات پلاک‌های ثبت شده در دوربین‌های پلاک خوان هفت میلیون و ۵۰۰ هزار پلاک خودرو در بازه زمانی مورد نظر در جاده‌های کشور مشاهده شدند که حدود ۷۰۰ هزار خودرو کمتر از هفته قبل از این بررسی بوده است. جالبتر اینکه خودروهای پلاک تهران و البرز بر خلاف گذشته سهم‌شان کاهش یافته و کمتر از ۲۰ درصد از خودروها با پلاک غیر بومی متعلق به این دو استان بوده و پس از آنها، خودروهایی با پلاک اصفهان، فارس، مازندران و خراسان رضوی در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. از سوی دیگر مجموع ورود و خروج وسایل نقلیه مختلف در هفته گذشته در استان‌های کشور متفاوت بوده است. چرا که ترددها در این بازه زمانی (۱۴ تا ۲۰ آبان ماه) در استان‌های بوشهر، کردستان و هرمزگان به ترتیب ۹ درصد، چهار درصد و سه درصد نسبت به هفته قبل از این بررسی افزایش داشته و بیشترین رشد سفرها را تجربه کرده‌اند. این در حالی است که بیشتر استان‌های کشور کاهش سفر را در هفته‌ای که گذشت، داشتند. خراسان رضوی، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان و خورستان با منفی ۱۰ درصد، منفی هشت درصد، منفی هشت درصد و منفی شش درصد بیشترین کاهش تردد را در مقایسه با هفته قبل از این بازه زمانی داشته‌اند. این کاهش سفرها در حالی به ثبت رسیده که همین اعداد و ارقام در قیاس با آمارهای هفته مشابه سال گذشته برای همه استان‌ها افزایشی بوده است. در این میان استان‌های گلستان، خراسان شمالی، یزد و خراسان رضوی به ترتیب با ۶۳ درصد، ۳۵ درصد، ۳۳ درصد و ۳۳ درصد افزایش بیشترین رشد را در میان استان‌های دیگر تجربه کرده‌اند.

اخبار

شمارشگر دیسلایک ویدیوها در یوتیوب مخفی می‌شود

یوتیوب اوایل امسال مخفی کردن شمارشگر دیسلایک (نمی‌پسندم) را برای ویدیوها آغاز کرد تا به کاهش حملات به تولیدکنندگان محتوا در این پلتفرم کمک کند. به گزارش ایسنا، یوتیوب پس از تحلیلی که در ژوییه انجام داد، شاهد کاهش این رفتار بود بنابراین اعلام کرد مخفی کردن شمارشگر دیسلایک را برای همه ویدیوها در سراسر این پلتفرم آغاز می‌کند. اما دکمه دیسلایک حذف نمی‌شود و کاربران همچنان می‌توانند عدم پسند ویدیوی مورد نظرشان را اعلام کنند. شمار دیسلایک‌های یک ویدیو به صورت خصوصی برای تولیدکنندگان محتوا در یوتیوب استودیو قابل دسترس خواهد بود. یوتیوب اعلام کرد با پنهان کردن شمارشگر دیسلایک، می‌خواهد فضای فراگیر و احترام آمیزی ایجاد کند که تولیدکنندگان محتوا فرصت دارند موفقیت را تجربه کنند و با اطمینان خاطر به ابراز وجود بپردازند. این یکی از اقداماتی است که یوتیوب برای حمایت از تولیدکنندگان محتوا به خصوص تولیدکنندگان کوچک در برابر آزار و اذیت انجام می‌دهد. بر اساس گزارش پایگاه خبری Gsmarena، برخی ممکن است ادعا کنند که شمارشگر دیسلایک به بینندگان کمک می‌کند مشخص کنند آیا ویدیو ارزش دیدن دارد یا خیر. با این حال یوتیوب می‌گوید تحقیقات نشان داده است مشاهده یا عدم مشاهده دیسلایک هیچ تفاوت قابل توجهی در تماشای ویدیوها ندارد.

ادامه از صفحه اول

قیمت‌گذاری دستوری و خطر ابر تورم

به وضوح در اقتصاد ایران نیز دیده می‌شود: نخست) زیان دیدن صنایع و حرکت به سمت ورشکستگی به دلیل عدم تطابق بهای تمام شده و قیمت فروش یکی از خروجی‌های این نوع سیاست‌گذاری‌ها است. (مانند صنایع خودرویی ایران) در شرایطی که افزایش قیمت صنایع مختلف به دلیل سیاست‌های پولی است، دولت تصور می‌کند از طریق سرکوب قیمت‌ها و بخشنامه‌های دستوری می‌تواند در برابر گسترش این وضعیت سنگ‌اندازی کند. دوم) عدم فروش به قیمت دستوری مصوب و ایجاد بازار سیاه یا قاچاق کالا (انواع و اقسام کالاهای اساسی) زیرا همواره در آن سوی مرزها قیمت‌ها واقعی‌اند. دولت باید بداند، هر نوع سیاست سرکوب قیمت‌ها یا بخشنامه‌های دستوری منجر به افزایش قاچاق کالا و تشکیل بازار سیاه در کشور خواهد شد. نشانه این شکل از اقتصاد زیرزمینی، سال‌هاست که در اقتصاد ایران قابل مشاهده است. سوم) عدم توجیه‌پذیری سرمایه‌گذاری در صنعت و عدم ایجاد ظرفیت جدید که باعث عقب‌ماندگی و استهلاک آن صنایع در بلندمدت می‌شود. در واقع افزایش سوداگری‌ها در بازارهای اقتصادی، باعث کاهش روند سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مولد اقتصادی می‌شود. اقتصادی هم که در آن پروژه‌های مولد به نفع سوداگری کاهش پیدا کند، عملا زایش و ارزش افزوده‌ای به نفع مردمش خلق نخواهد کرد. اثراتی که این روند در اقتصاد و تولید خواهد داشت، به این شرح است: فرار سرمایه‌ها و کاهش ارزش پول ملی، افت بازار سهام و از بین رفتن اعتماد عمومی و... که از دیگر اثرات دخالت دولت در قیمت‌گذاری کالاها و خدمات است. اما آیا راه‌حلی برای پایان دادن به این روند مخرب وجود دارد؟ خوشبختانه راه‌حل ساده است، دولت باید دست از دخالت در قیمت‌گذاری بردارد. در واقع راه‌حلی که می‌توان انجام داد این است که دولت دست به هیچ اقدام مخربی نزند. اما آیا دولت همین یک کار را انجام خواهد داد؟

خریداران نتوانستند قیمت بیت کوین را در سطح اوج تاریخی حفظ کنند

اما و اگرهای صعود و نزول در بازار رمزارزها

پس از مخالفت کمیسیون بورس و اوراق بهادار امریکا با صدور مجوز فعالیت یک صندوق سرمایه‌گذاری مبتنی بر رمزارزها، بازار دچار ریزش شد. با وجود این، برخی از کارشناسان معتقدند که به‌روزرسانی تپروت (Taproot) شبکه بیت کوین می‌تواند در آینده باعث افزایش قیمت این ارز دیجیتال شود. از طرفی دیگر، شاخص‌های تکنیکال نشان می‌دهد که احتمال عقب‌نشینی اتریوم تا ۴،۲۰۰ دلار وجود دارد. با این حال برخی از کارشناسان معتقدند که تپروت تأثیر چندانی بر قیمت بیت کوین نمی‌گذارد. کمیسیون بورس و اوراق بهادار در یک تصمیم خلاف انتظار با صدور مجوز برای فعالیت صندوق سرمایه‌گذاری مبتنی بر بیت کوین در بازار سرمایه این کشور مخالفت کرد. این کمیسیون اعلام کرد به دلیل آنچه که اطمینان نداشتن از امکان تقلب و دستکاری در قیمت سهام این صندوق خوانده است، نمی‌تواند مجوز فعالیت صندوق ونکس را صادر کند. این صندوق مبتنی بر بیت کوین و اتریوم بود. همزمان با فتح قله ۶۸ هزار دلاری توسط بیت کوین که یک رکورد قیمتی جدید محسوب می‌شود فشار فروش در بازار بیشتر شد که همین عامل نیز به یک محرک برای ریزش گسترده در بازار تبدیل شد. این فشار فروش هم برای خروج سود معاملاتی روند صعودی اخیر و هم به دلیل ترس سرمایه‌گذاران محتاط از حبابی شدن قیمت‌ها رقم خورد و برخی از تحلیلگران معتقدند در صورت تداوم آن برای چند روز یا انتشار یک خبر بد باید منتظر یک ریزش بزرگ بود. البته در خبری خوب برای بازار رمزارزها، مدیرعامل اپل گفته است مقداری پول در اتریوم و بیت کوین سرمایه‌گذاری کرده است. به گفته تیم کوک، این سرمایه‌گذاری کاملا شخصی بوده و ارتباطی با استراتژی سرمایه‌گذاری شرکت اپل ندارد. وی گفته با وجود آنکه شخصا فرصت سرمایه‌گذاری در بیتکوین و اتریوم را بالا می‌بیند، صندوق سرمایه‌گذاری ۲۰۰ میلیارد دلاری اپل فعلا برنامه‌ای برای ورود به این بازار و سرمایه‌گذاری در آن را ندارد.

◄ احتمال افزایش قیمت بیت کوین پس از به‌روزرسانی تپروت

پس از آنکه خریداران نتوانستند قیمت بیت کوین را در سطح اوج تاریخی حفظ کنند، بازار ارزهای دیجیتال هم روز جمعه سقوط عمیق‌تری را تجربه کرد. تحلیل‌گران انتظار دارند که با انجام به‌روزرسانی تپروت، فعالیت‌های معاملاتی هم در هفته جاری بیشتر شود؛ به‌روزرسانی‌ای که قرار است روز یکشنبه ۲۳ آبان، انجام شود و هدف آن بهبود معیارهای مربوط به حریم خصوصی و کارایی شبکه بیت کوین است. لوکاس انزرزدورفر، مدیر محصول بیت پاندا گفته است احتمالا با انجام به‌روزرسانی تپروت، قدرت خریداران برای افزایش قیمت بیشتر می‌شود. با این حال برخی از کارشناسان معتقدند که تپروت تأثیر چندانی بر قیمت بیت کوین نمی‌گذارد. با توجه به رشد ۳۰ درصدی قیمت بیت کوین در چند ماه گذشته، این احتمال وجود دارد که برخی از سرمایه‌گذاران پیش از به‌روزرسانی تپروت وارد موقعیت‌های معاملاتی لانگ (خرید) شوند. معامله‌گران در میان‌مدت به‌دنبال کسب سودهای بیشتر از بیت کوین خواهند بود؛ البته پس از اصلاح احتمالی قیمت این ارز دیجیتال. الکس کوپتسکویچ، تحلیل‌گر اف‌ایکس پرو، در این باره گفته است: «نمودار بیت کوین ظاهراً آنقدر پرنوسان شده است که دیگر نمی‌تواند شاخص قابل اعتمادی برای بازار ارز دیجیتال باشد و این نقش احتمالا به اتریوم واگذار می‌شود. بنابراین، شکسته‌شدن این روند صعودی قدرتمند می‌تواند اولین نشانه برای اصلاح بازار باشد و معامله‌گران را به خرید در کف‌های قیمتی تشویق کند.»

◄ کاهش نوسانات بیت کوین

داده‌های وب‌سایت اسکیو نشان می‌دهد که نوسانات تحقق‌یافته بیت کوین در حال بازگشت به پایین‌ترین سطح خود در یک سال گذشته است. نوسانات بیت کوین از ماه مه (اردیبهشت)، زمانی که روند نزولی در بازار آغاز شد، پیوسته در حال کاهش بوده است. اکنون اما تحلیلگران انتظار دارند که با وجود رکوردشکنی‌های اخیر بیت کوین، نوسانات قیمت همچنان پایین بماند. کیوسی‌پی کپیتال، یک شرکت تجاری فعال در حوزه ارز دیجیتال که در سنگاپور مستقر است، گفت که در بازار بیت کوین یک موقعیت معاملاتی خنثی (۵۰ درصد لانگ، ۵۰ درصد شورت) و یک موقعیت اختیار معامله شورت و گاهم در بازار اتریوم دارد. منظور از موقعیت معاملاتی شورت و گا شرایطی است که معامله‌گر با کاهش نوسانات ضمنی قیمت، کسب سود می‌کند. نوسان ضمنی هم نشان‌دهنده انتظار بازار از نوسانات قیمت در آینده است. به‌طور کلی می‌توان گفت که نوسانات ضمنی در بازارهای نزولی رشد می‌کند و در بازارهای صعودی کاهش می‌یابد.

◄ احتمال عقب‌نشینی اتریوم

در مقابل اتریوم، دومین ارز برتر بازار، ممکن است در ادامه تا ناحیه حمایتی ۴،۰۰۰ تا ۴،۲۰۰ دلار عقب‌نشینی کند. شاخص‌های تکنیکال نشان می‌دهند که روند صعودی قیمت پس از رسیدن اتریوم به اوج تاریخی ۴،۸۰۰ دلاری در هفته جاری، تاحدودی فرسوده شده است. قیمت اتریوم در طول هفت روز گذشته ۳ درصد و قیمت بیت کوین در دوره زمانی مشابه، ۴ درصد رشد داشته است. در یک ماه گذشته قیمت اتریوم نسبت به بیت کوین، کاهشی جزئی داشته است. علاوه بر این، داده‌های درون‌زنجیره‌ای نشان می‌دهد که تعداد آدرس‌های فعال اتریوم و شاخص حجم معاملات با قیمت واگرایی منفی ایجاد کرده است که می‌تواند نشانه‌ای برای عقب‌نشینی قیمت اتریوم باشد. اوام‌جی، توکن اصلی اومیسه گو نتورک که پروتکل لایه دوم شبکه اتریوم است، روز جمعه سقوط شدیدی را تجربه کرد. قیمت این ارز دیجیتال که راهکاری برای تراکنش‌های سریع‌تر و ارزان‌تر اتریوم ارایه می‌دهد، روز جمعه با سقوطی ۲۷ درصدی به ۱۲.۷۰ رسید. می‌توان گفت این سقوط مصداق بارز رویکرد مشهور «با شایعه بخر و با خبر بفروش» است.

◄ توقف برداشت دوج کوین از بایننس

بایننس، بزرگ‌ترین صرافی ارز دیجیتال جهان، موقتا برداشت‌های دوج کوین را به‌دلیل مشکلاتی که پس از به‌روزرسانی اخیر به وجود آمد، به‌حالت تعلیق درآورده است. برخی از کاربران پس از به‌روزرسانی دوج کوین، با مشکلات قابل توجهی مواجه شده‌اند. گفته می‌شود که بایننس ابتدا برداشت‌های دوج کوین را بدون توافق با کاربران از سر گرفته و اکنون از آنها خواسته است دوج کوین‌هایی را برگردانند که دیگر در حساب‌شان وجود ندارد. سم بنکمن فراید، بنیان‌گذار و مدیرعامل صرافی اف‌تی‌ایکس، معتقد است که سولانا بلاک چینی بهتر از اتریوم است. این میلیاردر ۲۹ ساله در جریان کنفرانسی که یاهو فایننس و دیکریپت به‌طور مشترک برگزار کردند، گفت که سولانا جزو معدود بلاک چین‌هایی است که می‌تواند تعداد زیادی کاربر و تراکنش را مدیریت کند. او در این باره گفته است: «سولانا یکی از معدود بلاک چین‌های عمومی موجود است که یک نقشه راه باورپذیر برای رسیدن به مقیاس پردازش میلیون‌ها تراکنش در واحد ثانیه دارد. همانطور که می‌دانید، کارمزد آن کسری از یک پنی (۰.۰۱ دلار) به ازای هر تراکنش است.»

ویژه

آخرین آمار ترابردپذیری: تنها همراه اول مثبت است!

آخرین آمار سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی وزارت ارتباطات در خصوص عملکرد اپراتورهای موبایل در ارایه خدمات ترابردپذیری، نشان داد که تنها تراز همراه اول مثبت بوده و تراز عملکرد دو اپراتور دیگر در این بخش منفی است! به گزارش آی تی آنالیز ترابردپذیری شماره تلفن همراه فرآیندی است که مشترک تلفن همراه می‌تواند با حفظ شماره تلفن همراه خود از یک اپراتور به اپراتور دیگر تلفن همراه مهاجرت کرده و از خدمات آن اپراتور استفاده کند. اما گزارش تجمیعی هر ۳ اپراتور موبایل کشور که منتهی به تاریخ ۱۷ آبان ماه سال جاری است نتایج جالبی را نشان می‌دهد که گویای آن است که همراه اول در این طرح نیز همچنان پیشتاز بوده و تنها اپراتور دارای تراز مثبت است. بر اساس این آمار نزدیک به ۷۰۶ هزار مشترک از سایر اپراتورها به شبکه همراه اول تغییر اپراتور داده‌اند و در همین حال بیش از ۶۲۲ هزار مشترک نیز از همراه اول به دیگر اپراتورها ترابرد کرده‌اند که به این ترتیب در نهایت تراز مشترکان ورودی و خروجی این اپراتور نشان می‌دهد که همراه اول بالغ بر ۸۳ هزار مشترک بیشتر جذب کرده و تراز مثبت دارد. این موضوع اما در اپراتور دوم یعنی ایرانسل به این ترتیب است که از بالغ بر ۶۷۴ هزار مشترک جذب شده، نزدیک به ۶۷۷ هزار مشترک از شبکه این اپراتور خارج شده‌اند و در نهایت، ایرانسل با تراز منفی (خروج بیشتر مشترکان) در طرح ترابردپذیری مواجه شده است. عملکرد اپراتور سوم یعنی رایتل نیز در این بخش بسیار ضعیف است. به این ترتیب که از ۶۷ هزار مشترک ورودی و ترابرد شده، بیش از ۲ برابر، یعنی ۱۴۸ هزار مشترک از شبکه این اپراتور خارج شده و تصمیم به استفاده از خدمات اپراتور دیگری را گرفته‌اند. به این ترتیب تراز رایتل در طرح ترابردپذیری منفی ۸۱ هزار مشترک است. به شکل اصولی متقاضیان استفاده از طرح ترابردپذیری که در مجموع آمار مشترکان فعال اپراتورهای موبایل، زیر یک درصد هستند، در مواقعی رخ می‌دهد که مشترکان به دلایل متعددی همچون ضعف یا نبود آنتن‌دهی، کیفیت، قیمت یا تنوع خدمات، شفافیت، پشتیبانی و... از اپراتور خود رضایت نداشته و به همین جهت با حفظ شماره موبایل خود به شبکه اپراتور دیگر مهاجرت می‌کنند که در این خصوص، همانطور که ذکر شد، بر اساس آمار تنها همراه اول با تراز و جذب مثبت کاربران مواجه بوده است. طرح MNP (Mobile Number Portability) یا ترابردپذیری شماره تلفن همراه در سال ۹۳ از سوی رگولاتوری مصوب شد. در اوایل اجرای طرح، ادعامی شد که همراه اول با اجرای طرح ترابردپذیری با تراز منفی و بیشترین مهاجرت مشترکان مواجه شود که نتایج آماری سال‌های بعد تا کنون، عکس این موضوع را نشان داده است.

راه‌اندازی نسخه IOS سامانه هواداری استقلال و پرسپولیس در اوانو

به گزارش اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران، اخیرا سامانه هواداری تیم‌های استقلال و پرسپولیس در اپلیکیشن اوانو راه‌اندازی شده و هواداران این دو تیم می‌توانند با عضویت در این سامانه و انجام تراکنش، بدون پرداخت هزینه اضافه از تیم محبوب خود حمایت کنند. طی روزهای اخیر و به منظور بهبود خدمات ارایه شده در این سرویس به هواداران، نسخه IOS سامانه هواداری اپلیکیشن اوانو در دسترس قرار گرفته و دارندگان تلفن‌های هوشمند دارای سیستم عامل IOS می‌توانند از فروشگاه‌های برنامه‌های ایرانی IOS ارایه‌دهنده خدمات به آنها، نسخه جدید اپلیکیشن اوانو را نصب و عضو سامانه هواداری شوند. گفتنی است خدمات اپلیکیشن اوانو که محصول شرکت همراه کسب و کارهای هوشمند است در سه حوزه اپراتوری، مالی و خرید آنلاین طراحی شده و کاربران می‌توانند با عضویت در سامانه هواداری، با انجام هر تراکنش و بدون پرداخت هزینه مازاد بر تراکنش از تیم محبوب خود حمایت کنند. همچنین هواداران می‌توانند علاوه بر حمایت مالی از تیم محبوب خود از خدمات متعددی که اوانو برای هواداران در نظر گرفته نیز استفاده کنند. به‌طور مثال هواداران می‌توانند از وضعیت بازی‌های تیم به‌طور کامل مطلع شوند، به بازیکنان تیم امتیاز بدهند و بازیکن برتر تیم بعد از هر بازی را انتخاب کنند. علاوه بر این هواداران می‌توانند در اوانو سیم کارت هواداری دریافت کنند و به زودی از بسیاری خدمات دیگر که مختص هواداران است بهره‌مند شوند. سرویس هواداری اوانو در حال حاضر تنها برای تیم‌های پرسپولیس و استقلال فعال است و به زودی این سرویس برای هواداران سایر باشگاه‌ها فعال می‌شود. برای نصب اپلیکیشن اوانو می‌توانید روی عنوان «لینک» کلیک کرده تا به آدرس سایت اوانو ارجاع داده شوید.

توسعه ۴۰۰ هزار فیبرنوری تا پایان سال

مدیرعامل شرکت مخابرات ایران درباره عدم تحقق وعده ۵ میلیون پورت فیبر نوری تا سال ۱۳۹۸، گفت: برای تحقق شبکه دسترسی در شبکه ملی اطلاعات، به ۵۰۰۰ میلیارد هزینه نیاز بود، برای تامین این هزینه، طرح چند راه وجود داشت، اصلاح تعرفه‌های مخابرات، کمک سهامداران و فروش بخشی از اموال شرکت و چون توافق بین وزارت و سهامداران، انجام نشد، این اتفاق رخ نداد و ما از سمت خودمان یک میلیون پورت را مهیا کردیم و تا پایان امسال ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار پورت دیگر اضافه خواهد شد. به گزارش ایسنا، مجید سلطانی در گفت‌وگو با شبکه خبر درباره اینکه ارتباطات به نوعی زیرساخت توسعه کشور محسوب می‌شود، اما در بحث دیتا خصوصا در شهرهای بزرگ با مشکل مواجهیم و با وجود اعلام انحصار در مخابرات، باز هم مشکلاتی داریم، توضیح داد: انحصار کلیدواژه‌ای است که زیاد مورد استفاده قرار می‌گیرد، هدف ما و سیاست‌گذاران توسعه در زیرساخت و ارتباطات است. ۱۰ سال قبل و همزمان با کشورهای دیگر جهان، سند راهبردی خودمان را تنظیم و بحث توسعه را کلید زدیم و اکنون توسعه زیرساخت ارتباطات با فیبر نوری و FTTH را در دست داریم. سند راهبردی در مخابرات با کمک بهترین مشاوران کشورهای توسعه یافته انجام شده و هیچ نقصی ندارد. وی ادامه داد: در کشورهای دیگری که پروژه توسعه ارتباطات را در دست دارند، دولت به آنها کمک می‌کند، مثلا در کشور آلمان در سال ۲۰۱۸ برای توسعه زیرساخت در بخشی دسترسی به FTTH، بالغ بر ۲.۷ میلیارد یورو یارانه اختصاص داده شد، در فرانسه تا سال ۲۰۲۵ هدف‌گذاری شده است کل مشترکین به فیبرنوری دسترسی داشته باشند و دولت کمکی ۱۴ میلیارد یورویی داشت، در کره جنوبی و در همین بحث دولت حدود ۳۹ درصد به مخابرات کمک کرده است.

◄ مخابرات در ۱۲ سال گذشته هیچ گونه حمایتی از طرف دولت نداشت

مدیرعامل شرکت مخابرات ایران با بیان اینکه مخابرات در ۱۲ سال گذشته هیچگونه حمایتی از طرف دولت نداشته، گفت: دولت هیچ کمکی به ما نمی‌کند، در کشورهای دیگر هم مخابرات خصوصی است، ولی دولت‌ها به دلیل زیانده نشدن شرکت‌های خصوصی به آنها کمک می‌کنند. شرکت مخابرات، چون به بخش خصوصی واگذار شده باید بخشی از درآمد را به دولت بدهد و در این ۱۲ سال بابت سود سهام شرکت، سهام عدالت و مالیات ۶۴ هزار میلیارد به دولت اعتبار دادیم. سلطانی در خصوص انحصار مخابرات توضیح داد: برای عدم توسعه برای مخابرات از کلمه انحصار استفاده می‌شود. در این ۱۲ سال، در حوزه تلفن هیچ گونه افزایشی در تعرفه‌ها نداشتیم. اگر ۲۰ هزار میلیارد تومان آورده ما خرج توسعه می‌شد، مشترکین بیشتری به باند پهن متصل می‌شدند و ما این مشکلات را نداشتیم. در همه جای دنیا درآمد و هزینه تناسب دارند. غیر از اینکه دولت به ما کمک نکرد ما به دولت کمک کردیم. در این سال‌ها عددی حدود ۴۰ هزار میلیارد هزینه حقوق و مزایا بود. حدود ۱۰۴ میلیارد برای دولت آورده داشتیم، اما کمکی به ما نشد. وی در پاسخ به این سوال که شما به سهامداران سود پرداخت می‌کنید، اما چرا کاری برای توسعه نمی‌کنید، توضیح داد: شرکت مخابرات سهامدار حقیقی و حقوقی دارد، اگر به سهامداران سود ندهیم، مردم انگیزه‌ای برای خرید سهام ندارند و سهام ما با مشکل روبرو می‌شود؛ بنابراین سهامداران کف سود را دریافت می‌کنند، علاوه بر این سودی که غیر از دولت سهامداران دریافت کنند، عدد زیادی نیست که بشود با کمک آن تحولی ایجاد کرد.

◄ توسعه شبکه فیبرنوری در کشور

مدیرعامل شرکت مخابرات ایران در خصوص توسعه شبکه فیبرنوری و اینکه اکنون ۱۷۵ هزار کیلومتر فیبرنوری داریم، اما هنوز در دسترس مردم قرار نگرفته است، گفت: موضوع سرمایه‌گذاری و توسعه نسبت مستقیم دارد، وقتی از ما حمایت نمی‌شود و در برخی از اقدامات جلوی ما گرفته می‌شود، در نتیجه مشترکین دچار مشکل می‌شوند. ما نمی‌توانیم نوسازی کنیم. در تمام این ۱۲ سال حمایتی از ما نشده و اعتبارات از ما گرفته شده است. دولت ماموریت‌های هزینه‌زا هم به مخابرات ابلاغ کرده است. سلطانی ادامه داد: در سال ۱۳۹۴ دولت بحث هم کدسازی را به ما ابلاغ کرد، وقتی طرحی قرار است اجرایی شود، اگر کاهش درآمد به وجود بیاورد، باید جبران شود، در آن سال این کار برای ما ۸۰۰۰ میلیارد هزینه داشت و دولت هزینه‌ای را به ما نداد و ما از خودمان خرج کردیم. ما اگر این اعداد را داشتیم، مسلما الان فیبرنوری که ۱۷۵ هزار کیلومتر است، دو برابر می‌شد و ما اکنون نزدیک منازل مردم بودیم و سرعت بالا را به آنها ارایه می‌دادیم، ولی این پروژه‌ها مشکلاتی برای ما داشت و سرعت ما کند شد. سیاست‌ها مشکل‌ساز هستند. هدف ما توسعه است و مردم به سرعت بالا نیاز دارند. وی درباره اینکه چرا وعده ۵ میلیون پورت تا سال ۱۳۹۸، محقق نشد، گفت: سال ۱۳۹۸ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موضوع شبکه دسترسی در شبکه ملی اطلاعات را به ما ابلاغ کرد. ما به دلیل اهمیت این موضوع، طرحی را ارایه کردیم، براساس طرح ما برای یک بازه زمانی ۵۰۰۰ میلیارد هزینه نیاز بود. برای تامین هزینه طرح چند راه وجود داشت، اصلاح تعرفه‌های مخابرات، کمک سهامداران و فروش بخشی از اموال شرکت. چون توافق بین وزارت و سهامداران انجام نشد، این اتفاق رخ نداد و ما از سمت خودمان یک میلیون پورت را مهیا کردیم و تا پایان امسال ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار پورت دیگر اضافه خواهد شد. اگر به ما کمک و زیان‌دهی ما جبران شود، توسعه شبکه زیرساخت ثابت اتفاق خواهد افتاد.

مشترکین محترم: با توجه به ورود موج سرما و ضرورت کاهش مصرف گاز با رعایت موارد ذیل به پویش مردمی مصرف بهینه گاز بپیوندیم.
با مصرف بهینه گاز به پایداری گرمای خانه یکدیگر کمک کنیم.

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان مازندران
(سهامی خاص)

نوبت اول
شناسه آگهی: ۱۲۱۹۷۴۴

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی
تجدید مناقصه عمومی (یک مرحله‌ای)
شماره مناقصه ۷۴۲۹۵

شرکت گاز استان مازندران در نظر دارد از طریق فراخوان ارزیابی کیفی نسبت به شناسایی شرکتهای دارای رزومه کاری مناسب جهت مناقصات ذیل اقدام نماید. بدینوسیله از کلیه شرکتهای واجد شرایط که مایل به شرکت در این ارزیابی هستند دعوت می گردد از تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۴ ساعت ۱۴ الی ۱۴۰۰/۰۸/۲۷ ساعت ۱۶ اسناد ارزیابی را از سامانه WWW.SETADIRAN.IR دریافت نمایند و تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۳ ساعت ۱۶ اسناد فوق را از طریق سامانه ارسال نمایند.
بدیهی است شرکت گاز استان مازندران پس از بررسی اسناد و مدارک واصله و اطلاعات مندرج در پرسشنامه در چارچوب ضوابط و مقررات نسبت به ارزیابی کیفی شرکت کنندگان اقدام و از شرکتهای واجد شرایط جهت دریافت اسناد مناقصه از طریق سامانه فوق دعوت بعمل خواهد آورد تا ارائه مدارک و پرسشنامه های تکمیل شده در سایت هیچگونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد. خواهشمند است آدرس، کدپستی و تلفن به وضوح مشخص گردد. در صورت عدم پاسخگویی یا خرابی فکس مسئولیت آن بر عهده مناقصه گر می باشد.
آدرس امور کالا: ساری - بلوار طالقانی شرکت گاز استان مازندران ساختمان شماره ۲ طبقه همکف ۳۳۲۰۴۰۹۱ - ۳۳۴۹۲۳۵۳ - ۰۱۱
آدرس کمیته فنی - بازرگانی: ساری - بلوار طالقانی شرکت گاز استان مازندران ۳۳۲۰۲۴۰۸ - ۰۱۱
عنوان و مشخصات کلی پروژه‌ها:

ردیف	موضوع: تجدید مناقصه خرید مواد پلی پروپیلن	کیلوگرم	شماره فراخوان سامانه ستاد	مبلغ تضمین (به ریال)	مبلغ برآورد (به ریال)	حداقل امتیاز کیفی
۱	مواد پلی پروپیلن (pp) جهت استفاده بعنوان لایه رویی در سیستم عایقکاری کارگاهی بروش گرم با قیر نفتی اصلاح شده (بیتوسیل) مطابق با استاندارد بیتوسیل شرکت گاز: IGSM-TP-۰۱۶(۲)	۲۰۶،۰۰۰	۲۰۰۰۰۹۱۵۷۸۰۰۰۲۴۴	۶،۰۷۷،۰۰۰،۰۰۰	۱۲۱،۵۴۰،۰۰۰،۰۰۰	۶۵

۱- محل تامین اعتبار: سایر منابع بندق
۲- مدت اعتبار پیشنهادها: سه ماه می باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می باشد.
۳- نوع تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار: ضمانتنامه بانکی معتبر بر اساس آیین نامه تضامین معاملات دولتی مصوبه هیات وزیران به شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ و اصلاحات بعد از آن در خصوص کارهای پیمانکاری یا واریز وجه نقدی به شماره حساب بانک مرکزی IR۷۱۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۰۲۶۰۷۳۷۵۸۸۳ واریز گردد.
۴- زمان مهلت دریافت اسناد: دوشنبه ۱۴۰۰/۰۹/۲۹ الی پنج شنبه ۱۴۰۰/۱۰/۰۲ ساعت ۱۴:۳۰ (ضمناً اصل تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در این مهلت ثبت اتوماسیون اداری و تحویل دبیرخانه رمز محرمانه گردد)
۵- زمان عودت پیشنهاد مالی: شنبه ۱۴۰۰/۱۰/۱۸ ساعت ۱۴:۳۰
۶- زمان گشایش پیشنهادات: یکشنبه ۱۴۰۰/۱۰/۱۹ (ساعت ۹ صبح)
ضمنا: هرگونه تغییر در زمان های یادشده از طریق سامانه اعلام می گردد.
۷- شرایط متقاضی:
- مدارک ثبتی شرکت حاوی تصاویر مصدق (رتبه، کد پستی، شناسه ملی، کد اقتصادی، دامنه کاری، تطابق امضاء، ضمانتنامه بانکی، صورت مالی حسابرسی شده منتهی به ۹۹/۱۲/۲۹ با توجه به الزام ارائه صورتهای مالی و حسابرسی شده با رعایت ماده ۴ آیین نامه راهکارهای افزایش ضمانت اجرایی و تقویت حسابرسی، تعهدنامه رعایت مبارزه با پولشویی، اساسنامه، آخرین تغییرات اساسنامه، صور تجلسه مجمع عمومی، فرم خوداظهاری، مهر و امضاء پکیج پیمان، کپی شناسنامه و کارت ملی صاحبان امضاء، مشخصات اعضاء هیات مدیره و سهام داران بالای ۱۰٪، حسابرسان و نشانی اقامتگاه آنان و تکمیل فرم پولشویی ارسالی، گواهینامه مالیات بر ارزش افزوده،
- قرار داشتن در لیست کوتاه وزارت نفت (وندور لیست)، در خصوص تولیدکنندگان مواد پلی پروپیلن
- ارزیابی مشتریان قبلی و گواهی حسن شهرت صادره توسط آنان
- داشتن تجربه و دانش در زمینه مورد نظر (ارائه رزومه کاری مرتبط)
- تضمین کیفیت خدمات پس از فروش محصولات (وارانتی)
- نظام کیفیت و نحوه تضمین محصولات (گارانتی)
- ثبت نام و اخذ کد اطلاع رسانی پایگاه ملی مناقصات با مراجعه به سایت http://iets.mporg.ir
- «حداقل نصاب پیشنهاد دهنده در این مناقصه یک مرحله ای به تعداد هر مناقصه گر می باشد».
جهت کسب اطلاعات بیشتر در سایت شرکت گاز استان مازندران به آدرس www.nigc-mazandaran.ir و پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات کشور به آدرس http://iets.mporg.ir مراجعه نمایید.
روابط عمومی شرکت گاز استان مازندران

صندوق سرمایه گذاری در آمد ثابت سر آمد
ثبت شده به شماره ۴۱۱۳۱ و شناسه ملی ۱۴۰۰۶۶۳۴۷۳۶
تصمیمات مجمع مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۱

تصمیمات مجمع سالیانه منتهی به دوره مالی ۱۴۰۰/۰۴/۳۱، مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۱ صندوق سرمایه گذاری در آمد ثابت سر آمد و با مجوز شماره ۱۲۲/۹۳۰۵۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۸ سازمان بورس و اوراق بهادار به شرح ذیل اتخاذ گردید.
۱- تصویب صورت‌های مالی صندوق برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۰۴/۳۱
۲- انتخاب موسسه حسابرسی رایمند و همکاران به عنوان حسابرس صندوق
۳- انتخاب روزنامه تعادل به عنوان روزنامه کثیرالانتشار صندوق
برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت https://www.saramadfixedfund.com مراجعه فرمایید.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

آقای مسعود اعظمی فرزند عبداله در خواست رسیدگی به قولنامه عادی خود و صدور سند مالکیت را از پلاک ۱۶۲۹ فرعی از ۳ فرعی از ۵۴ اصلی سرخیدر واقع در بخش ۱۳ کرمانشاه (از مالکین اولیه پلاک ۱۶۲۹ فرعی از ۳ فرعی از ۵۴ اصلی سرخیدر خریداری نموده) تقدیم اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان جوانرود نموده است و پرونده‌ای تحت کلاسه ۱۴۰۰/۵۷ تشکیل و به هیات موضوع قانون فوق‌الذکر ارجاع و هیات موضوع قانون مذکور پس از رسیدگی برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۱۶۰۰۷۰۰۰۶۱۱_۱۴۰۰/۷/۲۴ حکم صدور سند مالکیت شش دانگ یک قطعه زمین محصور به مساحت ۴۶/۵۶ متر مربع به نام آقای مسعود اعظمی فرزند عبداله صادر نموده است و نام مالکین اولیه پلاک مزبور، آقای اقبال محمدی فرزند کاکاحسن می‌باشد.
لذا مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌گردد تا چنانچه شخص یا اشخاصی نسبت به مورد تقاضا اعتراض داشته باشند از تاریخ انتشار نوبت اول این آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را کتبا به این اداره تسلیم نمایند تا به دادگاه ارسال گردد. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل دهد و بدیهی است پس از انقضاء مدت مقرر اداره ثبت برابر مقررات سند مالکیت مورد تقاضا را به نام آقای مسعود اعظمی فرزند عبداله صادر خواهد نمود. صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر احتمالی به دادگاه نیست.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۸/۲۳ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۹/۹
رییس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان جوانرود - شهریار خدری

صندوق سرمایه گذاری در آمد ثابت سر آمد
ثبت شده به شماره ۴۱۱۳۱ و شناسه ملی ۱۴۰۰۶۶۳۴۷۳۶
تصمیمات مجمع مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۱
تصمیمات مجمع تغییرات اساسنامه‌ای (تغییر نام) مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۱ صندوق سرمایه گذاری در آمد ثابت سر آمد و با مجوز شماره ۱۲۲/۹۳۰۵۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۸ سازمان بورس و اوراق بهادار به شرح ذیل اتخاذ گردید:
*نام صندوق از «در آمد ثابت سر آمد» به «سر آمد بازار» تغییر یافت.
برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت https://www.saramadfixedfund.com مراجعه فرمایید.

اخبار

برنج ارزان می‌شود؟

دبیر انجمن واردکنندگان برنج گفت: با لغو ممنوعیت واردات برنج و ورود محصول جدید به بازار قطعا قیمت برنج خارجی و ایرانی کاهش می‌یابد.
مسیح کشاورز در گفت‌وگو با ایسنا، در پاسخ به این سوال که آیا با لغو دوره ممنوعیت فصلی واردات برنج، قیمت برنج در بازار کاهش می‌یابد یا خیر، گفت: در دوره ممنوعیت واردات فصلی با کاهش برنج خارجی در بازار مواجه بودیم که همین امر منجر به ایجاد حباب در بازار شد. قطعا ورود محصول جدید تاثیر خود را در بازار خواهد گذاشت. اما میزان تاثیر گذاری آن در بازار به قیمت تمام شده جهانی این کالا و نرخ ارز نیمایی بستگی دارد. وی ادامه داد: قیمت جهانی برنج به مولفه‌های بسیاری مرتبط است. یکی از آنها زمان خرید برنج است. اگر در فصل برداشت برنج خارجی اقدام به خرید کنیم قطعا می‌توانیم این برنج‌ها را با قیمت‌های بهتری وارد بازارهای داخلی کنیم. ولی وقتی ۴ ماه تجارت برنج تعطیل می‌شود و تقاضای ایجاد شده در بازار توسط صادرکنندگان یکجا وارد بازار می‌شود قطعا فروشندگان نیز قیمت‌ها را بالا می‌برند. دبیر انجمن واردکنندگان برنج اضافه کرد: اگر قیمت برنج خارجی در بازارهای جهانی بالا نرود و نرخ ارز نیمایی نیز افزایش نیابد قطعا قیمت برنج خارجی در بازار داخلی شکسته خواهد شد. در غیر این صورت ممکن است قیمت‌ها نسبت به قیمت‌های قبل از دوره ممنوعیت بالاتر هم برود. وی در پایان با بیان اینکه با کاهش قیمت برنج خارجی قیمت برنج ایرانی نیز کاهش خواهد داشت، گفت: اگر قیمت برنج ایرانی بیش از این افزایش یابد و فاصله معناداری با برنج خارجی پیدا کند، سهم تقاضای برنج ایرانی به بازار برنج خارجی منتقل خواهد شد.

کدام لوازم خانگی ایرانی به اروپا صادر می‌شود؟

ایسنا | دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی از صادرات برخی اجزا و قطعات به ترکیه و آبگرمکن گازی به ایتالیا و برخی کشورهای بلوک شرق خبر داد. عباس هاشمی در پاسخ به اینکه کدام لوازم خانگی ایرانی به اروپا صادر می‌شود، اظهار کرد: در حال حاضر صادرات اجزا و قطعات بیشتر به ترکیه انجام می‌شود و آبگرمکن‌های گازی نیز به برخی کشورهای اروپایی از جمله ایتالیا و برخی کشورهای بلوک شرق صادر می‌شود. به‌طور کلی بیشتر صادرات لوازم خانگی در حوزه محصولات بزرگ است. به گفته وی از صادرات سالانه حدود ۳۰۰ میلیون دلار، حدود ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار دلار از آن به کشورهای اروپایی و مابقی به کشورهای همسایه، سی‌ای‌اس و حوزه خلیج فارس انجام می‌شود. هاشمی همچنین در پاسخ به سوالی درباره ظرفیت کنونی صادرات لوازم خانگی، تصریح کرد: در حال حاضر یک بازار ۵۵۰ میلیون نفری در منا، یعنی خاورمیانه، آفریقای شمالی و کشورهای سی‌آی‌اس وجود دارد که ارزش این بازار به ۳۷ میلیارد دلار می‌رسد. به گفته وی ورود به این بازارها وابسته به حمایت دولت، انعقاد قراردادهای ترجیحی منطقه‌ای، وضعیت اقتصادی و سیاسی کشور، فعال شدن رایزن‌های بازرگانی، سفارتخانه‌ها و تعاملات با دنیا است.

قیمت زعفران سر به فلک کشید

باشگاه خبرنگاران | نایب‌رییس شورای ملی زعفران حداقل قیمت هر مثقال زعفران دسته در مغازه برای مصرف‌کننده را ۱۱۰ هزار تومان، سرگل ۱۴۰ هزار تومان و نگین ۱۷۰ هزار تومان اعلام کرد و گفت: با توجه به بسته‌بندی قیمت کمی متفاوت است چرا که برخی زعفران‌ها در بسته بندی‌های معمولی و برخی دیگر در بسته‌بندی‌هایی که حدود ۱۰ هزار تومان هزینه دارد، عرضه می‌شود. غلامرضا میری نایب‌رییس شورای ملی زعفران از افزایش قیمت زعفران در بازار خبر داد و گفت: در حال حاضر حداقل قیمت هر کیلو زعفران ۱۹ میلیون تومان و حداکثر ۳۰ میلیون تومان است.
وی افزود: قیمت هر کیلو زعفران دسته مربوط به سال گذشته از ۸ میلیون به ۱۹ میلیون تومان، زعفران پوشال از ۹ میلیون و ۵۰۰ تا ۱۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان به ۲۳ میلیون تومان و زعفران نگین از ۱۲ تا ۱۷ میلیون تومان به ۳۰ میلیون تومان رسیده است. میری حداقل قیمت هر مثقال زعفران دسته در مغازه برای مصرف‌کننده را ۱۱۰ هزار تومان، سرگل ۱۴۰ هزار تومان و نگین ۱۷۰ هزار تومان اعلام کرد و گفت: با توجه به بسته‌بندی قیمت کمی متفاوت است چرا که برخی زعفران‌ها در بسته بندی‌های معمولی و برخی دیگر در بسته بندی‌هایی که حدود ۱۰ هزار تومان هزینه دارد، عرضه می‌شود. نایب‌رییس شورای ملی زعفران ادامه داد: طی هفته‌های اخیر سرعت روند صعودی قیمت زعفران چشمگیر بوده که طی روزهای اخیر با ورود محصول به بازار روند ثابت مانده است. وی با اشاره به اینکه صادرات زعفران کماکان در حال انجام است، بیان کرد: تا اعلام آمار گمرک نمی‌توان اظهارنظری راجع به روند مثبت یا منفی گرانی بر صادرات داشت، از این رو تا ۱۵ آذر باید منتظر آمار اعلامی ماند. میری با بیان اینکه صادرات در ۶ ماهه امسال نسبت به سال گذشته ۷ درصد رشد داشته است، گفت: بنابر آمار ۷ ماهه گمرک، صادرات زعفران نسبت به مدت مشابه تغییری نداشته است و به تعبیر دیگر میزان زعفران صادراتی بالانس شده است. میری درباره آینده بازار طلای سرخ بیان کرد: با توجه به پیش بینی کاهش تولید نمی‌توان انتظار افت قیمت را داشت، همواره برآورد می‌شود که قیمت افزایش یابد یا در همین سطح باقی بماند چرا که با کاهش قیمت زعفران، تولید به دلیل شرایط خشکسالی و کمبود محصول برای تولیدکننده صرفه اقتصادی ندارد.

رییس سازمان خصوصی‌سازی در جمع فعالان بخش خصوصی تشریح کرد

رونمایی از رویکرد جدید خصوصی‌سازی

تعادل | رییس سازمان خصوصی‌سازی با حضور در جمع فعالان بخش خصوصی به ایده مالکیت، پاداشی برای مدیریت بهره‌ور اشاره کرد و از لزوم پیاده‌سازی فرمولی برای تحقق این ایده در روند خصوصی‌سازی سخن گفت.
حسین قربان‌زاده، معتقد است: برای جلب اعتماد بخش خصوصی و بهبود کیفیت حکمرانی در فرایند واگذاری‌ها باید آشتی ملی بین دولت و بخش خصوصی شکل گیرد.
رییس سازمان خصوصی‌سازی با حضور در جمع فعالان اقتصادی به آسیب‌شناسی و بررسی وضعیت امروز ناشی از واگذاری‌هایی که در گذشته انجام شده اشاره و تاکید کرد: بر اساس بررسی‌هایی که انجام دادیم به این نقطه رسیدیم که برای موفقیت در خصوصی‌سازی باید مالکیت را پاداشی برای مدیریت بهره‌ور قرار دهیم. در ابتدای این نشست حسین سلاح‌ورزی، نایب‌رییس اتاق ایران هدف از برگزاری این نشست را بررسی مدل‌های مورد نظر سازمان برای ادامه واگذاری‌ها، تشریح روش‌های قبلی، مشکلات و نواقصی که در پی داشت و به‌طور کلی برنامه سازمان برای روند خصوصی‌سازی و رویکردی که این سازمان در پیش گرفته است، عنوان کرد. بر اساس گفته‌های او، دو روایت درباره حجمی که قرار است واگذار شود، وجود دارد یکی ۱۴ هزار هزار میلیارد تومان و دیگری ۱۸ هزار هزار میلیارد تومان که البته درباره صحت آن هنوز اطمینان نداریم. در این بین حسین قربان‌زاده، رییس سازمان خصوصی‌سازی درباره این دو روایتی که از حجم واگذاری‌ها در آینده مطرح است، گفت: این ۱۴ و ۱۸ هزار هزاری که تخمین زده می‌شود مربوط به املاک و مستغلات دولت است. علاوه بر این، شرکت‌های بزرگی هستند که حسابرسی نشده‌اند و حجم بالایی زیان انباشته دارند. درباره این بخش هیچ اطلاع مالی نداریم و این یکی از ضعف‌های جدی کار است که باید در اسرع وقت برطرف شود. طبق گفته او ۹۰ هزار میلیارد تومان تکلیف بودجه‌ای برای سازمان دیده شده که باید از طریق فروش سهام انجام شود و تاکنون اتفاقی نیفتاده و ۱۳۰ هزار میلیارد تومان رد دیون داریم که در سال ۱۴۰۰ باید انجام شود و در این حوزه هم اقدامی صورت نگرفته است. این مقام مسوول از اقداماتی که در یک ماه گذشته که وارد این عرصه شده سخن گفت و به شناسایی و بررسی وضعیت کنونی اشاره کرد. قربان‌زاده تاکید کرد: در این چارچوب به این نتیجه رسیدیم که اگر حمایتی از سوی سران قوا نباشد به سختی واگذاری‌ها محقق می‌شود و باید بازنگری جامعی در این وادی اتفاق افتد. از طرفی لازم است ایده مالکیت، پاداشی برای مدیریت بهره‌ور را پیگیری کینم و راهکاری جز این نداریم. رییس سازمان خصوصی‌سازی تصریح کرد: در این مدت سعی کردیم پرونده‌های چالشی و مجموعه‌های فعال در حوزه قیمت‌گذاری، تجربیات وزرای اقتصاد دولت‌های قبل، پژوهشکده‌ها و هر شخص حقیقی و حقوقی که با این حوزه در ارتباط بودند را مورد توجه قرار دهیم. به اعتقاد او برای رسیدن به چشم‌انداز روشن باید کالبدشکافی دقیق و عمیقی اتفاق افتاد، باید معیارهای انتخاب بنگاه‌ها، استثناهای مورد نظر هیات وزیران، شیوه قیمت‌گذاری، واگذاری، نظارت بر این مراحل و شیوه‌های حل اختلاف و غیره، همگی بررسی شود. قربان‌زاده یادآور شد: البته قبل از هر چیز باید تعیین تکلیف کنیم که آیا به خصوصی‌سازی اعتقاد داریم یا نه. اگر اعتقاد داریم باید ابزار و امکانات اجرای آن را تعیین کنیم. او از تشکیل کارگروه‌هایی برای به‌روز کردن نظام ارزش‌گذاری در روند واگذاری‌ها خبر داد و خاطرنشان کرد: بنگاه‌هایی که واگذار می‌شوند باید به رشد و بهره‌وری برسند و برای این منظور به دیدگاه‌های بلندنظرانه در اقتصاد ملی نیاز داریم. رییس سازمان خصوصی‌سازی تصریح کرد: از زمانی که مزه منفعت بی‌زحمت زیر دندان دولت رفت، این فرهنگ نهادینه شد و به کل اجزای کشور آسیب زد. این موضوع برای اقتصاد خود به خود تورم به دنبال دارد. خصوصی‌سازی هم در همین چارچوب نمی‌تواند نتیجه کامل و مورد انتظاری داشته باشد. هر چند در این بین ناامید نمی‌شویم و سعی می‌کنیم قدمی بردارایم. آشتی ملی بین دولت و بخش خصوصی باید شکل بگیرد و در این راستا به مدلی نیاز داریم. او در نهایت از اتاق ایران خواست تا در شناسایی افرادی که می‌توانند طرف معاملات قرار گیرند به سازمان کمک کند.

نگاه فعالان بخش خصوصی به روند خصوصی‌سازی

حمیدرضا صالحی، نایب‌رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران با بیان این مطلب که معنای درست خصوصی‌سازی باید جا بیفتد و از این مسیر شاهد پیشرفت، توسعه و اشتغال‌زایی باشیم، تاکید کرد: متاسفانه در این حوزه همواره درآمدزایی برای دولت مطرح بوده است. در بسیاری کشورها تجربیات ارزشمندی را شاهد هستیم، بی‌توجهی به اهلیت و نقش بخش خصوصی نقطه ضعفی است که در روند واگذاری‌ها شاهد هستیم. او تعامل اتاق‌ها با دولت در این وادی را مهم توصیف کرد و گفت: تا الزام‌های اولیه را مهیا نکنیم این قطار در مسیر درست خود حرکت نمی‌کند. در بحث نیروگاه‌ها شاهد واگذاری هستیم اما قالب این نیروگاه‌ها در اختیار دولت است و با بخش خصوصی رقابت ناسالمی را ایجاد می‌کند. محمد درویش‌زاده، رییس پژوهشکده حقوق و قانون ایران نیز از نیاز به جدی گرفتن نظام حقوقی در کشور و به ویژه شیوه خصوصی‌سازی سخن گفت و تاکید کرد: در این عرصه، نگرش‌ها باید تغییر کند و به قواعد حقوقی پایبند شد. آنچه در این سال‌ها رخ داده نشان می‌دهد که واقعا اعتقادی به خصوصی‌سازی نبوده است و به هیچ‌وجه امنیت سرمایه‌گذاری مورد نظر رهبری محقق نشده است. بهزاد حضرتی، رییس هیات‌مدیره انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی نیز بر اهمیت شفاف شدن اسناد مزایده در کشور تاکید کرد و گفت: در حال حاضر اسناد مزایده کامل و شفاف نیست، پس لازم است این اسناد تغییر کرده، چارچوب‌های مزایده سالم شده و الزامات مورد نظر دو طرف در آن دیده شود، اینگونه خریدار با خیال راحت وارد عرصه خواهد شد. او از قدیمی بودن اسناد مزایده انتقاد کرد و خواستار به روز شدن آنها شد. محمدرضا انصاری، نایب‌رییس اتاق ایران در واکنش به اتفاقات اخیری که در برگرداندن تعدادی از بنگاه‌های واگذار شده به دولت رخ داد، پیشنهاد کرد: سازمان خصوصی‌سازی برای یک دوره پنج ساله مدلی را طراحی کند تا در چارچوب آن ابتدا مدیریت واگذار شود و پس از آن مالکیت. به اعتقاد او شیوه امروز واگذاری‌ها به هیچ عنوان منجر به توسعه و ایجاد اشتغال نمی‌شود. باید ابتدا هدف از واگذاری‌ها را تغییر دهیم. این واقعیت وجود دارد که امروز فن و مدیریت خود را از خرید و فروش جدا کرده است. بنابراین خود را از ظرفیت ملی مدیریت در کشور محروم کرده‌ایم. او یادآور شد: نباید در خصوصی‌سازی، هدف را تامین فوری پول و درآمد قرار دهیم. آرش نجفی، رییس انجمن بهینه‌سازی مصرف انرژی و رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران نیز از سازمان خصوصی‌سازی به عنوان یک رگولاتور یاد کرد که باید از منافع مجموعه ذی‌نفعان خود حمایت کند؛ اما از این وظیفه غافل بوده است. این سازمان فروشنده نیست. باید عقلانیت را ملاک قرار داده و از تئوری‌های اقتصادی بهره گرفته و با ترکیب آنها به مدلی مناسب برسد و از مشاوران مالی و اقتصادی حاذق و بی‌طرف استفاده کند. محمد امیرزاده، عضو هیات رییسه اتاق ایران نیز از رییس سازمان خصوصی‌سازی خواست تا با عجله وارد اجرا نشود؛ ابتدا آسیب‌شناسی دقیقی انجام داده و زمینه نقش‌آفرینی بخش خصوصی را فراهم کند. این فعال اقتصادی همچنین بر لزوم اعتمادسازی بین دولت و بخش خصوصی تاکید کرد.

طرح سازمان توسعه تجارت برای افزایش صادرات مورد نقد قرار گرفت

چالش‌های پیش روی صادرات غیرنفتی

در ششمین جلسه کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران، پیش‌نویس طرحی که از سوی گروهی از مشاوران رییس سازمان توسعه تجارت در ارتباط با توسعه صادرات غیرنفتی تدوین شده، مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در این نشست، پس از تشریح این طرح از سوی دو عضو گروه مشاوران رییس سازمان توسعه تجارت، اعضای کمیسیون اقتصاد نوآوری دیدگاه‌های خود پیرامون راه‌هایی برای بازگشایی مسیر تجارت خارجی کشور را مطرح کردند و در عین حال، هم‌فکری برای یافتن راهکارهایی که به عرضه بین‌المللی محصولات اقتصاد دیجیتال از ایران، کمک می‌کند را ضروری دانستند. به گفته مشاوران رییس سازمان توسعه تجارت، این برنامه با هدف افزایش ۳۵ میلیارد دلاری صادرات و تا سال ۱۴۰۴ طراحی شده و در آن، افزایش صادرات به کشورهای منطقه هدف گرفته شده است. آنطور که این مشاوران اعلام کردند، این بسته پیشنهادی قرار است پس از طرح آن در کمیسیون‌های تخصصی اتاق تهران و اتاق ایران و تکمیل آن، طی آذر ماه امسال از سوی وزارت صمت رونمایی شود. به گفته رضا موسایی، با اجرای این برنامه صادرات غیرنفتی کشور تا پایان سال ۱۴۰۴ به رقم ۷۰ میلیارد دلار خواهد رسید. بر اساس آمار گمرک ایران، ارزش صادرات غیرنفتی کشور در شش ماهه ۱۴۰۰، به ۲۶ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار رسیده است. وی تصریح کرد که برای تحقق اهداف برنامه تدوین شده توسعه صادرات غیرنفتی، استراتژی افزایش تعداد رایزنان بازرگانی در کشورهای همسو در اولویت قرار گرفته است. در این طرح، آنطور که تدوینگران آن اعلام کردند، کشورهای اولویت اول در تجارت خارجی شامل همسایگان، کشورهای حوزه CIS و کشورهای آفریقایی تعیین شده است و کشورهایی مانند آلمان، ویتنام، سوئد و ... در اولویت دوم جای گرفته است. به گفته موسایی، محل هزینه کرد سازمان توسعه تجارت ایران، عمدتا کشورهای اولویت اول خواهد بود. مشاور رییس سازمان توسعه تجارت یادآور شد که بر اساس نقشه راه ترسیم شده، تسهیل تجاری و شبکه توزیع و بازاریابی در بازارهای هدف، از سوی این سازمان برنامه‌ریزی شده است. پس از تشریح این برنامه از سوی گروه مشاوران سازمان توسعه تجارت، نمایندگان اتاق تهران و بخش خصوصی دیدگاه‌های خود پیرامون راه‌های توسعه صادرات غیرنفتی را مطرح کردند. افشین کلاهی نایب‌رییس کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران، از جمله تسهیلاتی که دولت و وزارت صمت می‌تواند برای بنگاه‌های ایرانی فراهم کند، کمک به تولید مشترک با کشورهای طرف تجاری است. به گفته وی، با استفاده از پایگاه صادراتی این کشورها که با بازارهای صادراتی در دیگر نقاط جهان ارتباط دارند، می‌توان تولیدات ایرانی را به نام این کشورها، صادر کرد. کلاهی، یکی از این کشورها را بوسنی و هرزگوین اعلام کرد که به گفته وی، این کشور می‌تواند راه صادرات محصولات ایرانی به اتحادیه اروپا را هموار کند. نیما نامداری دیگر عضو این کمیسیون نیز، چالش اصلی پیش روی صادرات غیرنفتی کشور را، خروج ایران از قواعد مالی بین‌المللی عنوان کرد و یادآور شد که برای جهش در صادرات، راهی جز پیوستن به پیمان‌ها و قراردادهای مالی در جهان وجود ندارد. شهاب جوانمردی نایب‌رییس کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران نیز، استفاده از ظرفیت و دانش شرکت‌های دانش‌بنیان برای تقویت صنایع کشور و به دنبال آن، صادرات بهینه محصولات تولیدی را مورد تاکید قرار داد. وی همچنین بین‌المللی کردن شرکت‌های ایرانی را در توسعه صادارت غیرنفتی کشور، ضروری دانست و در عین حال، بر تسهیل گری صادرات در داخل کشور تاکید کرد. این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران با بیان اینکه حتی اگر امروز، کشور به FATF ملحق شود، فرآیند برندسازی ایران و تولیدات کشور، چندین سال به طول خواهد انجامید، یادآور شد که برای عبور از خاکریزهای صادرات در بیرون از مرزهای کشور، باید ابتدا موانع داخلی را برداشت. پس از طرح این موضوعات، فرزین فردیس یادآور شد که برنامه پیشنهادی سازمان توسعه تجارت برای تقویت صادرات غیرنفتی کشور، از سوی تشکل‌های حوزه فناوری اطلاعات و آی‌تی و استارت‌آپ‌ها مورد نقد و بررسی بیشتر قرار گرفته و دیدگاه‌های فعالان این حوزه پیرامون آن گردآوری و در اختیار این سازمان قرار خواهد گرفت.

دبیر فدراسیون صنایع غذایی ایران

صدور ۴ هزار کارت بازرگانی برای کارتن‌خواب‌ها و افراد بالای ۹۰ سال

دبیر فدراسیون صنایع غذایی ایران معتقد است: در حال حاضر زمان مناسب برای حذف ارز ترجیحی نیست و دولت برای حمایت از تولیدکنندگان و مردم مراکز تولید به مصرف را دوباره احداث کند. محسن نقاشی در گفت‌وگو با ایلنا، با اشاره به دلایل افزایش نرخ مواد غذایی، گفت: این روزها شاهد بالا رفتن نرخ مواد غذایی به‌صورت نامتعادل و نامتعارف هستیم. باید این نکته را در نظر داشت که یک شایعه یا یک سخن ممکن است شاکله اقتصاد و بازار را بهم بریزد. وی با اشاره به اظهارنظرهای اخیر مسوولان در خصوص حذف ارز ترجیحی، گفت: وقتی این سخن را مطرح کردند تمام مناسبات بازار بهم ریخته شد. در روزهای اخیر قیمت دلار نوسان ۲ هزار تومانی را تجربه کرد پس این میزان تغییر در قیمت‌ها ناشی از تغییرات نرخ ارز نیست و به نظر من طرح حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی معلول نوسان‌های قیمتی روزهای اخیر است. این فعال اقتصادی عنوان کرد: ۲ سال پیش بخش خصوصی خواهان حذف ارز ترجیحی در کالاهای اساسی بود چرا که تاثیرات این ارز را در بازار داخلی مشاهده می‌کرد و اینکه تا چه میزان این ارز در کشور ایجاد رانت کرده است. نقاشی با اشاره به دیگر عوامل افزایش نرخ مواد غذایی، گفت: این روزها دلال‌ها مهارت بالایی در بهم ریختن نظم بازار پیدا کردند. اما اگر دولت خواهان نظم و ایجاد ثبات در بازار است باید در جلسات تنظیم بازار دیدگاه‌های تشکل‌ها و تولیدکنندگان را جویا شود. متاسفانه دولتی‌ها خودشان با خودشان جلسه می‌گذارند. به گفته وی، حدود ۴ هزار کارت بازرگانی برای کارتن‌خواب‌ها و افراد بالای ۹۰ سال صادر شد. چه کسانی این کارت‌ها را دریافت کنند و با آنها چه کردند؟ مشخص است که این ارز ترجیحی به دست افرادی غیر از تولیدکنندگان و واردکنندگان اصلی رسید.
وی با بیان اینکه بخش اعظمی از مواد اولیه کارخانجات با ارز آزاد خریداری می‌شود، بیان کرد: تنها راه نجات اقتصاد کشور توجه به مشکلات تولیدکنندگان است اما در حال حاضر نه تنها در راستای رفع مشکلات آنها قدم برنداشته نمی‌شود بلکه از جیب تولیدکنندگان امرار معاش می‌کند. وی در پاسخ به این پرسش که پیشنهاد بخش خصوصی برای ثبات در قیمت‌ها چیست، بیان کرد: ما از شهرداری‌ها تقاضا کردیم مراکزی را در اختیار تشکل‌ها بگذارد تا آنها بتوانند کالاها را بدون واسطه در اختیار مصرف‌کنندگان واقعی بگذارند. کاری که در ابتدای انقلاب انجام می‌شد و به تعاونی‌های تولید به مصرف معروف بودند. به نظر من دولت اگر می‌خواهد در راستای حمایت از مردم و تولیدکنندگانی قدم بردارد این مراکز را دوباره احیا کند. به گفته نقاشی، ۵ منطقه از شهرداری تهران برای احداث این مراکز اعلام آمادگی کرده است. وی با بیان اینکه اگر برندی بخواهد محصول خود را در فروشگاه زنجیره‌ای عرضه کند باید حداقل ماهی ۷۰ میلیون هزینه کند، گفت: قیمت مواد اولیه مورد نیاز کارخانجات روزانه در حال تغییر است. اما برندهای خوشنام نمی‌توانند هر روز نرخ‌های خود را تغییر بدهند از این رو ورشکسته می‌شوند باید بگوییم این سیاست‌های غلط دولت‌ها در ایران است که واحدهای تولیدی هر روز تعطیل می‌شوند. این فعال اقتصادی با اشاره به لزوم ایجاد مشوق برای تولیدکنندگان، گفت: دولت باید کاری کند تا کالا با قیمت تولید به دست مصرف‌کنندگان برسد. الان زمان حذف ارز ترجیحی نیست و اگر چنین شود شوک عظیمی به بازار وارد می‌شود و دلال‌ها آنگونه که بخواهند در بازار جولان می‌دهند. اما باید این نکات مشخص شود که این ارز به چه کسانی تعلق می‌گیرد و بعد از دریافت آن رصد شود که با آن چه اقداماتی انجام داده است. دبیر فدراسیون تشکل‌های صنایع غذایی در پاسخ به این پرسش که آیا آماری از صادرات مواد غذایی ارایه می‌دهید؟ گفت: صادرات مواد غذایی نصف واردات است. مطابق با آمار سازمان توسعه تجارت در ۷ ماه نخست سال ۱۰ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار مواد غذایی وارد کشور کردیم.

رویداد

۵۰۰ تن شیرخشک ترخیص شد

ایسنا | بعد از مدت‌ها بحث در رابطه با تعیین تکلیف ارز واردات مواد اولیه شیرخشک، سرانجام ۵۰۰ تن دپو شده در گمرک ترخیص شد، ولی هنوز تکلیف گروه ارزی مشخص نیست و در این حالت صاحب کالا ممکن است کالایی که با تامین ارز ۴۲۰۰ وارد کرده ناچار به تسویه با ارز نیمایی باشد. به گفته ارونقی معاون فنی گمرک، صاحب کالا با توجه اینکه ماندگاری بیشتر این مواد آن را در آستانه فساد قرار می‌داد و همچنین با کمبود مواد اولیه برای تولید مواجه بود، نسبت به ترخیص اقدام کرده است و ظاهرا تولید انجام و به مرحله عرضه رسیده ولی تکلیف تامین ارز این کالا برای وی مشخص نشده است.

ستاد تنظیم بازار متولی قیمت‌گذاری شد

صداوسیما | وزیر صمت گفت: بررسی قیمت‌گذاری خودروها به ستاد تنظیم بازار سپرده شده و این ستاد درباره این موضوع تصمیم‌گیری خواهد کرد. سید رضا فاطمی امین با تاکید بر حمایت همه جانبه دولت از صنایع خودروسازی کشور اظهار کرد: سودآوری این صنعت برای دولت سیزدهم اولویت ویژه‌ای دارد و ما با تمام توان این هدف را پیگیری می‌کنیم. وزیر صمت گفت: یکی از اهداف اصلی که این وزارتخانه با همکاری دیگر دستگاه‌ها و اهتمام خودروسازان کشور پیگیری می‌کند، افزایش تیراژ و تولید خودرو است. وی با اشاره به اخباری که درباره تعیین قیمت خودروها در روزهای اخیر منتشر شده است، افزود: بررسی قیمت‌گذاری خودروها به ستاد تنظیم بازار سپرده شده و این ستاد درباره این موضوع تصمیم‌گیری خواهد کرد.

فک رهن اسناد خودرو ادامه دارد

معاون بازاریابی و فروش گروه صنعتی ایران خودرو از ادامه فرآیند فک رهن اسناد خودروها خبر داد. بابک رحمانی، از ادامه فرآیند فک رهن اسناد خودروها خبر داد و گفت: طبق تصمیمات اتخاذ شده، فک رهن اسناد خودروها ادامه داشته و در سه روز اخیر بیش از ۱۶ هزار سند خودرو آزاد و چاپ شده است. وی افزود: در حال حاضر ۱۱۰ هزار پیامک برای مشتریان ارسال شده و ۱۷ هزار نفر از مشتریان درخواست خود را ثبت و نسبت به پرداخت مبلغ ترهین اقدام کرده‌اند. رحمانی ادامه داد: برای تسریع در این فرآیند کارکنان معاونت بازاریابی و فروش ایران خودرو در ساعات بیشتر از جمله روزهای جمعه در محل کار خود حاضر خواهند بود.

دو انتصاب جدید در مناطق آزاد

با حکم مشاور رییس جمهور و دبیر شورای عالی مناطق آزاد تجاری ـ صنعتی و ویژه اقتصادی، «محمدرضا نوایی لواسانی» به عنوان «سرپرست سازمان منطقه آزاد کیش» منصوب شد. سعید محمد همچنین در حکم دیگری «افشار فتح‌اللهی» به عنوان «سرپرست سازمان منطقه آزاد قشم» منصوب کرد.

ویژه

مناطق آزاد به روزهای اوج می‌رسد

توجه به دانش، تخصص و تجربه با انتصاب مدیر عامل جدید قشم

مدیرعامل جدید منطقه آزاد قشم در حالی منصوب شد که این انتصاب نشان از توجه به تخصص گرایی دارد و قطعا روزهای روشنی در انتظار مناطق آزاد تجاری کشور است.
به گزارش بولتن نیوز، انتصاب دکتر افشار فتح‌اللهی به سمت مدیریت منطقه آزاد قشم بدون شک از اولین انتصاب‌های کارشناسی دولت سیزدهم است. وی در شرایطی منصوب شد که کوله باری از دانش، تخصص و تجربه دارد. از عضویت در کارگروه صادرات غیر نفتی تا مدیریت در منطقه آزاد انزلی. وی همچنین سال‌ها در وزارت صمت حضور داشته و از کارشناسی در وزارت صمت به بالاترین سمت‌ها از جمله معاونت حقوقی، مجلس و استان‌های این وزارتخانه رسیده است. این انتصاب بارقه‌ای از امید را در چشمان صنعتگران و بازرگانان کشور ایجاد کرده است، فردی که سال‌ها تعامل مثبت و سازنده با فعالان صنعت، معدن و تجارت داشته، خواسته‌های بخش خصوصی را به خوبی می‌شناسد و در طول سالیان همواره بر حل مشکلات ایشان اهتمام داشته است.
اما این انتصاب نشان داد که دکتر سعید محمد به وعده‌های خود وفادار است و وعده‌های داده شده جنبه نمایشی نداشته است. انتصابی از جنس مدیران جوان انقلابی و با تجربه فراوان که بدون شک می‌توانند منشأ خدمات فراوانی در منطقه آزاد قشم شود چه آنکه با تعریف پروژه‌های بزرگ در این منطقه آینده درخشانی در انتظار قشم است. مناطق آزاد از زمان تاسیس خود تاکنون قرار بود که پایلوتی برای صادرات کشور شود اما این مهم بعضا آن طور که باید انجام نشد و البته در دوره‌هایی این مهم برعکس شده و این مناطق، دروازه‌ای برای ورود کالاهای بی‌کیفیت شدند. حال با این انتصاب پرچم صادرات کشور در این مناطق دوباره بر افراشته می‌شود و استراتژی ورود کالا به محلی برای رونق مجدد صادرات تبدیل خواهد شد. بدون شک مناطق آزاد تجاری کشور با اینگونه انتصاب‌ها روزهای درخشانی را خواهد دید، هرچند که تا آن زمان، مسیر نسبتا سخت و ناهمواری پیش روی مدیران این حوزه است.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | یکشنبه ۲۳ آبان ۱۴۰۰ | ۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۰۷۹ | Sun. Nov 14. 2021

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۲ - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۴۹ | اذان مغرب: ۱۷:۱۷ | اذان صبح فردا: ۵:۱۲
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

۱۲۴ فوتی جدید کرونا در کشور

طبق اعلام وزارت بهداشت، ۱۲۴ بیمار کووید۱۹ در کشور جان خود را به دلیل این بیماری از دست دادند. بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۴ هزار و ۳۰۶ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شد که ۷۸۴ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به ۶ میلیون و ۳۱ هزار و ۵۷۵ نفر و مجموع جان باختگان این بیماری به ۱۲۸ هزار و ۴۲ نفر رسید. سه هزار و ۵۳۳ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند. تاکنون ۳۶ میلیون و ۹۳۲ هزار و ۲۸۰ آزمایش تشخیص کووید۱۹ در کشور انجام شده است. در حال حاضر ۲۶ شهر کشور در وضعیت قرمز، ۸۷ شهر در وضعیت نارنجی، ۲۲۲ شهر در وضعیت زرد و ۱۱۳ شهر در وضعیت آبی قرار دارند.

قوانین تصویب می‌شوند اما کسی ضامن اجرای آنها نیست

شکست یا بی‌توجهی؛ قانون در محاق

گزارش

گلی ماندگار |
اگر قرار باشد لیستی از قوانین تصویب شده و اجرا نشده را مورد بررسی قرار دهیم به زمان و فرصت زیادی نیاز داریم، هر چند که حتی تحقیقات مجلس در این زمینه هم به جایی نرسیده و آنقدر تعداد این قوانین زیاد است که از شمارش خارج شده‌اند، اما تا دلتان بخواهد قوانینی که شاید اصلا نیازی به تصویب آن نبود و آنچه بیشتر نیاز بوده تدوین یک شیوه نامه درست و دقیق است، اما این قوانین تصویب و به صورت ضربتی هم ابلاغ و اجرا شده‌اند. از سوی دیگر تعداد قوانینی که بسیاری از افراد جامعه منتظر آن بوده و حتی ابلاغ هم شده‌اند اما هر وقت پیگیر اجرایی شدن این قوانین می‌شوید با هزار و یک مانع سر و کار دارید که ترجیح می‌دهید بیشتر از این وقت و انرژی خود را برای قانونی که هیچ ضمانت اجرایی ندارد هزینه نکنید.

◄ چند نمونه قانون شکست خورده

به عنوان نمونه، قانون استفاده از مرخصی زایمان به مدت ۶ ماه با حقوق و مزایا که البته هنوز که هنوز است این قانون به صورت نصفه و نیمه اجرا می‌شود و بسیاری از کارفرمایان در بخش خصوصی هر طور که دوست دارند با این مساله برخورد می‌کنند و در اکثر مواقع مادر بعد از ۳ ماه مجبور است به سر کار باز گردد. قانون پزشک خانواده یا همان طرح ارجاع که سال‌های سال است هیچ همتی برای اجرایی شدن آن از سوی هیچ مسوول و نهادی دیده نشده و همچنان کسی نمی‌داند عاقبت آن چه شد و چه کسانی باید پاسخگویی اجرایی نشدن آن باشند

قانون جذب دانشجوی خارجی که قرار بود به صورت آزاد در دانشگاه‌های کشور پذیرش شوند و ارز آوری داشته باشند اما متاسفانه این قانون هم نصفه و نیمه اجرا شد و کسی هم نفهمید بحث ارز آوری این دانشجویان به کجا رسید.

قانون هوای پاک که ناگفته پیداست هیچ کس اصراری بر اجرایی شدن آن نداشته و ندارد و همچنان آنچه باقی مانده آلودگی هوا و ریه‌های مسموم و مردمی هستند که قبل و بعد از کرونا همچنان آلودگی هوا جانشان را می‌گرفته و می‌گیرد و خواهد گرفت.

◄ قانون دور کاری مادران چه شد؟

همین چند روز پیش بود که قانون دور کاری مادران دارای کودکان زیر ۶ سال به تصویب رسید و قرار بر این بود که مادرانی که فرزندان زیر ۶ سال دارند همچنان به دور کاری ادامه دهند و در محل کار خود حاضر نشوند، اما حالا همین مادران با همان بهانه همیشگی هنوز به ما ابلاغ نشده مواجه شده‌اند و نمی‌دانند چه کسی باید قانون را ابلاغ می‌کرده و نکرده است.

البته اینکه قرار است مدارس از اول آذر ماه باز گشایی شود، آخرین تصمیمی است که از سوی وزارت آموزش و پرورش ابلاغ شده است، اما هنوز هیچ تصمیمی بر باز گشایی مهدهای کودک گرفته نشده است و مادران دارای فرزند زیر ۶ سال عملا نمی‌دانند باید چه کار کنند، یا باید کودک خود را به محل کارشان ببرند که این اقدام می‌تواند عامل بیماری کودک شود یا اینکه در خانه بمانند که البته بسیاری از کارفرمایان با برداشته شدن دور کاری‌ها تن به این قانون نمی‌دهند.

◄ دور کاری مادران شاغل اعلام نظر بوده نه بخشنامه

اما سعید صدرا ییان، رییس سازمان اداری و استخدامی پس از لغو قوانین دور کاری و در خصوص قوانین دور کاری برای مادران شاغل دارای فرزند زیر شش سال اینچنین توضیح داده است: «اعلام معاون امور زنان ریاست جمهوری مبنی بر دور کاری مادران شاغل دارای فرزند زیر شش سال، اعلام نظر بوده و سازمان اداری و استخدامی هیچ بخشنامه جداگانه‌ای در این رابطه صادر و به دستگاه‌ها ابلاغ نکرده است.» البته به گفته صدرا ییان با توجه به شرایط خاص مادران کودکان زیر شش سال و عدم فعالیت بخشی از مهد کودک‌ها این مادران بر اساس مصوبه دور کاری سال ۱۳۸۹ در اولویت دور کاری هستند و دستگاه‌ها باید نسبت به این موضوع توجه داشته و آن را رعایت کنند ولی در مورد مادران صاحب فرزندان دبستانی چنین استثنایی وجود ندارد. در حال حاضر راهکار استفاده سازمان اداری و استخدامی هم از مصوبه سال ۸۹ بسیار خوب است اما طبیعتاً این مدیران هستند که با توجه به شرایط کاری هر اداره یا سازمان مقدار حضور یا دور کاری را تعیین می‌کنند، همان وضعیتی که در زمان بخشنامه ایام کرونا و دور کاری سال گذشته بوده است و انتظار می‌رود در مواردی که امکان دور کاری وجود دارد و لطمه‌ای به کیفیت کار وارد نمی‌شود همکاری لازم صورت پذیرد چرا که این کار سبب افزایش بازدهی کاری به سبب آرامش روانی در مادران دارای فرزند خواهد شد.

◄ اما و اگرهایی که پیامدی جز بی‌اعتمادی ندارد

عاطفه میرعلوی، جامعه شناس در پاسخ به این سوال «تعادل» که نبود ضمانت اجرایی برای برخی قوانین چه تاثیری جامعه می‌گذارد، می‌گوید: تمام این اتفاقات و این کوتاهی‌ها باعث بروز بی‌اعتمادی در جامعه می‌شود. متاسفانه در حال حاضر شرایط حاکم است که اکثر مردم اعتماد خود را نسبت به قانونگذاران از دست داده‌اند، در واقع وقتی افراد می‌بینند که قوانین غیر ضروری همه نوع ضمانت اجرایی دریافت می‌کنند اما قوانین ضروری سال‌ها در مرحله اجرا می‌مانند و هیچ ضمانتی برای اجرای آنها وجود ندارد، اعتماد خود را از دست می‌دهند. او می‌افزاید: اینکه مسوولان در اظهار نظرهای خود درباره مسائل کلان کشور هم با هم هماهنگ نیستند، خود می‌تواند مخرب باشد. به‌طور مثال چرا باید یک مسوول از برداشته شدن طرح منع تردد شبانه خبر بدهد (دکتر علیرضا رییس، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا) و تنها به فاصله چند ساعت بعد مسوول دیگری (رییس پلیس راهور) این خبر را تکذیب کند. ابتدا می‌گویند آن فرد صلاحیت اعلام این خبر نداشته اما بعد از گذشت یک ماه باز صلاحیت اعلام لغو منع تردد شبانه به عهده همان سازمان گذاشته می‌شود. این سیاست یک بام و دو هوا قطعا به اعتماد عمومی آسیب وارد می‌کند.

◄ اجرایی نشدن قوانین و بحث و جدل مسوولان

امان‌الله قرایی نیز درباره این موضوع به تعادل می‌گوید: تاثیرات مخرب اجرایی نشدن قوانین و بدتر از همه ناهماهنگی بین مسوولان در اظهار نظر را هم اکنون هم می‌توان در سطح جامعه دید. محال است خبری اعلام شود و مردم به راحتی آن را باور کنند، حالا دیگر همه صبر می‌کنند تا شخص دیگری این خبر را تکذیب کند. چرا باید چنین جوی در جامعه ایجاد شود. چنین برخوردهایی در سطح کلان جامعه باعث می‌شود تا هر فرد خود را محق بداند که نسبت به اخبار واکنش جداگانه‌ای نشان دهد، این مساله هرج و مرج ایجاد می‌کند. امروز می‌گویند مادران دارای کودک زیر ۶ سال می‌توانند در خانه کار کنند و این قانون تصویب شده و فردا فرد دیگری می‌گوید این فقط یک اظهار نظر فردی بوده این سردرگمی در جامعه سودی ندارد و بلکه باعث می‌شود مردم کم کم اعتماد خود را از دست بدهند. آن هم در شرایطی که فشارهای اقتصادی و عملی نشدن شعارها و وعده‌ها به اندازه کافی مردم را سردرگم کرده این نحو برخورد کردن با مسائل اجتماعی می‌تواند بسیار آسیب زننده باشد.

◄ با مردم رو راست باشیم

این جامعه شناس در ادامه سخنانش می‌افزاید: بهتر است مسوولان با مردم رو راست باشند، در حال حاضر پرداختن به مسائل جانبی نمی‌تواند دردی را از مردم دوا کند، موضوعات مهم باید در دستور کار دولتمردان قرار گیرد در حال حاضر رسیدگی به وضع اقتصادی مردم بیشتر از هر موضوع دیگری مهم است اما در این شرایط تصویب و ابلاغ قانون جوانی جمعیت نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. ما تا زمانی که نتوانیم زیر ساخت‌های لازم مثل بهداشت و درمان، آموزش و از همه مهم‌تر رفاه نسبی را برای مردم فراهم کنیم نمی‌توانیم امیدی به فرزند آوری در شرایط کنونی داشته باشیم. در حالی که هر روز با افزایش هزینه‌های معیشت مواجه هستیم و مردم کمرشان هر روز بیشتر از روز قبل زیر بار مشکلات اقتصادی خم می‌شود چطور و با چه امیدی می‌توانند به فرزند آوری فکر کنند. شتابزده عمل کردن در این زمینه می‌تواند عواقب بدی به دنبال داشته باشد، بر اساس این قانون لوازم پیشگیری از بارداری که از قضا لوازمی برای پیشگیری از بیماری‌های مقاربتی هستند، از داروخانه‌ها جمع‌آوری می‌شوند، این اتفاق یعنی افزایش تعداد مبتلایان به بیماری‌هایی مانند ایدز.

باید با مردم رو راست باشیم، هیچ کس منکر پیری جمعیت و عواقب بد آن برای جامعه نیست، اما آیا واقعا با تصویب قانون بدون در نظر گرفتن شرایط می‌توانیم در اجرایی شدن این قانون موفق باشیم. ضمانت اجرایی این قانون همان مواردی است که ذکر شد. تا زمانی که این موارد انجام نشود هیچ ضمانتی برای اجرا شدن این قانون هم وجود ندارد و باز یک قانون دیگر به جمع قوانینی که ضمانت اجرایی لازم را ندارند اضافه می‌شود.

◄ حرف آخر

مسائل و مشکلات این روزهای جامعه ایران به کلاف سردرگمی می‌ماند که باید با سعه صدر و آرامش به باز شدن آن اقدام کرد. مشکلات اقتصادی هر روز بیشتر از روز قبل مردم را تحت فشار قرار می‌دهد، حالا که زمزمه‌های حذف ارز نیمایی هم به گوش می‌رسد باید دید تورم تا چه میزان دیگر بالا خواهد رفت و چند درصد دیگر از مردم به زیر خط فقر سقوط خواهند کرد؟

ادامه از صفحه اول

اظهار نظر سیاسی بایدن درباره نفت ایران

کشورهایی که اقدام به خرید نفت ایران می‌کنند، بیشتر به دنبال تامین منافع اقتصادی خود هستند و اهمیتی به صحبت‌های شفاهی بایدن نخواهند داد. بر اساس برخی اسناد، مهم‌ترین مشتری نفت ایران در شرایط فعلی، چین است، کشوری که برای برنامه‌ریزی‌های ارتباطی و اقتصادی خود مستقل عمل می‌کند و چنانچه منافعش در راستای خرید نفت ایران باشد، اهمیتی برای اظهارات بایدن قائل نخواهد بود. به هر حال ایران نفت خود را با تخفیف مناسبی در اختیار چین قرار می‌دهد و چین در یک چنین شرایطی حاضر نیست یک چنین منفعت قابل توجهی را از دست بدهد. از سوی دیگر همان طور که اشاره شد در شرایط فعلی اگر فرض کنیم که نفت ایران از بازار حذف شود، تکانه‌های افزایشی بیشتری در بازار نفت بروز خواهد کرد و مشکلات داخلی کشورها از جمله خود امریکا افزایش پیدا می‌کند. این روند در آستانه انتخابات کنگره به ضرر بایدن و دموکرات‌ها است و بر حجم مشکلات داخلی آنها نیز خواهد افزود. بنابراین بایدن تنها سعی می‌کند این پالس را به ایران ارسال کند که باید هر چه سریعتر مذاکرات هسته‌ای را آغاز و به توافق با غرب دست پیدا کند. موضوع مهم بعدی آن است که آیا در صورت دستیابی به توافق ایران می‌تواند، سهمیه‌های قبلی خود در اوپک و بازار نفت را احیا کند؟ معتقدم همان‌طور که ایران در زمان امضای توافق برجام به سرعت و کمتر از ۶ ماه توانست، ظرفیت‌های خود در تولید نفت را احیا کند، در این دوره هم خواهد توانست سهمیه‌های خود در بازار نفت را تامین کند. بازار نفت امروز تشنه نفت بیشتر و تولیدات افزون‌تر است و از هر گونه افزایش تولید استقبال می‌کند. بعد از سپری شدن نسبی تبعات کرونا و آغاز فصل سرما، قیمت نفت مدام در دالان صعودی قرار دارد. برخی از تحلیل‌ها حتی روند افزایشی قیمت نفت را به گونه‌ای پیش‌بینی می‌کنند که تمام رکوردهای قبلی قیمت نفت را بشکنند. در یک چنین شرایطی ورود ایران به بازار نفت، برای کشورهای مصرف کننده می‌تواند خبر بسیار خوبی باشد و به اقتصاد جهانی کمک خواهد کرد. البته به نظر می‌رسد بازگشت ایران به سهمیه‌های قبلی، تاثیری در روند افزایشی قیمت نفت نخواهد داشت و قیمت نفت همچنان در مدار افزایشی قرار خواهد گرفت. به نظرم شخص آقای بایدن هر چند در ظاهر از ضرورت کاهش سهمیه‌های ایران سخن گفته، اما در صحنه عمل مایل به یک چنین اقدامی نیست، چرا که بعد از دوره‌ای رکود، اقتصاد ایالات متحده در شرایط بهبود نسبی قرار گرفته است. در این وضعیت خروج ایران از بازار نفت و کاهش تولید و فروش نفت ایران می‌تواند منجر به بروز مشکلات عدیده‌ای در اقتصاد امریکا و جهان شود. البته ضروری است، ایران هر چه سریع‌تر موضوع گفت‌وگوها را به سرانجام برساند تا نوسانات داخلی در اقتصاد و معیشت کشورمان کاهش پیدا کند.

روی خط خبر

آموکسی سیلین، پرمصرف‌ترین آنتی‌بیوتیک در کشور

رییس سازمان غذا و دارو نسبت به مصرف بی‌رویه آنتی‌بیوتیک‌ها هشدار داد. بهرام دارایی گفت: بر اساس آمارنامه سال ۱۳۹۹، آموکسی سیلین پرمصرف‌ترین آنتی‌بیوتیک در کشور است. او تصریح کرد: سازمان جهانی بهداشت، از تاریخ ۱۸ تا ۲۴ نوامبر را هفته جهانی آگاه‌سازی داروهای آنتی میکروبیال و پیشگیری از مقاومت میکروبی نامگذاری کرده است. دارایی ادامه داد: با توجه به اولویت بحث پیشگیری از ایجاد مقاومت میکروبی خصوصا در شرایط همه‌گیری بیماری کرونا، ضروری است در همراهی با سازمان جهانی بهداشت مانند سال‌های گذشته، بر موضوع منطقی‌سازی تجویز و مصرف داروهای آنتی میکروبیال در هفته مذکور تمرکز شود و آموزش‌های لازم از طریق رسانه‌ها ارایه شود. معاون وزیر بهداشت افزود: داروهای آنتی میکروبیال ترکیبات با ارزشی هستند که با ادامه روند فعلی در مصرف آنها، متاسفانه در آینده نزدیک به دلیل بروز مقاومت میکروبی، دسترسی به آنها محدود شده و داروهای موثر فعلی، دیگر بر روی میکروب‌ها اثری نخواهند داشت.

تشدید برخورد با پلاک‌های مخدوش

جانشین رییس پلیس راهور تهران بزرگ از اجرای طرح تشدید برخورد با تخلفات پوشش و مخدوشی پلاک در تهران خبر داد. سرهنگ سید ابوالفضل موسوی پور آن اظهار کرد: برابر ماده ۷۲۰ قانون مجازات اسلامی هرفردی که در ارقام و مشخصات پلاک وسیله نقلیه موتوری تغییری ایجاد کرده یا پلاک وسیله دیگری را به آن الصاق کند به حبس از شش ماه تا یکسال محکوم خواهد شد. این موضوع نشان می‌دهد که مخدوش کردن پلاک نه تنها یک تخلف رانندگی است؛ بلکه جرم نیز محسوب شده و از این رو پلیس به جد با آن برخورد می‌کند. او با بیان اینکه مرتکبان چنین جرایمی علاوه بر توقیف خودرو و جریمه به دادسرا نیز معرفی خواهند شد، گفت: این طرح همواره در حال اجرا بوده اما از امروز با شدت بیشتری اجرای آن ادامه خواهد داشت و ماموران پلیس راهور با استقرار در مبادی ورودی طرح ترافیک و طرح کاهش آلودگی هوا و همچنین در هنگام شب و ترددهای شبانه نسبت به شناسایی و برخورد با خودروهای دارای پلاک مخدوش، دستکاری یا پوشانده شده اقدام خواهند کرد. موسوی پور افزود: همچنین تخلفاتی نظیر ناخوانا بودن پلاک، تغییر محل نصب پلاک، تردد با پلاک اعزام به تعمیرگاه بعد از مهلت زمانی تعیین شده و ... نیز از جمله مواردی است که پلیس با آن برخورد خواهد کرد.

افزایش موارد ابتلا به سرخک در کشور

رییس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت از افزایش موارد ابتلا به سرخک در کشور خبر داد. «محمدمهدی گویا» رییس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، گفت: موارد ابتلا به سرخک یکی، دوسالی است که افزایش پیدا کرده اما این تعداد بسیار کمتر از چیزی است که در دنیا رخ می‌دهد. در یکی از کشورهای همسایه ما یکی از بزرگ‌ترین همه‌گیری‌های سرخک در تاریخ آن به وقوع پیوسته و ما هم روابط و ترددهای زیادی با این کشورها داریم. اکثریت موارد ابتلا به سرخک یا در میان مهاجرین و مسافرانی بوده که به کشور آمده‌اند یا افرادی که با این افراد در ارتباط بوده‌اند. نکته مهم این است که هفته گذشته ما یک برنامه واکسیناسیون گسترده سرخک در استان‌هایی مانند سیستان و بلوچستان، هرمزگان، بخش‌های جنوبی کرمان برای کودکان زیر ۵ سال و همچنین افراد زیر ۱۵ سال دارای خطر بیشتر انجام دادیم که با موفقیت انجام شد.

رویداد

وزیر باید پست‌های مدیریتی قبل از وزارت را طی کرده باشد

کسی که وزیر آموزش و پرورش می‌شود باید حداقل دو سه مورد از پست‌های مدیریت قبل از وزارت را طی کرده باشد. وزیر اسبق آموزش و پرورش در واکنش به معرفی مسعود فیاضی به مجلس شورای اسلامی به عنوان وزیر پیشنهادی آموزش و پرورش با بیان مطلب فوق گفت: من چون ایشان را نمی‌شناسم نظری هم ندارم، زیرا به هر حال باید افراد را شناخت تا بتوان نسبت به آنها اظهار نظر کرد. آموزش و پرورش در هر جامعه‌ای اهمیت ویژه‌ای دارد، ولی متاسفانه آموزش و پرورش در جامعه ما نزد مسوولان رده بالا از این جایگاه برخوردار نیست. علی اصغر فانی با بیان به اینکه زمانی دکتر حسابی در جایگاه وزیر آموزش و پرورش بوده‌اند، گفت: در این جایگاه افراد بزرگی همچون پروفسور حسابی، دکتر غلامحسین شکوهی و شهیدان باهنر و رجایی، مرحوم استاد پرورش و دکتر سید کاظم اکرمی بوده‌اند، بنابراین گزینه‌های پیشنهادی اگر بالاتر از این افراد نیست، حداقل پایین‌تر نباشد. او با اشاره به ویژگی‌های مهمی که صاحب کرسی وزارتخانه اثرگذاری همچون آموزش و پرورش می‌تواند داشته باشد، گفت: وزیر آموزش و پرورش باید اول از همه سازمان و فرهنگ وزارتخانه را بشناسد؛ یعنی بداند این ۱۰۷ هزار مدرسه که در پراکندگی سرزمینی ما قرار دارند با چه چالش‌هایی مواجه هستند.

◄ وزیر آموزش و پرورش باید نیروها را بشناسد

فانی گفت: وزیر آموزش و پرورش همچنین باید اولویت‌ها را بداند و نیروها را بشناسد؛ زیرا قرار است در آینده مدیر کل‌های آموزش و پرورش استان‌ها و معاونانش را انتخاب کند. بنابراین او باید نیروها را بشناسد و گرنه برخی‌ها نفوذ می‌کنند و هر کسی که بخواهند به ایشان تحمیل می‌کنند.

◄ معلمان باید احساس کنند وزیر از جنس خودشان است

وزیر اسبق آموزش و پرورش با تاکید بر محبوبیت وزیر میان معلمان گفت: نکته دوم که بسیار مهم است؛ مقبولیت وزیر آموزش و پرورش نزد فرهنگیان است. بیش از یک میلیون فرهنگی در کشور داریم که وزیر آموزش و پرورش باید در میان آنها محبوبیت و مقبولیت داشته باشد. یعنی زمانی که به استانی سفر می‌کند و در جمع معلمان قرار می‌گیرد، معلمان با عزت با او برخورد کنند و احساس کنند که وزیر نیز یکی مانند خودشان است و از حقوق آنها دفاع می‌کند. او ادامه داد: شرط سوم این است که وزیر آموزش و پرورش باید از جامعه مکرم فرهنگیان باشد. وزیر آموزش و پرورش باید یک معلم باشد، گچ خورده باشد، کف مدرسه بوده باشد، مدارس چند شیفته را دیده باشد و بداند کلاس چند پایه یعنی چه؟ وقتی می‌گوییم کلاس پنج پایه یا شش پایه یعنی از پایه اول تا ششم در یک کلاس درس جمع شده‌اند.

◄ وزیر آموزش و پرورش باید برنامه راهبردی داشته باشد

فانی با تاکید بر اینکه وزیر باید برنامه راهبردی داشته باشد، گفت: ویژگی چهارمی که وزیر آموزش و پرورش باید داشته باشد این است که در عین حالی که دیدگاه تربیتی دارد؛ از رویکرد راهبردی استفاده کند و راهبردی بیندیشد. با این تفاسیر هم بخش‌های جزئی و هم بخش کلان آموزش و پرورش مهم است و ما نمی‌توانیم هیچ کدام را فدای آن یکی کنیم. وزیر اسبق آموزش و پرورش گفت: شرط پنجم این است که وزیر باید مدارج مدیریتی را در آموزش و پرورش طی کرده باشد. کسی که وزیر آموزش و پرورش می‌شود باید حداقل دو سه مورد از پست‌های مدیریت قبل از وزیر را طی کرده باشد. به‌طور مثال رییس منطقه، مدیر استان، معاون وزیر و ... بوده باشد و یک ارتقا پلکانی داشته، و گرنه موفق نخواهد شد.

او تاکید کرد: وزیر آموزش و پرورش باید یک شخصیت تحول گرا و ریسک پذیر باشد. او همچنین باید معتقد به سند تحول بنیادین بوده و خود را ملزم به اجرای آن سند بداند. فانی گفت: شرط هفتم این است شخص مسوول در این زمینه باید دارای قدرت نفوذ و رهبری بر سازمان را داشته و قابلیت برقراری ارتباط با فرهنگیان و عناصر خارج از آموزش و پرورش را نیز داشته باشد.

◄ وزیر باید قدرت چانه‌زنی داشته باشد

وزیر اسبق آموزش و پرورش گفت: آخرین شرط نیز این است که قدرت چانه‌زنی با سازمان برنامه و بودجه و اداره استخدامی را داشته باشد و تلاش کند که سهم آموزش و پرورش از GDP و بودجه عمومی را حداقل تا میانگین جهانی ارتقا دهد. او در پاسخ به این سوال که در حال حاضر یکی از مشکلات آموزش و پرورش کمبود معلم است، وزیر آموزش و پرورش چطور باید این مساله را حل کند؟ گفت: مهم‌ترین رکن فرآیند تعلیم و تربیت معلم است. یعنی نسبت به کتاب، محتوای آموزشی، فضای آموزشی و حتی مقررات که همگی مهم هستند، معلم رکن اصلی است. فانی افزود: از این رو وزیر آموزش و پرورش بداند که باید در آینده بیشترین وقتش را روی نیروی انسانی اعم از بهسازی منابع انسانی موجود بگذارد، زیرا تعدادی نیروی انسانی ضعیف جذب آموزش و پرورش شدند که باید وضعیت آنها بررسی شده و آنهایی که صلاحیت معلمی ندارند حذف شوند. همچنین لازم است برخی از معلمین به روز شوند. فانی وزیر اسبق آموزش و پرورش در پایان اظهار داشت: بحث ارزیابی از کارایی معلمان و رتبه‌بندی باید مورد توجه وزیر آینده قرار بگیرد. هر کسی از هر جریان سیاسی دارای این ویژگی‌ها باشد، مناسب است ولی اگر این ویژگی‌ها را نداشته باشد یقینا نمی‌تواند وزارتخانه پهن پیکر آموزش و پرورش را مدیریت و رهبری کند.